

k:

Kunst- og designhøgskolen i Bergen
Bergen Academy of Art and Design

Årsrapport
2015-2016

Kunst- og designhøgskolens nybygg under oppføring i Møllendalsveien 61
Fotograf: Gard Andreas Frantzen

INNHOOLD:

Sammendrag	1
1. Styrets beretning.....	2
1.1. Resultater, ressursbruk og måloppnåelse	2
1.2. Prioriteringer 2016	3
1.3. Institusjonens fremtidige muligheter og utfordringer.....	4
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	6
2.1. KHiBs virksomhet og samfunnsoppdrag.....	6
2.2. Hovedtall	7
3. Årets aktiviteter og resultater	8
3.1. Resultatrapportering	8
3.1.1. Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning	8
3.1.2. Nasjonale styringsparametere (sektormål 1).....	18
3.1.3. Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskapning og omstilling.....	20
3.1.4. Nasjonale styringsparametere (sektormål 2)	25
3.1.5. Sektormål 3: God tilgang til utdanning	26
3.1.6. Nasjonale styringsparametere (sektormål 3)	28
3.1.7. Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem.....	29
3.1.8. Nasjonale styringsparametere (sektormål 4)	38
3.2. Samfunns- og effektmål for byggeprosjekt	39
3.3. Midler tildelt over budsjettkapittel 281.....	40
4. Styring og kontroll i virksomheten	41
4.1.1. Overordnet vurdering	41
4.1.2. Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet	42
4.1.3. Lærlinger.....	45
4.1.4. Samfunnssikkerhet og beredskap	46
4.1.5. Tidstyver	46
5. Vurdering av framtidssutsikter	48
5.1. Planer 2016.....	48
5.1.1. Høy kvalitet i utdanning og forskning	48
5.1.2. Forskning og utdanning for velferd, verdiskapning og omstilling	53
5.1.3. God tilgang til utdanning.....	56
5.1.4. Effektiv, mangfoldig og solid	58
5.1.5. Vedtatt budsjett 2016.....	61
5.1.6. Brukerutstyr i nytt bygg – budsjett 2016	62
5.2. Større investeringer.....	63
5.2.1. Fremtidig husleiekostnad	63
5.2.2. Fremtidig fornyelse av utstyr.....	63
6. Årsregnskapet 2015	64
6.1. Ledelseskommentarer.....	64
6.2. Resultatregnskap	74
6.3. Balanse - eiendeler	75
6.4. Balanse – virksomhetskaptal og gjeld.....	76
6.5. Kontantstrøm	77
6.6. Bevilgningsoppstilling	78
6.7. Noter til årsregnskapet.....	79
Vedlegg.....	98

Sammendrag

I juni godkjente NOKUTs styre KHiBs kvalitetsutviklingsprogram for andre gang. I tilsynsrapporten skriver den sakkyndige komitéen: «Komiteens inntrykk er at Kunst- og designhøgskolen i Bergen i stor grad har en kultur som stimulerer til engasjement for kvalitetsarbeid, og det er gjort et stort arbeid blant alle ansatte for å utvikle studieprogrammene slik at de er i tråd med målene i høyskolens strategiplan og ambisjonen om å styrke undervisning basert på kunstnerisk utviklingsarbeid.»

To store prosjekter, *Topographies of the Obsolete: Phase 2* og *SYNSMASKINEN: 7 kontemporære kriser*, nådde opp i konkurransen om forskningsmidler fra Prosjektprogrammet i Program for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Noen av innsatsområdene i 2015 har vært:

- Videreføring og styrking av KHiBs innsats i byggeprosessen og arbeid med brukerstyr.
- Oppfølging av strukturmeldingen og fase 1 utredning om samorganisering av KHiB og Griegakademiet ved UiB
- Arbeid med strategier for kommunikasjon og rekruttering av studenter
- Profilering av satsingsområder innen kunstnerisk utviklingsarbeid og utvikling av prosjektportefølje
- Introduksjon og oppfølging av nye retningslinjer i stipendiatprogrammet
- Oppstart av master i kuratorpraksis
- Forberedelser til etablering av senter for læring, veiledning og undervisning i kunst og design

For 2016 vil utredningen av nytt kunstnerisk fakultet og arbeidet med nytt bygg og brukerstyr ha hovedfokus ved KHiB. Etter at styrene ved KHiB og UiB gjorde likelydende vedtak om videre utredning av et nytt, kunstnerisk fakultet ved UiB i oktober 2015, vil det arbeidet fortsette med fornyet styrke og omfang i 2016. Sentrale tema i utredningen er forsknings- og utdanningsprofil for fakultetet, kunstnerisk PhD-grad, organisasjonsmodell og samlokalisering i Møllendal. Saken skal styrebehandles ved begge institusjoner i mai 2016.

Forberedelser til innflytting i nytt bygg i 2017 og arbeidet med brukerstyrprosjektet for nytt bygg tiltar i omfang i 2016, og store deler av institusjonen er involvert i dette arbeidet.

Andre innsatsområder for 2016 vil være:

- Utvikling av ny strategi for kunstnerisk utviklingsarbeid og utarbeiding av tilhørende håndbok for planlegging og gjennomføring av prosjekter
- Utarbeide ny strategi for internasjonalisering
- Følge opp nye strategier for kommunikasjon og rekruttering av studenter
- Strategisk forankring av eksternt samarbeid, inkludert bidrags- og oppdragsaktivitet
- Arrangere nasjonalt seminar om kvalitet i læring, veiledning og undervisning i kunstneriske fag
- Ta i bruk ny visuell identitet
- Formidling av faglig virksomhet gjennom nye nettsider

1. Styrets beretning

Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHiB) har som formål å tilby høyeste utdanning i Norge på feltene kunst og design. Utdanningen skal være basert på det fremste innen kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og erfaringskunnskap. Videre skal KHiB drive kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, og formidle kunnskap om virksomheten. KHiB har også som formål å formidle forståelse for kunst og design og være aktiv i debatten om hvilken rolle kunst og design spiller i dagens og fremtidens samfunn, samt gi eller organisere tilbud om etter- og videreutdanning. KHiB tilbyr bachelorgrader og mastergrader innen design og kunst, og har stipendiater på doktorgradsnivå i det nasjonale programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid.

1.1. Resultater, ressursbruk og måloppnåelse

Utover kjernevirksomhet har KHiB, etter målrettet arbeid gjennom mange år, oppnådd flere viktige milepæler i strategiplanen for 2014-2016. I februar 2014 ble KHiB akkreditert som vitenskapelig høgskole av NOKUT sitt styre. Dette ble fulgt opp av Kunnskapsdepartementet som sommeren 2014 ga KHiB alle faglige fullmakter på lik linje med universitetene og de vitenskapelige høgskolene. I den pågående strukturprosessen i universitets- og høgskolesektoren gis det ikke kategoriendring for institusjoner som skulle oppnå akkreditering gjennom NOKUT.

Tildelte faglige fullmakter har gjort det mulig for KHiB å opprette masterstudium i kuratorpraksis, med første opptak høsten 2015. Dette er en videreføring av videreutdanningstilbudet i utøvende kuratorpraksis og representerer en styrking av vårt utdanningstilbud på masternivå, hvor programmene i kunst og design er bygget ut med nye studieplasser fra 2014. Masterstudium i kuratorpraksis tilbys kun ved KHiB nasjonalt.

En annen svært viktig milepæl er at nytt bygg i Møllendal nå er under bygging. Fra å være en institusjon lokalisert i 6 svært lukkede bygg spredt i Bergen, går KHiB til et nybygg med markant arkitektur, programmert for maksimal åpenhet mot omverdenen. Byggeprosjektets samfunns mål uttrykker bl.a. at nybygget skal være en arena for utdanning, nytenkning og utprøvende kunstnerisk utviklingsarbeid. KHiBs aktiviteter skal være samfunnsrelevante og på et høyt internasjonalt nivå. Nybygget skal være en dynamisk arena for prosess, visning og dialog innen kunstnerisk utviklingsarbeid og studentarbeid. KHiB har forberedt samlokaliseringen gjennom flere år ved interne organisasjonsprosesser rettet mot byggets muligheter. Gjennom bygget får kunst- og designhøgskolen plassert seg geografisk tydelig blant design- og kunstinstitusjoner i Bergen, Norge og verden. Snøhettas bygg vil vekke både nasjonal og internasjonal interesse når det står ferdig.

Arbeidet med nybygget og brukerutstyr er omfattende, og svært mange ansatte ved KHiB er involvert i ulike delprosjekter og brukerutstyrgrupper.

Utover arbeid med nytt bygg og brukerutstyr har 2015 vært preget av utredningen av et mulig samarbeid mellom KHiB og Griegakademiet (GA) ved Universitetet i Bergen. Initiativet ble tatt av institusjonene selv høsten 2014, foranlediget av regjeringens varsel om strukturendringer i UH-sektoren.

I strukturarbeidet har KHiB vurdert alternativer for framtidig organisering ut fra målsettingen om høyere kvalitet innen kunst- og designhøgskolens faglige ansvarsområde. Ledelsen ved KHiB har hatt samtaler med andre institusjoner og orientert seg bredt i prosessen, og utfordringen er diskutert internt på avdelingsnivå. Fra styrets side er det viktig å peke på at det faglige felleskapet som program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU) representerer, er det viktigste nasjonale tiltak for å fremme samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon.

Beslutningen om å vurdere et tettere samarbeid med Universitetet i Bergen og Griegakademiet pågår i 2 faser.

I fase 1 utredet KHiB og UiB i fellesskap hvilke faglige gevinster som kan utløses ved ulike former for samorganisering av fagmiljøene for skapende og utøvende kunst ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen og Griegakademiet ved Universitetet i Bergen. To likestilte alternativ, begge med hovedformål kunstnerisk utviklingsarbeid og kunstutdanning, ble utredet:

1. Bergen University of the Arts -en selvstendig institusjon med KHiB og Griegakademiet.
2. Et kunstnerisk fakultet ved UiB med KHiB og Griegakademiet

Styrene ved KHiB og UiB ga høsten 2015 sin tilslutning til videre strukturutredning – fase 2 – om opprettelse av et kunstnerisk fakultet ved Universitetet i Bergen. En endelig tilråding skal behandles i begge institusjonsstyrene innen 1. juni 2016.

1.2. Prioriteringer 2016

KHiB vil fremheve følgende områder som strategisk viktige for styrets arbeid i 2016:

Arbeidet med nybygget i Møllendal vil bli fulgt tett av styret. En spesialtilpasset kunst- og designhøgskole er en viktig hendelse som vil gi nye og fantastiske muligheter for kunstnerisk utviklingsarbeid og kunst- og designutdanning i Norge.

Den pågående strukturprosessen prioriteres, og styret vil påpeke at forutsetningen for prosessen er faglig kvalitet. KHiB er en institusjon med en faglig spisset profil, og vi har bevisst valgt å konsentrere kunstnerisk utviklingsarbeid og utdanning i to avdelinger for fagområdene kunst og design. På denne måten får vi fagmiljø som er store nok til å være slagkraftige. Med de nye kvalitetskravene fra NOKUT som forventes å bli gjeldende fra 2017 må KHiB vurdere hvilke tiltak som vil gi et antall stipendiater som også er over kritisk masse.

Gjennom program for kunstnerisk utviklingsarbeid vil KHiB kunne nå sine strategiske mål innen kunstnerisk utviklingsarbeid. Videre er det en prioritert oppgave å veilede stipendiater i stipendiatprogrammet og integrere stipendiatene i vårt fagmiljø. I 2016 håper vi å få ytterligere tildelinger i prosjektprogrammet, der det langsiktige målet er å utvikle såpass store prosjekter at disse på sikt kan få uttelling gjennom Horizon 2020. Videre håper vi på en uttelling gjennom stipendiatprogrammet, slik at vi får flere stipendiater ved institusjonen. KHiB vil også prioritere å få på plass en stipendiat finansiert over eget budsjett.

I en situasjon der KHiB fra 2017 står overfor en mulig virksomhetsoverdragelse til Universitetet i Bergen, vil en tydeliggjøring av hvilke strategiske satsingsområder våre fagfelt innen kunst og design skal videreutvikle, være særdeles viktig. Strategiarbeid vil således bli en viktig prioritet for styret i 2016.

1.3. Institusjonens fremtidige muligheter og utfordringer

KHiB har, gjennom akkrediteringen som vitenskapelig høgskole, fått bekreftet at vi er en institusjon som har høy faglig kvalitet innen våre fagområder. Gjennom program for kunstnerisk utviklingsarbeid blir vår kvalitet kontinuerlig målt opp mot andre fagmiljø nasjonalt. KHiB vil fortsatt være en aktiv deltaker og søker gjennom program for kunstnerisk utviklingsarbeid både i prosjekt- og stipendiatprogrammet.

For at stipendiatutdanningen innen kunstnerisk utviklingsarbeid skal oppnå full anerkjennelse er det en forutsetning at kandidatene, ved godkjent disputas, oppnår Ph.D.-graden. Gjennom Nasjonalt råd for kunstnerisk utviklingsarbeid arbeider KHiB aktivt for at våre kandidater som har fullført stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid også tildeles Ph.D.-graden. Universitets- og høgskolerådet behandler i disse dager forslaget til retningslinjer for en kunstnerisk Ph.D. Det pågående strukturarbeidet med Universitetet i Bergen vil muliggjøre en kunstnerisk Ph.D. som vil omfatte utøvende og skapende kunst.

Det må legges til rette for større volum i kunstnerisk utviklingsarbeid gjennom betydelig økning av midler til program for kunstnerisk utviklingsarbeid. Dette vil gi sterkere fagmiljø og kvalitetsheving. Kunstnerisk utviklingsarbeid må likestilles med annen forskning når det gjelder tilgang til prosjektmidler, i forhold til antall faglige årsverk. Styrking av programmets budsjett vil styrke institusjonenes handlingsrom og muligheter til å oppnå eksternfinansiering gjennom *Horizon 2020*. Arbeidet som gjøres gjennom program for kunstnerisk utviklingsarbeid er et særdeles viktig virkemiddel for å muliggjøre en strategisk satsing på kunstnerisk utviklingsarbeid nasjonalt.

KHiB har høy søknad til våre studieprogram og i 2015 var det xx søknader per studieplass og gjennomføringsprosenten var yy %. Styret ønsker likevel fortsatt fokus på rekruttering av studenter; hvordan tiltrekker vi oss de beste søkerne, hvordan tilrettelegger vi for god studiegjennomføring, og hvordan uteksaminerer vi kandidater som opplever utdanningen som relevant.

Kunstnerisk utviklingsarbeid er en ung forskningspraksis. De overordnede prioriteringer i årene fremover er å styrke, konsolidere og fordype kunstnerisk utviklingsarbeid gjennom arbeid med kvalitetskriterier, prosjektmodeller og kritisk dialog, og videreutvikle utdanning og veilederkompetanse på alle nivå.

Bergen,
11. mars 2016

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Kunst- og designhøgskolen i Bergen er en av tre selvstendige institusjoner i Norge som tilbyr bachelorgrader og mastergrader innen design og kunst, og har stipendiater på doktorgradsnivå i det nasjonale programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid. KHiB har to avdelinger: Avdeling for design og Avdeling for kunst. I tillegg er administrativt personale organisert under høgskoledirektøren i det som kalles fellesnivået.

KHiB har faglig ansvar for kunstnerisk utviklingsarbeid, utdanning og formidling innen fagområdet *kunst*, som ved KHiB i dag omfatter design og visuell kunst. Nasjonalt sett omfatter fagområdet kunst hele kunstfeltet slik det manifesterer seg innenfor de norske høyere utdanningsinstitusjonene: design, film, kunst, musikk og scenekunst.

2.1. KHiBs virksomhet og samfunnsoppdrag

KHiB er en av de tre selvstendige institusjonene i Norge som tilbyr skapende og utøvende kunstutdanning på høyere nivå. KHiB har et nasjonalt oppdrag for å tilby BA, MA og stipendiatutdanning (PhD-nivå) innen kunstfagene. Vi har høy kvalitet på våre fagområder, og arbeider aktivt med å rekruttere profesjonelle fagpersoner med høyeste kompetanse. For å sikre fornyelse og relevans benytter KHiB i stor utstrekning åremålstilsetninger for faglige stillinger, i samsvar med universitets- og høyskoleloven. Åremålstillinger gir oss også mulighet til kontinuerlig å måle oss på et internasjonalt høyt nivå.

Internasjonalt samarbeid er integrert i våre fagfelt. En betydelig del av de faglig ansatte ved KHiB er ikke norsk, noe som gir et dynamisk miljø med stor bredde og tilgang til internasjonale nettverk. Masterstudiene annonseres internasjonalt og antallet utenlandske søkere er høyt. Også i blant stipendiatene er det rekruttert flere ikke-norske de siste årene. KHiB prioriterer å knytte til seg faglig ansatte med internasjonal, høy kompetanse, uavhengig av nasjonalitet. KHiB har et bevisst forhold til sammensetning av ansatte og studenter, både knyttet til faglige kvalifikasjoner, nasjonalitet og kjønn.

Kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning ved KHiB har styrket fokus gjennom organisasjonsutvikling og gjennom prosjekter og dialog blant faglig ansatte. Omorganisering til en avdeling for kunst og etablering av grupper for kunstnerisk utviklingsarbeid har tydeliggjort infrastruktur og organisasjon på dette området.

KHiB har høy gjennomstrømning, om lag 95% av studentene gjennomfører sine studier på normert tid. Den årlige studentundersøkelsen viser også at våre studenter i all hovedsak studerer på heltid.

Kunst- og designhøgskolen har operatøransvaret for det nasjonale Program for kunstnerisk utviklingsarbeid som omfatter stipendiatprogrammet og prosjektprogrammet. Fra 2014 er Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU) etablert som et nasjonalt fellestiltak i universitets- og høyskolesektoren, i hht § 1-4 i universitets- og høyskoleloven.

KHiBs faglige aktivitet er organisert i 2 avdelinger: Avdeling for design og Avdeling for kunst. Ved begge avdelingene er det etablert 2 grupper for kunstnerisk utviklingsarbeid, leder av hver som leder for kunstnerisk utviklingsarbeid. I administrasjonen er det tilrettelagt for en tett administrativ oppfølging av avdelingene. Så langt har dette vært en vellykket prosess der kunstnerisk utviklingsarbeid er tydeliggjort som en premiss for vår faglige aktivitet og utdanning.

2.2. Hovedtall

Hovedtall	2015
Studenter	324
Kandidater	124
Ansatte / årsverk	93,2
Total omsetning	146,2 MNOK
Statlig finansiering	145,3 MNOK
Bygg areal	15 972 m2

For ytterligere statistikk vises det til Database for statistikk om høyere utdanning (DBH).

Antall årsverk totalt ved KHiB for 2015 var 93,2. Av disse utgjorde antallet årsverk i undervisnings- og forskerstillinger, inkludert støttestillinger for undervisnings- og forskerstillinger, 44,8. Andelen årsverk med førstestillingskompetanse av årsverk i undervisnings- og forskerstillinger totalt, var 72,7 %.

Av totalt antall årsverk var kvinneandelen 52 %. Av ansatte i undervisnings- og forskerstillinger var 44 % kvinner. Andelen kvinnelige professorer ved KHiB var i 2015 52 %.

145,3 MNOK er sum inntektsført bevilgning fra Kunnskapsdepartementet. Her utgjør 133 MNOK KHiBs rammebevilgning (Kap. 260), mens andre bevilgninger (Kap. 280) utgjør 12,1 MNOK (hvorav 6,0 MNOK er inntektsført til PKUs drift).

3. Årets aktiviteter og resultater

3.1. Resultatrapportering

3.1.1. Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

Virksomhetsmål 1.1: Studietilbudet

Kunst- og designhøgskolen skal utdanne kunstnere og designere som er ledende på sine felt og med kompetanse som er relevant for samfunnets behov.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Etablere administrativ støttefunksjon for masterprogrammet i kuratorpraksis. Planlegging og budsjettering av de nye studieplassene fra høsten 2015.
- Opprette tverrfaglig referansegruppe for KHiBs senter for læring, undervisning og veiledning i kunst og design
- Tydeliggjøre fordypningsområdene ved Avdeling for kunst og introdusere «kjerneundervisning» som basisundervisning i tilknytning de åtte fordypningsområdene. Prioritere KU-basert undervisning som reflekterer avdelings KU-satsinger.
- Utarbeide strategi for rekruttering av studenter
- Gjennomføre kandidatundersøkelse blant kunstnere og designere som fullførte MA-utdanning i årene 2011 – 2014
- Etablere alumninettverk for å systematisere kontakt med tidligere studenter
- Etablere referansegruppe for KHiBs bibliotek
- Opprettholde antall IKT-baserte studentarbeidsplasser i form av programvare-spesifikke og spesialkonfigurerte maskiner. Sikre studentene tilgang til digitalt utstyr som er nødvendig for gjennomføring av prosjekter og oppgaver.

Styringsparametere (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2013	2014	2015	2015
KHiBs styringsparametere:				
Antall kvalifiserte søkere per studieplass	8,4	6,6	7,0	6,0
Antall studenter møtt opp	130	136	136	135
Antall uteksaminerte kandidater	114	114	124	121

Styringsparametere (kvalitative):

- Uteksaminerte kandidaters tilfredshet med egen arbeidslivstilknytning
- Stipend og utmerkelser til studenter og uteksaminerte kandidater

Vurdering og måloppnåelse:

Utreddingen av et nytt, kunstnerisk fakultet ved UiB har skjerpet den interne dialogen om kvalitet og relevans i studieprogrammene. Utsiktene til et faglig fellesskap som inkluderer kunst, design og musikk har aktualisert problemstillinger som har stått sentralt siden utdanningene ved KHiB ble oppdatert, med nye studieplaner og nye vurderingskriterier, i 2012. Utdanningene er i 2015 forankret i en konsolidert institusjon med to likeverdige fagavdelinger og et samlet kunnskapsmiljø hvor erfaringskunnskap (kunnskap i og gjennom) er fundament for all faglig virksomhet, og proposisjonale kunnskap (kunnskap om) er komplementær.

Utdanningenes doble legitimitet, internt i academia og eksternt i arbeidslivet for kunstnere og designere, forutsetter kontinuerlig dialog mellom kolleger og med studentene om forholdet mellom praksis og teori, om veiledning og om utdanning basert på kunstnerisk utviklingsarbeid som forskningspraksis. I 2015 har betydningen av verkstedene som læringsarena stått sentralt i diskusjonen. Verksteder og spesialrom har en særstilling i læringsmiljøet. Etter grundig utredningsarbeid er verkstedsfunksjonene samlet i én enhet og en ny stilling som verkstedsleder er opprettet.

For KHiB er det også en milepæl at biblioteket gikk over til BIBSYS biblioteksystemkonsortium, og tok i bruk nytt søkegrensesnitt, Oria, som gir studenter og ansatte betydelig bedre tilgang til bibliotekets samlinger og ressurser, inkludert e-bøker, tidsskriftartikler og billedmateriale.

Læring med utgangspunkt i konkrete førstehåndserfaringer

I 2015 var det knyttet spenning til uteksamineringen av de første kullene med kandidater fra de «nye» bachelorprogrammene i kunst og design. Årets bachelorutstilling, hvor samtlige kandidater viser sine eksamensarbeider, markerte tydelig at KHiBs utdanninger også er forankret i den faglige virkeligheten kandidatene skal ut og arbeide i etter endt utdanning.

De ferske bachelorene kan omsette sine idéer i handling og håndgripelige resultater, samtidig som de reflekterer kritisk med utgangspunkt i en sterk tradisjon for å agere uavhengig under skiftende omstendigheter - estetisk, tematisk, prosessuelt og uttrykksmessig.

Utvikling av idéer og konsepter som realiseres i konkrete resultater eller prosesser er en basiskvalifikasjon for kunstnere og designere. Ved begge fagavdelinger utvikler studentene slike ferdigheter i samarbeid med fagmiljø utenfor KHiB. Ved Avdeling for kunst kan studentene søke støtte til tverrfaglig samarbeid med eksterne aktører fra Studentenes prosjektfond, som i mottok hele 70 søknader. Ved Avdeling for design gjennomfører studentene ambisiøse prosjekter i lokale, nasjonale og internasjonale kontekster som Bergen Art Book Fair, Ice Music Festival på Geilo og Stockholm Furniture Fair.

KHiB har som mål å etablere et senter for læring, undervisning og veiledning i kunst og design, og tar sikte på å videreføre arbeidet innenfor det nye kunstneriske fakultetet. Med utgangspunkt i konkrete førstehåndserfaringer i kunst- design og musikkpraksiser, skal fagmiljøet bygge bro mellom kunst og pedagogikk, utvikle pedagogisk refleksjon på kunstneriske premisser, knytte sammen praktisk og teoretisk innsikt i skapende arbeid.

Nytt masterprogram i kuratorpraksis

Det første kullet med studenter i KHiBs erfaringsbaserte masterprogram i kuratorpraksis er godt i gang med sine studier. Kravet om minst to års relevant arbeidserfaring har medført at studentene har høy kompetanse og mye erfaring, også ledererfaring, fra anerkjente visningssteder og gallerier. Samtlige studenter har eksterne biveiledere som gir uttrykk for at det er lærerikt for dem å følge den nye utdanningen på nært hold.

Studiet er det eneste av sitt slag i Norge. Det skjer på deltid, og er organisert med samlinger på KHiB. Det var hard konkurranse om en nyopprettet førstestilling i kuratorpraksis som ble besatt i vårsemesteret 2015.

Rekruttering

Som det fremgår av utviklingen av styringsparametrene over har KHiB fortsatt høy gjennomføringsgrad, et høyt antall søkere pr studieplass og av disse mange kvalifiserte søkere. Av de 124 kandidatene som fullførte i 2015, gjennomførte de aller fleste studiene på normert tid.

I 2015 lokaliserte KHiB imidlertid noen nye utviklingstrekk knyttet til rekruttering og opptak. Av søkerne som hadde blitt tilbudt plass var det et betydelig frafall i løpet av sommeren, og ved semesterstart var det dessuten flere som ikke møtte. Gjennom en ny rekrutteringsstrategi er planen å arbeide for å styrkesøkernes lojalitet til KHiB som lærested.

KHiBs strategi for rekruttering av studenter de kommende fire årene omfatter mål og tiltak innenfor fire satsingsområder:

- Målrettet profilering av studieprogram og fagmiljø til potensielle søkere, søkere og målgrupper som påvirker dem i valg av utdanning.
- Opprettholde og styrke søkernes lojalitet til og interesse for KHiB gjennom hele rekrutteringsprosessen.
- Kartlegge og forstå søkernes preferanser og strukturelle forhold som påvirker deres utdanningsvalg.
- Utforme scenarier for morgendagens utdanning for kunstnere og designere.

Virksomhetsmål 1.2: Kvalitet i utdanningen

Kunst- og designhøgskolen skal tilby et velfungerende læringsmiljø hvor studentene stimuleres til å være kritiske, selvstendige og utforskende. Studiene skal være basert på kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, og sikre relevant læringsutbytte og god gjennomstrømning.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Videreutvikle og profilere Enhet for avdelingsstøtte sin funksjon som kontakt- og veiledningspunkt for studenter og gjester, og som bindeledd mellom KHiB og eksterne aktører som samskipnad og lånekasse
- Tettere oppfølging og tilrettelegging for studentdemokratiet, under forutsetning av at studentene ønsker det for å kunne ivareta sin kritiske og selvstendige rolle i institusjonen
- Videreføre arbeidet med å samordne informasjon i de ulike kommunikasjonskanalene søkere og studenter må forholde seg til
- Introdusere elektronisk samtykke til studiekontrakt for studenter som takker ja til studieplass
- Gjennomføre studentundersøkelse og undersøkelse blant faglig ansatte
- Gjennomføre evaluering av utvalgte kurs og prosjektperioder
- Ta i bruk nye retningslinjer for vurdering og eksamen
- Utforme felles plattform for veiledning
- Følge opp NOKUT-evaluering av KUP
- Videreutvikle og ta i bruk flere funksjoner i itslearning
- Gjøre informasjon om kurs, prosjekter etc. tilgjengelig på khib.no for potensielle studenter

Styringsparametere (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2013	2014	2015	2016
KDs styringsparametere:				
Gjennomføring på normert tid; BA	-	80%	84%	85%
Gjennomføring på normert tid; MA	79%	73%	80%	85%
KHiBs styringsparametre:				
Oppslutning til studentundersøkelsen	30%	40%	30%	45%

Styringsparametere (kvalitative):

- Studentene skal lykkes med å oppnå læringsmålene som er definert for studieprogrammene (KD)
- Studentenes tilbakemelding i studentundersøkelsen (KUP)

Vurdering og måloppnåelse:

Ved utgangen av vårsemesteret ble KHiBs kvalitetsutviklingsprogram (KUP) godkjent for andre gang av NOKUTs styre. I tilsynsrapporten skriver den sakkyndige komitéen: «Komiteens inntrykk er at Kunst- og designhøgskolen i Bergen i stor grad har en kultur som stimulerer til engasjement for kvalitetsarbeid, og det er gjort et stort arbeid blant alle ansatte for å utvikle studieprogrammene slik at de er i tråd med målene i høyskolens strategiplan og ambisjonen om å styrke KU-basert undervisning. De ansattes engasjement inkluderer også det formelle kvalitetsutviklingsarbeidet.»

På minussiden var komitéen kritisk til at studentenes demokratiske organer har vært for lite involvert i kvalitetsarbeidet. KHiB har tatt de kritiske merknadene og komitéens anbefalinger til styrking av det videre kvalitetsarbeidet på største alvor. Tilsynsrapporten har vært drøftet i læringsmiljøutvalget og i Studentrådet, som har utformet en ny organisasjonsmodell for studentdemokratiet. Studentrådet har endret studentrådsreglementet og læringsmiljø-utvalget har fulgt opp spørsmålet om hvordan KHiB bedre kan ivareta sitt institusjonelle ansvar for å tilrettelegge for et fungerende studentdemokrati.

Høsten 2015 var KHiB med å ta initiativ til etableringen av et Nordisk-Baltisk nettverk for kvalitetsutvikling i høyere kunstutdanning. Initiativet ble godt mottatt i kunstneriske kunnskapsmiljø i hele regionen, og inkluderer nå tolv institusjoner som omfatter hele spekteret av kunstutdanninger, fra film, musikk og scenekunst og til arkitektur og design.

Student- og ansattundersøkelse

Studenter og faglig ansatte ved KHiB har i 2015 vurdert kvalitet i utdanning og læringsmiljø ved å delta i to beslektete undersøkelser hvor spørsmålssettene er så like som mulige. Undersøkelsene omfatter fem tema:

- Kunnskaps- og studiekultur
- Studienes innhold, læringsmål og kvalifikasjoner
- Undervisning, veiledning og veiledningsformer
- Vurderingsformer og faglige resultater
- Infrastruktur, administrasjon, helhetlig læringsmiljø

Som tidligere er studentene minst tilfredse med KHiBs fysiske og administrative infrastruktur, som blant annet inkluderer rom, arbeidsplass, utstyr, kantine og informasjon. Til gjengjeld er de fortsatt tilfredse med veiledning og tilbakemelding, den gjennomgående kvaliteten på undervisningen og egen innflytelse på innhold og læringsprosesser. Studentene mener også at utdanningen deres har god relevans for arbeidslivet etter endt utdanning.

De faglig ansatte er i stor grad enige i studentene sine vurderinger av undervisning og veiledning, læringsmiljø og infrastruktur. Som studentene er de svært tilfredse med bibliotekets tjenester, og middels tilfredse med administrative støttefunksjoner. Et positivt funn er at de faglig ansatte er mer tilfredse med studentenes startforutsetninger for studier enn studentene selv. De ansatte er også tilfredse med avdelingenes tilrettelegging for at de kan drive med kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning.

Eksamen og vurdering

Vårsemesteret 2015 tok KHiB i bruk nye retningslinjer for vurdering og eksamen. Med de nye retningslinjene har kandidater, veiledere, sensorer og administrative medarbeidere et samlet rammeverk for gjennomføring av vurdering og eksamen. Brukererfaringene er positive, og retningslinjene vil bli oppdatert med nødvendige presiseringer i 2016.

Planlegging av vurdering og eksamen er en sentral oppgave for Enhet for avdelingsstøtte i KHiBs administrasjon. KHiB har videreført ordningen med to eksterne sensorer ved eksamen. Av denne grunn, og fordi studentenes eksamensarbeid primært er materialiserer seg i kunstneriske og designfaglige prosjekter, er koordinering av eksamener et arbeids- og ressurskrevende område. Enhet for avdelingsstøtte har en viktig funksjon som kontakt- og veiledningspunkt for studenter og gjester, og som bindeledd mellom KHiB og eksterne aktører som samskipnad og lånekasse

I 2014 vedtok KHiBs styre nye retningslinjer for vurdering og eksamen oppdatert i tråd med gjeldende studieplaner. Retningslinjene gjaldt fra semestervurdering og eksamen i vårsemesteret 2015. Med de nye retningslinjene fikk kandidater, veiledere, sensorer og administrative medarbeidere et samlet rammeverk for gjennomføring av vurdering og eksamen. Etter erfaringene fra eksamensperioden i 2015 ble det påbegynt revisjonsrunde av Retningslinjene for en ytterligere styrking av et felles rammeverk som kan gi forutsigbarhet og likebehandling.

Virksomhetsmål 1.3: Kvalitet i kunstnerisk utviklingsarbeid

Kunst- og designhøgskolens kunstneriske utviklingsarbeid og forskning skal ha høy internasjonal kvalitet, samt være utfordrende og undersøkende. Kritisk refleksjon og utveksling av prosess og resultat skal danne grunnlag for utvikling av kunnskap.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Synliggjøre og formidle avdelingenes satsingsområder innen KU
- Strategisk utvikling av prosjekter og prosjektportefølje med sikte på ekstern finansiering. Tilstrebe balanse mellom prosjekter under planlegging, etablerte og i avslutningsfase
- Publisere og dokumentere KU-prosjekter i «Research Catalogue», internasjonal database for kunstnerisk forskning
- Prioritere administrativ støtte i planlegging, budsjettering og oppfølging av KU-prosjekter med intern og ekstern finansiering
- Opplæring i nytt budsjetteringsverktøy for KU-prosjekter

Styringsparametere (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2013	2014	2015	2015
KHiBs styringsparametere:				
Antall offentlige presentasjoner av større KU-prosjekter	19	25	32	30
Regnskap/tildeling KU-prosjekter (1000 kr) ¹	492/450	629/600	219/600	> 600/600

¹ Ambisjonsnivå viser regnskap i forhold til årets nye tildeling til formålet. *Disponible* budsjettmidler til formålet er større. Styringsparameter indikerer at KHiB bygger ned avsetninger til formålet.

Styringsparametere (kvalitative):

- KU-resultater, inkludert utstillinger, publikasjoner og andre offentlige presentasjoner
- Samspill mellom KU, forskning og utdanning (KD)
- Deltakelse og verv i internasjonale nettverk, arrangør av internasjonale konferanser, deltakelse i internasjonale arrangementer.

Vurdering og måloppnåelse:

Etter omfattende dialog og utredningsarbeid sammen med UiB om to ulike modeller for samorganisering av KHiB og Griegakademiet, Bergen University of the Arts eller et nytt, kunstnerisk fakultet ved UiB: Sent i oktober gikk styrene ved begge institusjoner inn for videre utredning av et nytt, kunstnerisk fakultet. Utredningen i fase to er prosjektorganisert, med en felles prosjektgruppe og en felles styringsgruppe ledet av UiBs rektor. Ledelsen ved begge institusjoner er representert i styringsgruppen sammen med tillitsvalgte for studenter og ansatte. Prosjektgruppen har et omfattende mandat og rapporterer jevnlig til styringsgruppen. 15. april skal prosjektgruppen levere sin rapport om forsknings- og utdanningsprofil for fakultetet, kunstnerisk PhD-grad, organisasjonsmodell og samlokalisering i Møllendal. Saken skal styrebehandles ved begge institusjoner i mai 2016.

Fagmiljøenes egne vurderinger av tilhørighet innenfor nytt kunstnerisk fakultet tillegges stor vekt i utredningsprosessen. For fagmiljøene ved KHiB er spørsmålet om kunstnerisk PhD avgjørende, og har vært et strategisk mål siden etableringen av det nasjonale stipendiatprogrammet i 2003. Samtidig er forskningsmiljøene i kunst og design positive til et tverrkunstnerisk fakultet som inkluderer musikk, og som på lengre sikt kan inkludere andre kunstneriske fagfelt. Scenekunst, skrivekunst og arkitektur kan bli aktuelle.

Begge fagavdelinger har vært gjennom krevende organisasjonsutviklingsprosesser de siste årene. Organisering av de faglig ansatte i grupper for kunstnerisk utviklingsarbeid og etablering av nye mellomlederstillinger, to ved hver avdeling, for kunstnerisk utviklingsarbeid, har styrket både forskningsvirksomheten og samspillet mellom forskning og utdanning. Avdelingene har velfungerende ledergrupper og positive erfaringer med faglige koordinatorstillinger for sine BA- og MA-program.

Styrking av prosjektportefølje

UHR har i 2015 utgitt rapporten «*Forskning og utviklingsarbeid innen fagområdet kunst. 1995–2015: 20 år med kunstnerisk utviklingsarbeid*». KHiB var representert i arbeidsgruppen som utarbeidet rapporten på vegne av Nasjonalt råd for kunstnerisk utviklingsarbeid. Den historiske gjennomgangen og drøftingen av status for kunstnerisk utviklingsarbeid i Norge i dag, har allerede blitt en sentral felles referanse internt ved KHiB og i utredningen av et kunstnerisk fakultet.

Med kunstnerisk utviklingsarbeid som etablert arbeids- og kunnskapsform vektlegger fagavdelingene nå styrking av prosjektportefølje og konsentrasjon av forskningsvirksomheten innen utvalgte satsingsområder. Denne satsingen er mulig fordi KHiB systematisk har prioritert egne avsetninger til større prosjekter, publikasjoner og prosjektutvikling. Søknader om støtte til større prosjekter og publikasjoner er omfattet av fagfelle vurdering og grundig behandling i KHiBs Komité for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Avdeling for design har tematisert og prioritert kunstnerisk forskning innen tre områder som går på tvers av fagmiljøene i visuell kommunikasjon og møbel- og romdesign/interiørarkitektur:

- Leve sammen
- Fortelle historier
- Forme miljøer

Ved hjelp av dette strategiske grepet har avdelingen kommet langt i å konsentrere forskningskreftene og utvikle større prosjekter, som for eksempel Inside Wood, som har betydelig ekstern finansiering og skal presenteres internasjonalt på en utstilling i Milano våren 2016. Med tre som utgangspunkt undersøker forskningsgruppen mulighetene som finnes i et materiale. Gruppen utvikler ny kunnskap om bruk av tre i hverdagen og i produksjonsprosesser. Samme fagmiljø er opphav til professor Petter Bergerud sin bok, «*Experimental Wooden Structures*», som ble utgitt av KHiB i 2015.

Basert på erfaring fra to store prosjekter med støtte fra prosjektprogrammet i Program for kunstnerisk utviklingsarbeid, har Avdeling for kunst som strategi at forskningsvirksomheten ved avdelingen skal ha bærekraftig balanse mellom prosjekter under planlegging, etablerte prosjekter og prosjekter i avslutningsfase. Prosjektene «Topographies of the Obsolete: Phase 2» og «SYNSMASKINEN: 7 kontemporære kriser» fikk begge finansiering fra prosjekt-programmet i 2015, for henholdsvis ett og to år. Prosjektene er omfattet med stor interesse, også i internasjonale fagmiljø.

KHiB har, sammen med partnere i blant annet Storbritannia, Tyskland, og Frankrike, søkt Horizon 2020-støtte til samarbeid om forskerutdanning. Fra Avdeling for kunst er det også søkt forskningsmidler til prosjektet «A mother's tale. Articulating a European common heritage». Fagmiljøene har i 2015 arbeidet med tilrettelegging for publisering og dokumentasjon av prosjekter i «Research Catalogue», internasjonal database for kunstnerisk forskning, hvor også stipendiatene sine prosjekter blir publisert.

Fellesnivået har i 2015 bistått i planlegging, budsjettering og oppfølging av KU-prosjekter med intern og ekstern finansiering, og hatt tettere oppfølging av prosjekter som er tildelt interne prosjektmidler.

Virksomhetsmål 1.4: Rekruttering av høyt kvalifisert fagpersonale

Kunst- og designhøgskolen skal videreutvikle det kunstneriske utviklingsarbeidet gjennom strategisk rekruttering av høyt kvalifisert fagpersonale.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Videreutvikle fagfellebank for spesialiserte fagfellevurderinger
- Utarbeide retningslinjer for bruk av II'er-stillinger
- Revidere mal for arbeidsplan for faglig ansatte, tilpasninger som reflekterer ansvar og oppgaver for de ulike stillingskategoriene i fagavdelinger organisert i KU-grupper
- Integre HMS-arbeid i byggeprosessen

Styringsparametere (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2013	2014	2015	2015
KHiBs styringsparametere:				
Antall ansatte som får opprykk etter kompetanse	2	2	1	>1
Antall førstestillinger pr undervisningsstilling	0,64 (23,1/35,9)	0,72 (22,3/31,1)	0,69 (24,2/35)	> 0,60

Styringsparametere (kvalitative):

- Ansattes tilfredshet i arbeidsmiljøkartlegging

Vurdering og måloppnåelse:

KHiB rekrutterte 14 nye medarbeidere i undervisnings- og forskerstillinger i 2015, inkludert ansettelser uten kunngjøring (professor II). I forkant av alle utlysinger blir det gjennomført dialog og analyse på avdelings- og institusjonsnivå i forhold til hvilken kompetanse, innretning og faglig profil som er ønskelig å tone ned, bygge opp, videreføre eller styrke. Ikke minst er dette sentralt i forhold til rekruttering av professorer i heltidsstillinger som alltid blir utlyst internasjonalt. KHiB har i 2015 erfart økt søkning til undervisnings- og forskerstillinger. Som eksempel kan det nevnes at ved utlysning av professorat i kunst med hovedvekt på fotografi, fikk vi totalt 37 søkere hvor sakkyndig komite tilkjente 10 av søkerne professorkompetanse. Tilfanget av kompetanse gjennom nye medarbeidere rekruttert i 2015 har bidratt vesentlig til videreutvikling av KU ved KHiB.

I påvente av arbeidet som pågår for å likestille KU med annen forskning i CRiStin, har KHiB anvendt den internasjonale databasen for kunstnerisk forskning «Research Catalogue» for publisering og dokumentasjon av KU-prosjekter i 2015.

Fagfellevurdering har fått forsterket aktualitet gjennom de nye retningslinjene i stipendiatprogrammet. Ansvaret for fagfellevurdering av stipendiatsøknader er nå overført fra programmet til medlemsinstitusjonene. Dette er et område KHiB har fulgt opp - som igjen har medført en økt bruk av fagfeller. KHiB har gjennom 2015 videreutviklet nettverket av høyt kvalifiserte fagfeller med kompetanse til å bidra i rekruttering til alle typer faglige stillinger.

Rammeverket for arbeidsplaner for ansatte i undervisnings- og forskerstillinger er i 2015 revidert for å samsvare med endret organisering i fagavdelingene.

Virksomhetsmål 1.5: Stipendiatutdanning

Kunst- og designhøgskolen skal tilby stipendiatutdanning av høy kvalitet og bidra til utvikling og kvalitet i Program for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Introdusere og følge opp de nye retningslinjene i stipendiatprogrammet, synliggjøre og forankre ny intern arbeids- og ansvarsdeling
- Tydeliggjøre retningslinjer for tildelte stipendiatmidler og stipendiateres disponible budsjettposter.
- Delta i drøftinger om veiledning internt og i regi av programmet
- Gjennomføre utgangintervjuer med stipendiater og veiledere
- Delta i nasjonalt samarbeid for Ph.D-grad til stipendiater som fullfører programmet
- Videreføre påvirkningsarbeid for økning av midler til Program for kunstnerisk utviklingsarbeid for å komme på linje med tildeling av midler til annen forskning

Styringsparametere (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2013	2014	2015	2015
KDs styringsparameter:				
Andel uteksaminerte kandidater tatt opp til stipendiatprogrammet seks år tidligere (KD)	1 av 2	2 av 3	1 av 1	1 av 1
KHiBs styringsparametere:				
Antall uteksaminerte kandidater	0	3	0	2
Antall stipendiater tatt opp i programmet	1	1	1	2
Antall innvilgede søknader til prosjektprogrammet under programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid	1	0	2	2
Tildeling fra prosjektprogrammet	1.922'	-	2.211'	> 1.500

Vurdering og måloppnåelse:

KHiB fikk i 2015 én ny stipendiat, ved Avdeling for kunst, gjennom stipendiatprogrammet. Stipendiaterne som er tatt opp de siste årene holder i hovedsak normert studieprogresjon, og er i rute med sine prosjekter. Ved Avdeling for design har dessverre én stipendiat, i samråd med fagmiljøet, avsluttet uten å fullføre.

Ingen stipendiater har disputert i 2015, men flere har levert sine kunstneriske resultater, og er i slutfasen. KHiB regner med at tre stipendiater vil disputere i 2016. Avdeling for kunst har per i dag fire stipendiater, Avdeling for design har tre. Stipendiaterne inngår i avdelingenes grupper for kunstnerisk utviklingsarbeid og er til stede i fagmiljøene på linje med andre faglig ansatte. De deltar på seminar, avdelingsmøter og andre felles-aktiviteter. Slik er stipendiaterne i jevnlig dialog med hele fagmiljøet.

KHiB har i 2015 utformet egne retningslinjer for sin deltakelse i stipendiatprogrammet, med vekt på rekruttering, gjennomføring og sluttbedømmelse. Retningslinjene gjenspeiler det oppdaterte regelverket i programmet, og vil forhåpentlig bidra til bedre gjennomstrømning ved at det er tydeliggjort hvordan faglig og administrative oppfølgingsansvar er fordelt.

I nasjonale samarbeidsfora som Nasjonalt råd for kunstnerisk utviklingsarbeid, hvor prorektor er nestleder, er KHiB en pådriver i arbeidet for økning av midler til Program for kunstnerisk utviklingsarbeid for å komme på linje med tildeling av midler til annen forskning.

Tildelinger 2015 fra prosjektprogrammet gjelder prosjektene Topographies of the obsolete – phase 2 og Synsmaskinen.

3.1.2. Nasjonale styringsparametere (sektormål 1)

Gjennomføring på normert tid

KHiB har en svært høy prosent av studenter som gjennomfører på normert tid, som følge av tett og god oppfølging av studenter på individnivå. Problemer som kan føre til forsinkelser i studiet blir raskt fanget opp, særlig av veilederne – som arbeider tett med sine respektive studenter. I lys av den høye gjennomstrømningsprosenten er det verdt å nevne at denne er resultat av en bevisst innsats, som likevel ikke går på tvers av kravene til faglig kvalitet.

Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere

I 2009 tok KHiB opp én stipendiat gjennom Stipendiatprogrammet i Program for kunstnerisk utviklingsarbeid. Stipendiaten disputerte i 2014.

Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammene

Ved KHiB skjer formell vurdering i form av semestervurdering ved slutten av hvert semester, og avsluttende eksamen i siste semester. Det er formulert overordnede læringsmål på programnivå og spesifikke læringsmål for det enkelte semester. Vurderingsuttrykk ved KHiB er bestått/ikke bestått, vurdering skjer med utgangspunkt i kvalitative vurderingskriterier. I beskrivelsen av vurderingskriteriene er det angitt hva som kjennetegner resultater som vurderes til bestått, og tilsvarende hva som kjennetegner resultater som vurderes til ikke bestått. Listen for å oppnå bestått ligger relativt høyt.

Studenter som består, har realisert læringsmålene som sitt faktiske læringsutbytte. Når gjennomstrømningen er høy og strykprosenten lav betyr det av studentene ved KHiB lykkes i å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammene.

Resultatoppnåelse på forskning ut fra institusjonens egenart

KHiB er akkreditert som vitenskapelig høgskole av NOKUT, og har fått tildelt utvidete faglige fullmakter av KD. NOKUTs sakkyndige komité i akkrediteringsprosessen slo fast at kunstnerisk utviklingsarbeid ved KHiB holder høy internasjonal kvalitet. Komitéen anbefalte at KHiB, som del av sitt nasjonale ansvar for videreutvikling av fagfeltet, burde prioritere å bidra til at det skapes klare kriterier for gjennomføring, dokumentasjon og evaluering av kunstnerisk utviklingsarbeid på et høyt internasjonalt nivå.

KHiB har tatt utfordringen på alvor, og jobber både internt, og i nasjonale fora for å definere og artikulere kvalitetskriterier for kunstnerisk utviklingsarbeid. Internt er KHiBs egen komité for kunstnerisk utviklingsarbeid, som flertall av eksterne deltakere, de fleste fra utenlandske institusjoner, en pådriver i arbeidet. Nasjonalt tar KHiB stort ansvar i og for Nasjonalt program for kunstnerisk utviklingsarbeid i UHR og Program for kunstnerisk utviklingsarbeid, som KHiB også er operatør for. Konsentrasjon og prioritering av forskningsinnsatsen gir resultater i form av eksterne midler, internasjonal interesse og økt innsats for utvikling av relevante fagspesifikke diskurser.

Samspill mellom forskning og utdanning

Parallelt med at KHiBs utdanninger er forankret i samtidig kunst- og designpraksis, tar studieprogrammene sitt utgangspunkt i avansert og aktuell kunnskapsutvikling i den forstand at

- undervisning, veiledning og læring skjer i tråd med nyere kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning
- lærerne er knyttet til grupper for kunstnerisk utviklingsarbeid
- den enkelte lærer knytter sin undervisning og veiledning til eget kunstnerisk utviklingsarbeid.

Studentene blir introdusert for kunstnerisk utviklingsarbeid fra studiestart, og blir involvert i forskningsprosjekter tidlig i studiene, også på BA-nivå. Involveringen kan ta ulike former, men omfatter gjerne ulike former for feltarbeid som engasjerer studentene direkte i metodespørsmål.

Deltakelse i Horisont 2020 og Erasmus+

KHiB fikk avslag på sin første Horisont2020-søknad, om et Marie Curie forskerstipend. Søknaden fikk positiv vurdering på flere punkt, og var få poeng unna å nå over den påkrevde poenggrensen. Prosessen var lærerik, og KHiB er nå partner i to prosjektsøknader. Et nytt kunstnerisk fakultet ved UiB vil kunne styrke søknadsmusklene. Ett forskningsprosjekt, som har fått støtte fra prosjektprogrammet i Program for kunstnerisk utviklingsarbeid to ganger, peker seg ut som aktuelt for videreføring gjennom Horisont2020.

KHiB arbeider aktivt for å ha høyt antall mobiliteter innen ERASMUS+. Som allerede nevnt har vi god kontinuitet i utvekslingsarbeidet generelt med en fast ressurs avsatt til formålet. Dette gir seg utslag i høy nasjonal score innen utveksling (nr. 3 på landsbasis), og ERASMUS+-arbeidet inngår som del av denne større satsningen.

3.1.3. **Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskapning og omstilling**

Virksomhetsmål 2.1: Samarbeid med eksterne partnere

*Kunst- og designhøgskolen skal være en opplagt samarbeidspartner for myndigheter, næringsliv og kulturliv for styrking av kunst og design.
Kunst- og designhøgskolen skal bidra i fora der kunnskapen vår er en ressurs, og bygge*

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Videreføre og videreutvikle samarbeid med regionale, nasjonale og internasjonale partnere om kunnskapsutvikling innen prioriterte KU-felt
- Stimulere til økt eksternt og tverrfaglig samarbeid ved å informere fagmiljøene om interne og eksterne støtteordninger og utviklingsmidler.
- Videreføre nasjonalt og nordisk samarbeid om kunstnerisk innovasjon og kulturelt entreprenørskap
- Delta i NARMA, norsk nettverk for forskningsadministrasjon
- Intern informasjon om mulighetene i Horisont2020, på kort og lengre sikt

Styringsparameter:

- Samarbeidsprosjekter med eksterne partnere
- Kronikker og leserinnlegg i media

Vurdering og måloppnåelse:

KHiB deltar aktivt i regionale, nasjonale og internasjonale fora hvor kunnskapsutvikling skjer gjennom faglig fordypning og tverrfaglig tilnærming til samfunnsspørsmål som krever samarbeid på tvers av etablerte fagområder. Dette er noen av prosjektene som har hatt prioritet i 2015:

- Oppstart av den første norske utdanningen i designtenkning i samarbeid med NHH, HiB og Designregion Bergen. Videreutdanningen er tverrfaglig og retter seg primært mot ingeniører, økonomer og designere. Også andre yrkesgrupper er representert blant studentene.
- Videreutdanning i bedriftsutvikling og forretningsforståelse for aktører i kulturnæringene, i samarbeid med HiB og Griegakademiet og Brak, interesseorganisasjonen for det rytmiske musikkmiljøet i Hordaland og Sogn og Fjordane.
- Seminaret «Into the Woods», om eksperimentell bruk av tre, i samarbeid med blant andre fagorganisasjonen TreTema, Sogn og Fjordane fylkeskommune og Balestrand kommune
- Videreføring av nasjonalt og nordisk samarbeid om kunstnerisk innovasjon og kulturelt entreprenørskap; intern workshop om i samarbeid med EntreNord, om å forberede studenter på et fremtidig arbeidsliv som selvstendig næringsdrivende.
- Samarbeid med Forum for kunstutdanning, nasjonalt nettverk for kunstfagskoler, blant annet i form av rektormøte på Portfoliodag i februar

- Deltatt i styrings- og arbeidsgruppe i Samspel, regional samarbeidsallianse for styrking av kunstfagene i hele utdanningsløpet, introdusert idé om Miranda Bødtker videregående skole i Bergen, etter modell av Edvard Much videregående skole i Oslo
- Deltatt i NARMA, norsk nettverk for forskningsadministrasjon og arbeidsgrupper for videreutvikling av EKD, nettverk for entreprenørskap i kunst og design

Virksomhetsmål 2.2: Formidling av prosesser og resultater

Kunst- og designhøgskolen skal formidle egne prosesser og resultater for å øke den offentlige bevisstheten om kunst og design, synliggjøre virksomheten vår og møte andres kompetanse.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Utarbeide kommunikasjonsstrategi for KHiB
- Reetablere KHiBs nyhetsbrev
- Videreutvikle khib.no med særlig vekt på strategisk forankret formidling av KU og utdanning
- Lage kommunikasjonsplan for byggeprosjektet i samråd med Statsbygg og Snøhetta
- Definere og følge opp administrativt formidlingsansvar for Rom 8
- Prioritere offentlige debatter med særlig relevans for den faglige virksomheten

Styringsparametere (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2013	2014	2015	2015
KHiBs styringsparametere:				
Antall utstillinger i egne og eksterne lokaler	61	69	67	65
Antall publikasjoner	2	2	2	4
Regnskap/tildeling publikasjoner (1000kr) ²	240/150	80/150	626/150	> 150/150

Styringsparametere (kvalitative):

- Priser og utmerkelser til studenter og ansatte
- Kunst i offentlig rom

² Ambisjonsnivå viser regnskap i forhold til årets nye tildeling til formålet. *Disponible* budsjettmidler til formålet er større. Styringsparameter indikerer at KHiB bygger ned avsetninger til formålet.

Vurdering og måloppnåelse:

KHiB har i 2015 utgitt to forskningspublikasjoner, fra Avdeling for design «Experimental Wooden Structures», fra Avdeling for kunst sluttpublikasjonen fra første fase i prosjektet Topographies of the Obsolete, som involverer sju partnerinstitusjoner i Danmark, Storbritannia og Tyskland. Samarbeidet har omfattet en rekke utstillinger, seminarer og workshops med utspring i de involverte fagmiljøenes felles forskningsinteresse for keramikk og leire som materiale og som subjekt i samtidig kunstpraksis. En av ambisjonene for fase to å belyse det Europeiske porselenslandskapet med byer som Limoges, Delft og Dresden.

En kommunikasjonsplan for 2016-2017 er utarbeidet med særlig henblikk på de to store endringene KHiB står ovenfor, samlokalisering av den faglige virksomheten i Møllendal og samorganisering med Griegakademiet i et kunstnerisk fakultet. Samtidig slår planen fast at det overordnede målet for kommunikasjonsvirksomheten er å vise frem KHiB som en ledende arena med høy kvalitet på kunstnerisk utviklingsarbeid, utdanning og formidling.

For byggeprosjektet er det utformet en egen kommunikasjonsplan i samarbeid med Statsbygg og Snøhetta. I desember arrangerte KHiB en utstilling om nybygget i sitt eget visningsrom, Rom 8 i Vaskerelven. Utstillingen ble åpnet av Bergens byråd for byutvikling, og det ble produsert en egen brosjyre om nybygget til utstillingen. "Med Kunst- og designhøgskolens nye bygg i Møllendal får vi et bygg som er skreddersydd for å drive kunst- og designutdanning på høyeste nivå. I dette enestående bygget vil vi videreutvikle vårt sterke fagmiljø som utfordrer etablert praksis, er nytenkende innenfor kunst- og designfeltet og øke kunnskap om og formidling av resultater fra kunstnerisk utviklingsarbeid", skriver rektor Gerd Tinglum i brosjyren. Utstillingen viste blant annet en modell av det nye bygget, aluminiumsplatene bygget skal kles med og plantene som landskapsarkitektene har valgt til uteområdene.

Ny visuell identitet og ny web

Studenter og ansatte fra begge fagavdelinger har i 2015 medvirket i et omfattende prosjekt for design av ny visuell identitet for KHiB. Arbeidet har skjedd i tett samarbeid med et designbyrå som har tatt det krevende oppdraget på alvor, og utført det på grunnlag av en grundig og interessant analyse av KHiBs identitet.

Ny visuell identitet er nær ferdigstilt, og får stor betydning for skilting i nybygget og for utviklingen av KHiBs nye hjemmesider, som skal foregå i 2016. Lansering er planlagt til januar 2017. KHiB.no er hovedkanal for å vise våre aktiviteter frem for omverdenen. Nettsidene er et sted der våre eksterne målgrupper på en enkel måte kan bli kjent med institusjonen og få et innblikk i den faglige virksomheten. På nye khib.no vil vi prioritere KHiBs kjernevirksomhet, og prioritere høykvalitetsløsninger for formidling av bilder, video og lyd.

Formidling av arbeidet til studenter og ansatte

KHiBs studenter legger selv ned et stort arbeid i driften av Galleri Fisk og Galleri Bokboden, som også samarbeider med andre studentdrevne gallerier, først og fremst i Norden. Høydepunkter i vårsemesteret er masterutstillingene i kunst og design, som blir arrangert på anerkjente offentlige visningssteder. De gjensidige samarbeidet med profesjonelle visningssteder har stor betydning for KHiB som utdanningsinstitusjon og for Bergens kulturliv. De to masterutstillingene er blant de best besøkte i Bergen.

Årets bachelorutstilling var en åpen og utadvendt markering av utdanningsmiljøet ved KHiB, med et sammensatt program av performative innslag. Utstillingen var godt besøkt, og representerte ny bruk av KHiBs eldste bygg sentralt i Bergen.

De ansattes forskningsvirksomhet blir vist, presentert og diskutert i Rom 8, KHiBs eget visningsrom for kunstnerisk utviklingsarbeid, i nasjonale fagfora og på internasjonale arenaer. Fagmiljøene får mange invitasjoner, men prioriterer møtesteder hvor refleksjon over kunstnerisk praksis er hovedformål.

Virksomhetsmål 2.3: Verdiskaping og kunnskapsoverføring

Kunst- og designhøgskolen skal øke eksterntfinansiert virksomhet gjennom å tilby nyskapende og attraktiv kunnskap for samfunns- og næringsliv.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Skape og delta på møteplasser for gjensidig samarbeid med bedrifter, institusjoner og organisasjoner
- Måltrettet intern informasjon om hvordan eksterne samarbeidsprosjekter kan realiseres, fremheve egne eksempler på beste praksis, sikre administrativ støtte i budsjettering og oppfølging av BOA-prosjekter
- Revidere KHiBs BOA-reglement i tråd med nytt verktøy for prosjektbudsjettering (TDI)
- Følge opp og evaluere resultatindikatorerne som er fastsatt for BOA-prosjekter.

Styringsparametere (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2013	2014	2015	2015
KDs styringsparametere:				
Andel inntekter fra bidrags- og oppdrags-finansiert aktivitet (BOA) utenom EU og NFR	0,94 % (1.115'/ 118 350')	1,22 % (1.499'/ 122 926')	0,09 % (135'/ 146 208')	› 1 %
KHiBs styringsparametere:				
BOA-inntekter og andre inntekter ³ (utover grunnbevilgning, EU og NFR)	1.707'	2.160'	863'	› 1 800'

Styringsparametere (kvalitative):

- Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv (KD)
- KU-prosjekt med eksternt finansiering

³ Omfatter BOA-inntekter, salgs- og leieinntekter, andre inntekter

Vurdering og måloppnåelse:

KHiB har et omfattende samarbeid med et bredt spekter av institusjoner, organisasjoner og bedrifter i inn- og utland. Å øke den eksterntfinansierte virksomheten er en utfordring, fordi kunst og kulturfeltet tradisjonelt ikke er pengesterkt, og fordi verdiskaping blir forstått i videre forstand enn reint økonomisk. Ved KHiB er det faglige utgangspunktet at verdiene som blir skapt kan være sosiale, estetiske, demokratiske og økonomiske. Når disse tilnærmingene er kreativt sammenvevd oppstår sterke entreprenørskap.

For å øke den eksterne finansieringen jobber KHiB langs to akser. Internt i fagmiljøene blir det informert målrettet om hvordan eksterne samarbeidsprosjekter kan realiseres. Egne eksempler på god praksis blir fremhevet, og fagmiljøene får tilbud om bistand i budsjettering og oppfølging av BOA-prosjekter. Eksternt deltar KHiB på aktuelle møteplasser for gjensidig samarbeid med bedrifter, institusjoner og organisasjoner.

Arbeidet gir resultater i den forstand at fagmiljøene i økende grad ser at det kan ligge faglige gevinster i å hente inn eksterne midler, at samarbeidsprosjekter får bedre administrativ oppfølging og, ikke minst, at eksterne interessenter får øynene opp for KHiB som et attraktivt kunnskapsmiljø.

Avdeling for design, hvor fagmiljøene har lang tradisjon for å samarbeide med oppdragsgivere, er har over tid etablert seg som en etterspurt tilbyder av kunnskap om designmetode og -tenkning. Enkelt sagt, er designtenkning en praktisk, brukersentrert og prototypedrevet metode som bidrar til innovasjon også ved å takle organisatoriske utfordringer på kreative måter I 2015 har avdelingen:

- Utviklet workshops og forelesninger for ansatte i videregående skoler på oppdrag fra Hordaland fylkeskommune
- Deltatt med forelesning og workshop i den tverrfaglige videreutdanningen i designtenkning på oppdrag fra DesignArena, som er en næringsklynge i det nasjonale Arenaprogrammet
- Bidratt med forelesninger og workshops om ideutvikling på oppdrag fra Norges Handelshøgskole, European Space Agency og Rotterdam School of Management
- Bidratt til å utvikle og gjennomføre seminar om refleksjon og dokumentasjon på oppdrag fra Program for kunstnerisk utviklingsarbeid
- Samarbeid om eksperimentelle trestrukturer med to fylkeskommuner, to kommuner, en videregående skole, en fagorganisasjon og næringslivet

Ved avdeling for kunst er politisk kunst prioritert forskningsområde, med SYNSMASKINEN som ett av flere tyngdepunkt. Prosjektet utforsker og utfordrer rådende forestillinger om krisen som samfunnsmetafor. Den politiske kunsten, og refleksjon over hvordan kunst genererer sosial respons, er aktuell i samtidskunsten og i en videre kulturell kontekst. Prosjekter som integrerer kunstnerisk utviklingsarbeid og utdanning, og går rett inn i dagens samfunns-debatt, henter inn eksternt finansiering. *The Imaginary Republic* er et nærliggende eksempel, et forskningsprosjekt som med utgangspunkt i dagens sosiale bevegelser i Europa og andre steder, inkluderer studenter i undersøkelser av hvordan politisk bevissthet transformeres. Et sentralt tema i prosjektet er å identifisere kreative uttrykk for politisk subjektivitet, med vekt på frigjørende praksis. Prosjektet har støtte fra Nordisk ministerråd og fra kunsttriennalen Bergen Assembly.

3.1.4. Nasjonale styringsparametere (sektormål 2)

Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet(BOA) utenom forskningsfinansiering fra EU og Forskningsrådet

At bidragsinntekter i 2015 ville bli lavere enn 2014 var som forventet. Resultatet i 2015 viser hvor variabel KHiBs eksternfinansierte virksomhet kan være. I 2014 hadde KHiB et rekordår for bidragsinntekter, først og fremst som følge av 2 store prosjekter ved Avdeling for design med solid ekstern finansiering: Bergen internasjonale trefestival og 100 % Design London. I 2015 hadde KHiB også en del prosjekter med eksterne bidrag, men ingen store. I 2016 er det imidlertid planlagt flere prosjekter med betydelig ekstern finansiering, og ambisjonene om økte BOA-inntekter opprettholdes. Resultatindikatorer som er fastsatt for BOA-prosjekter er evaluert og videreført for budsjettfordeling 2016.

Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv

Samspillet og kunnskapsutvekslingen mellom KHiBs fagmiljø og omgivelsene er omfattende. Offentlige visninger av faglige resultater og prosesser står selvsagt sentralt. Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv handler også om å etablere og videreutvikle møtesteder, eller om å ta samfunnsansvar ved å bidra til problemløsning og erfaringsutveksling. KHiB samarbeider med HiB, NHH og Griegakademiet ved UiB om videreutdanning i småskala næringsutvikling i kulturfeltet og bruk av designtenkning i innovasjonsprosesser i næringslivet. Designmetodologi er etterspurt i ulike samfunnssektorer, og KHiB bidrar med kunnskap i eldreomsorg, i steds- og byutvikling og til universell utforming. Hordaland fylkeskommune har invitert KHiB inn i sitt arbeid med Regional plan for kompetanse og arbeidskraft. KHiB samarbeider aktivt med Forum for kunstfaglig utdanning, som samler de norske kunstfagskolene, og har bidratt med innspill til utformingen av det nye Program for kunst, design og arkitektur, som blir tilbudt i videregående skole fra høsten 2016.

3.1.5. Sektormål 3: God tilgang til utdanning

Virksomhetsmål 3.1: Internasjonalt utdanningssamarbeid

Kunst- og designhøgskolen skal ha en nasjonal og internasjonal profil i studiene som reflekteres i sammensetning av ansatte og studenter og som bidrar til økt utdanningskvalitet.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Ferdigstille strategi for internasjonalisering av KU, utdanning og formidling
- Opprette og videreføre relevante internasjonale samarbeidsavtaler og formidle kunnskap om KHiBs internasjonale relasjoner til studenter og ansatte
- Legge til rette for mobilitet og deltakelse i internasjonale nettverk for studenter og ansatte
- Oversette oppdaterte retningslinjer for vurdering og eksamen og andre aktuelle dokumenter som regulerer studiene ved KHiB
- Gjøre mer informasjon tilgjengelig på engelsk, primært på nett
- Videreføre nasjonal og internasjonal rekruttering til faglige stillinger
- Skreddersy tilbud om norskopplæring til ansatte i samarbeid med eksterne fagmiljø for språkoplæring

Styringsparametere (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2013	2014	2015	2015
KHiBs styringsparametere:				
Antall utvekslingsavtaler	85	81	79	81
Antall utvekslingsstudenter (sammenslått ut/innreisende)	31			
Antall utreisende studenter		37	34	30
Antall innreisende studenter		30	27	30

Styringsparametere (kvalitative):

- Deltakelse i internasjonalt utdanningssamarbeid
- Nasjonalitet blant studenter og ansatte
- Internasjonale gjestelærere

Vurdering og måloppnåelse:

Arbeidet med internasjonaliseringsstrategi er på trappene. Her er det gjort en del forarbeid allerede, og ikke minst har en av våre avdelinger en tydelig strategi for sitt internasjonale arbeid. Det pågår en kontinuerlig vedlikeholdsprosess av av KHiBs avtaleportefølje for utveksling. Vi har et høyt og stabilt antall avtaler med utenlandske institusjoner, der det naturlig nok er slik at noen avtaler fører til flere mobiliteter enn andre. En egen konsulent arbeider med inn- og utveksling, vedlikehold av avtaleportefølje mm, noe som gir god kontinuitet i arbeidet. KHiB rangerer som nr. 3 på landsbasis med tanke på andel av uteksaminerte studenter som har hatt utenlandsopphold som del av studiet, bare slått av UiB og NHH. I 2014 reiste 26% av våre uteksaminerte studenter

utenlands. Vi har også opprettet en egen nettside med spisset informasjon om utveksling for våre studenter og ansatte. På tross av at siden er ganske ny, ser vi at den blir godt besøkt.

KHiB har en internasjonal sammensetning av både fagstab og studenter. Vi ser bl.a. at andelen utenlandske søkere øker til våre studier er økende, noe som vi anser som positivt i forhold til det internasjonale aspektet ved våre studentgrupper.

Det gjenstår fremdeles noe med tanke på sentrale dokumenter som bør oversettes til engelsk, men her har vi likevel kommet et godt stykke på vei. Det er dessuten gjort mye for å ha nettsidene studie- og opptaksinformasjon på engelsk, noe som naturlig nok er essensielt for å rekruttere internasjonalt (MA-nivå).

Ang. rekruttering nasjonalt og internasjonalt til fagstillinger, er dette omtalt under virksomhetsmål 1.4. Rekruttering av høyt kvalifisert fagpersonale.

Norskopplæring for utenlandske ansatte er en prioritet, og vi har gitt alle de aktuelle personene tilbud om norskopplæring i samarbeid med eksternt fagmiljø.

Virksomhetsmål 3.2: Etter- og videreutdanning

Kunst- og designhøgskolen skal tilby etter- og videreutdanning som er tett knyttet til kjernevirksomheten og som er faglig relevant.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Opprettholde og videreutvikle etterutdanningstilbud som er tett knyttet til KU og undervisning i studieprogrammene, inkludere stipendiater som ønsker å bruke sine prosjekter i EVU-sammenheng.
- Videreføre samarbeid om etterutdanning med etablerte og nye samarbeidspartnere.
- Administrativ oppfølging av videreutdanningen i Strategisk design, hvor Avdeling for design samarbeider med HiB, NHH og DesignArena
- Utrede videreutdanningskurs i etablering av småskala kulturnæringsvirksomhet i samarbeid med VISP, Griegakademiet og Brak

Styringsparametere (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2013	2014	2015	2015
KHiBs styringsparametere:				
Antall etterutdanningskurs	12	14	14	14
Antall deltakere på etterutdanningskurs	400	397	410	200

Vurdering og måloppnåelse:

Tabellen over inkluderer etterutdanning i form av workshops, seminarer og tekniske kurs. To store seminar, ett ved hver fagavdeling, trekker opp antallet deltakere. Avdeling for design er medarrangør for *Raff fagdag*, som inngår i den årlige designuken i Bergen. Designtenkning var overordnet tema for årets fagdag, med særlig vekt på brukerinvolvering i utvikling av ny teknologi. Seminaret hadde 120 deltakere.

Chewing gum, stones and crystals er tittelen på et seminar arrangert av Avdeling for kunst i samarbeid med Bergen Kunsthall, der fire internasjonale kunstnere, alle kvinner, var invitert til å reflektere over egen bruk av materialer. 100 lokale kunstnere og designere fikk innblikk i dagsaktuelle spørsmål om skulptur og installasjon som kunstnerisk praksis.

KHiBs etterutdanningstilbud retter seg primært mot praktiserende kunstnere og designere, men også til andre målgrupper. Et seminar om design og demens, arrangert i samarbeid med Verdighetssenteret, nasjonalt kompetansesenter med fokus på sårbare gamle i deres siste levetid, hadde 73 deltakere.

Kursene som er forankret i KHiBs ordinære utdanningstilbud, og som foregår på KHiB har typisk mellom fem og 15 deltakere, er attraktive for kunstnere og designere som ønsker spisskompetanse og fordypning innen et avgrenset område, teknisk eller tematisk.

I 2015 har KHiB høstet verdifull erfaring ved å arrangere videreutdanning i samarbeid med Griegakademiet, HiB og NH. Videreutdanningene i designtenkning og bedriftsutvikling og forretningsforståelse for kulturnæringene har hatt til sammen 47 deltakere, og samarbeidet vil bli videreført. Samlet sett er etter- og videreutdanning som har hatt en positiv utvikling de senere årene, ikke minst takket være godt samarbeid med partnere i samfunns- og arbeidsliv.

3.1.6. Nasjonale styringsparametere (sektormål 3)**Fleksibel utdanning**

KHiBs utdanninger er fleksible i mange betydninger av ordet, men kan vanskelig løsrives fra sin fysiske forankring i verksteder og spesialrom. I stor grad utvikler studentene sin helhetsforståelse for kunstnerisk og designfaglig virksomhet gjennom deltakelse og dialog i prosesser der praktiske eksempler og øvelser står sentralt.

KHiBs masterprogram i kuratorpraksis skjer på deltid og er organisert med samlinger ved KHiB. Som navnet tilsier har erfaringskunnskap og utvikling av egen praksis en sentral plass også i dette studieprogrammet, men studentene bor og utvikler sine masterprosjekter over hele landet.

3.1.7. Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Virksomhetsmål 4.1: Styring og organisering

Kunst- og designhøgskolen skal sikre god og effektiv styring, organisering og forvaltning av ressursene. Kunst- og designhøgskolens strategiske prioriteringer skal styrke kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, utdanning og formidling.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Sikre eksisterende leieavtaler frem mot nytt bygg
- Budsjettering og detaljplanlegging av arbeid med nytt bygg og brukerutstyr
- Sikre at organisasjonsendringer følges opp med budsjett-/prosjektstruktur og -ansvar.
- Revidere virksomhetsstyring knyttet til mål, resultater og økonomi
- Revidere interne prinsipper for budsjettfordeling etter nytt finansieringssystem
- Etablere tilsettingsutvalg for faglige stillinger
- Implementere Jobb Norge som rekrutteringsverktøy
- Anskaffe og ta i bruk elektronisk verktøy for drift og administrasjon av bygninger
- Videreutvikle KHiBs FEIDE-løsninger
- Integrasjonsløsning for overføring av brukerdata mellom sentrale administrative styringssystemer

Styringsparametere (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2013	2014	2015	2015
KHiBs styringsparametere:				
Driftsutgifter* pr heltidsekvivalent (antall bestått 60-studiepoengsenheter)	363 (117 040/ 322,4)	402' (127 234'/ 316,2)	407' (126 153'/ 310)	350
Forholdet mellom faglig og administrativt ansatte	1,15 (45/38,8)	1,1 (44,2/43,4)	1,1 (48,5/44,8)	< 1,5
Andel førstestillinger av totalt antall faglige stillinger	0,64 (23,1/35,9)	0,71 (22,3/31,1)	0,69 (24,2/35)	> 0,5
Antall ansatte som får opprykk etter kompetanse	2	2	1	> 1
Nye strategiske midler	3 420'	4 320'	5 200'	5 200'

*trukket ut kostnader knyttet til brukerutstyrprosjektet

Styringsparametere (kvalitative):

- Fordeling av budsjettmidler i tråd med målsetninger i strategisk plan.
- Antall på kompetansegivende kurs

Vurdering og måloppnåelse:

Eksisterende leieavtaler

KHiB har i dag 6 ulike utleierye fordelt på 7 ulike bruksbygg. Leiekontrakter for disse byggene utløp(er) 31.12.2015 og 31.12.2016. Nytt bygg overtas etter planen våren 2017, med innflytting i løpet av sommeren 2017. En høyt prioritert oppgave for KHiB har vært å sikre funksjonelle lokaler helt frem til innflytting i nytt bygg, samt sikre finansiering til nødvendig overlapp i eksisterende og nye lokaler.

I løpet av 2014 og 2015 har KHiB sikret forlengelse av eksisterende leiekontrakter. I 2014 hadde KHiB innledende samtaler med alle utleierne. Leieavtalen med Entra Eiendom for 2 av byggene ble i 2014 forlenget til september 2017. I 2015 er et gjort avtaler om forlenget leieperiode med alle de øvrige utleierne. Riktignok er en av avtalene muntlig, men vi har avtale om å slutføre denne når vi vet eksakt innflyttingsdato i nytt bygg. Forlengelse av leieavtalene vil gi noen merkostnader for en periode etter innflytting. Tilbakeføring av lokalene etter leieforholdet kan bli en stor kostnad. KHiB har i flere års budsjettforslag varslet dette, og har forventninger om at KD vil bidra til å finansiere merkostnadene.

Brukerutstyr for nytt bygg

KHiB mottok 15 MNOK i brukerutstyrsmidler for nytt bygg i 2015. Dette var første tildeling av en samlet ramme på 207,6 MNOK for nybygget. I forslag til statsbudsjett for 2016 er midler til brukerutstyr økt med ytterligere 55 MNOK KHiB, dvs. til 70 MNOK. Det er utarbeidet prosjekt-/budsjettstruktur for brukerutstyrprosjektet og fordelt budsjettmidler for bevilgningen over årene 2015-2018. Se kap. 5.1.6.

KHiB har i 2015 nedlagt et betydelig arbeid med nytt bygg og brukerutstyrprosjektet, både i forhold til prosjektledelse og styring av prosjektet, samt deltakelse i prosjektgruppe og arbeidsgrupper. Både bygget og arbeidet med brukerutstyr er i rute frem mot innflytting 2017. I 2015 har brukerutstyrprosjektet i all hovedsak omfattet kostnader til innkjøpsarbeid, interiørarbeidet, prosjektledelse og interne ressurser. KHiBs interne kostnader knyttet til arbeidet med disse prosessene og brukerutstyr blir belastet rammen for brukerutstyr. Bl.a. følgende belastes brukerutstyrprosjektet;

- Prosjektledernes arbeid med brukerutstyr
- Prosjektgruppens og styringsgruppens arbeid
- Deltakere i brukerutstyrgrupper og delprosjekter

Virksomhetsstyring

Plan- og budsjettprosessen, virksomhetsplaner, styrets budsjettfordeling, halvårlige styringsdialogmøter, og ikke minst avdelingenes/enhetenes egen oppfølging av planer og budsjetter gjennom året, er hovedelementene i god virksomhetsstyring for KHiB.

- *Plan- og budsjettprosessen.* KHiB har utformet en fremdriftsplan (årshjul) som viser milepæler for ledelsens arbeid, tillitsvalgtes medvirkning og styrets involvering/vedtak i plan- og budsjettprosessen for det kommende året.
- *Virksomhetsplaner (VPL).* Avdelingene og fellesnivået utformer årlige virksomhetsplaner. VPL-er utarbeides parallelt med budsjettarbeidet og bidrar til å sikre styrets prioriteringer av tildelt budsjettamme. VPL-ene er forankret i prioriteringer i strategisk plan, og er strukturert i samsvar med sektorens målstruktur. KHiB har egne virksomhetsmål som reflekterer KHiBs egenart og særskilte utfordringer, og VPL er utformet i samsvar med dette. *Aktiviteter for*

- måloppnåelse* viser hvordan avdelingene og fellesnivået tar sikte på å oppfylle kunst- og designhøgskolens målsettinger og strategiske plan – alt innenfor disponibel budsjetttramme.
- *Premisser for budsjettfordeling* viser styrets fordeling av forventet bevilgningsramme, samt vedtatte prinsipper for fordeling. Premissene viser også KHiBs prioriterte strategiske tiltak, samt avdelingenes hovedoppgaver og måltall for studenter og kandidater. Premisser for budsjettfordeling er også forankret i strategisk plan.
 - *Styringsdialogmøter* gjennomføres halvårlig og er et dialogmøte mellom ledelsen og KHiBs 3 hovedbudsjettenheter: Avdeling for design, Avdeling for kunst og fellesnivået. I disse møtene følges enhetene opp med bl.a. status i forhold til årets planlagte aktiviteter.

Revidert målstruktur og sentrale styringsparametere er innarbeidet i KHiBs plandokumenter, herunder i hvordan plandelen for 2016 er strukturert i årsrapporten. I arbeidet med å innarbeide sentrale styringsparametere har KHiB gjennom en kritisk vurdering redusert og endret egne parametere. Som følge av den pågående strukturprosessen mellom UiB og KHiB er det ikke gjort andre vesentlige endringer i KHiBs virksomhetsstyring.

Prinsipper for budsjettfordeling

For et par år siden reviderte KHiB den interne budsjettfordelingsmodellen, ved at en begrenset andel av bevilgningsrammen ble knyttet til satsningsområdene etter og videreutdanning (EVU), bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) og ferdige stipendiater. I 2014 justerte KHiB prinsippene ytterligere. Budsjettmidler ble knyttet til studentmåltall, ved at avdelingene ble tildelt like driftsmidler pr måltall studenter. En annen endring var at avdelingene får overført ubrukte driftsmidler med inntil 3 % av disponibel driftsramme, evt. trekk i neste års budsjetttramme tilsvarende merforbruk. Disse budsjettfordelingsprinsippene er videreført for 2015 og 2016. Ny finansieringsmodell for UH-sektoren krever ikke at KHiB endrer interne prinsipper for budsjettfordeling. I påvente av resultatet av den pågående strukturprosessen med UiB er det også lite hensiktsmessig å iverksette vesentlige endringer i KHiBs etablerte prinsipper for intern budsjettfordeling.

Avdelingenes budsjett-/prosjektstruktur er endret i samsvar med endret organisering. Det rapporteres på alle budsjettnivå på KHiB.

Strategiske midler

KHiB avsetter årlig sentrale midler til faglige og strategiske formål. Strategiske midler skal stimulere til faglig virksomhet, slik som kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, publisering, utstillinger, undervisningsprosjekter og kompetanseutvikling. Budsjettmidler til andre strategiske og langsiktige tiltak er også lagt til denne rammen. Utover faglige tiltak utgjorde arbeid med nytt bygg og ny visuell identitet betydelige strategiske poster i 2015.

Organisering

I 2015 er verkstedsfunksjonene og verkstedene omorganisert. Både verksteder og ansatte i tilknytning til verkstedene har tidligere tilhørt og fungert i tilknytning til undervisning og KU avdelingsvis. Både for å forberede for samlokalisering i nytt bygg og for å få til en mer enhetlig praksis knyttet til bruk av- og tilgang til verkstedsressursene er disse nå samlet under en felles leder som skal gi verkstedtjenester til begge avdelinger sett i sammenheng. Omorganiseringen vil også tilrettelegge for tettere og mer synlige/eksplisitte koblinger mellom kunstnerisk utviklingsarbeid og undervisning.

Omorganiseringen av verkstedsfunksjonene føyer seg inn i et langsiktig arbeid for å sikre at den faglige virksomheten har relevante støttefunksjoner, i betydningen lederstøtte, støtte til studenter og faglig ansatte, støtte til eksterne interessenter og samarbeidspartnere.

Andre tiltak

Jobb Norge er implementert som elektronisk rekrutteringssystem og har erstattet Easyruit.

Etter planen skulle KHiB i 2015 etablere et tilsettingsutvalg for faglige stillinger, gjennom delegasjonsvedtak fra styret. Etableringen av et slikt utvalg, som vil avlaste styrets arbeid, ble imidlertid utsatt i påvente av resultatet av utredningsarbeidet av et kunstnerisk fakultet ved UiB.

Elektronisk verktøy for drift, vedlikehold og forvaltning av bygninger er anskaffet og implementert for de av våre bygninger som ikke har hatt et slikt system.

Virksomhetsmål 4.2: Arbeidsmiljø

Kunst- og designhøgskolen skal fremme åpen og helhetlig ledelse. Kunst- og designhøgskolens arbeidsmiljø skal kjennetegnes av likeverd og toleranse, der ansatte og studenter bidrar til institusjonens utvikling gjennom medvirkning og samarbeid.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Revidere KHiBs valgreglement i tråd med innspill fra styre, studentdemokrati og fagmiljø etter rektorvalget i 2014
- Administrativ støtte i valg av prorektor og interne styremedlemmer
- Videreføre lederopplæring og -utvikling
- Følge opp pågående organisasjonsutvikling, særlig organisering av verksmesterfunksjonene
- Inkludere HMS-kompetanse i byggorganisasjon og byggeprosess
- Inngå ny avtale med bedriftshelsetjenesten
- Ta i bruk elektronisk stoffkartotek, Safe US
- Vurdere kartlegging av psykososialt arbeidsmiljø ved hjelp av ARK-verktøyet som er utviklet spesielt for sektoren

Styringsparametere (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2013	2014	2015	2015
KDs styringsparametere:				
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger	60 %	57 %	52 %	50 %
Andel midlertidige ansatte i støttestillinger til utdanning forskning og formidling	0 %	43 %	33 %	< 10 %
Andel midlertidige ansatte i saksbehandler og utrederstillinger	16 %	26 %	19 %	< 20 %
Andel midlertidige ansatte i undervisnings- og forskerstillinger ⁴	79 %	76 %	72 %	> 80 %
KHiBs styringsparametere:				
Sykefravær	5 %	3,4 %	4,1	< 5 %
Andel kvinner	0,52	0,52	0,52	0,50

Vurdering og måloppnåelse:

KHiB legger gjennom en inkluderende personalpolitikk stor vekt på å utvikle et arbeidsmiljø hvor alle trives. Et strategisk fokus på likestilling avspeiles ikke minst i kjønns sammensetningen i de ulike stillingskategorier som er vist under. Kjønnsbalansen i alle stillingskategorier er svært god, noe det ligger målrettet arbeid bak.

Ved KHiB er likestillingsfokusert reflektert i alle sider ved institusjonens virksomhet, og nedfelt i sentrale reglementer og rutiner. Likestillingsplanen ved KHiB ble revidert i 2013, og er oppdatert i 2015. KHiBs likestillingsplan er tilgjengelig på KHiBs websider.

Kunst- og designhøgskolen i Bergen er fornøyd med at den jevne kjønnsfordelingen i alle stillingsgrupper er videreført i 2015. Ved KHiB er det etablert en kultur hvor verdien av en bredt sammensatt gruppe av ansatte – hva gjelder kompetanse, bakgrunn i bred forstand, alder og kjønn – blir verdsatt.

Kvinneandelen i stilling som professor er 52 %. Konkret fordeler kvinneandelen for øvrig i ulike stillingsgrupper ved KHiB seg slik i 2015: Andelen kvinner totalt er 52 %, andelen kvinner i undervisnings- og forskerstillinger er 44 %, andelen kvinner i rekrutteringsstillinger (stipendiater) er 19 %. I administrative stillinger er andelen kvinner 68 %, i drifts- og vedlikeholdsstillinger 7 % og i støttestillinger for undervisning forskning og formidling 67 %. Rektor, høgskoledirektør og dekaner er alle kvinner.

⁴ Det vises i denne sammenheng til redegjørelsen om åremålsordningen i undervisnings- og forskerstillinger i rapportdelen under virksomhetsmål 4.1. Uhl § 6-4 (1j) gir hjemmel for å ansette i åremål når skapende eller utøvende kunstnerisk kompetanse inngår som et vesentlig element i kompetansekravet.

Gjennomsnittslønn for kvinner og menn i stilling som professor var i 2015 lønnstrinn 73. For førsteamanuensene ved KHiB var gjennomsnittslønnen for menn og kvinner lønnstrinn 65. For høyskolelektorene er gjennomsnittslønn for menn og kvinner lønnstrinn 57. For disse tre stillingskodene, som i all hovedsak utgjør alle ordinært ansatte i undervisnings- og forskerstilling ved KHiB, var gjennomsnittslønn lik også i 2014.

Dette er resultater vi er virkelig stolte av. Arbeidsgiversiden har i de senere lokale forhandlinger jobbet målrettet for at kvinner, i alle stillingskoder, skal få uttelling.

I 2015 fikk en førsteamanuensis opprykk til professor etter kompetanse.

Lederopplæring og lederutvikling har hatt fokus også i 2015, og det er gjennomført både samlinger og kortere tematiske kurs. I tillegg er opplæringen av nyansatte styrket.

I arbeidet med nytt bygg, som er organisert som et prosjekt, er det etablert flere delprosjekter som en del av totalprosjektet. Delprosjekt HMS er ett av disse. Delprosjektet er bemannet av ansatte med bred HMS-kompetanse. De overordnede målene for HMS i prosjekt nybygg er å forberede og motivere for flytting og å hindre skader på mennesker, miljø og utstyr. HMS i Prosjekt nybygg har fokus på psykososialt arbeidsmiljø, kommunikasjon og informasjon (helse), avfallshåndtering (miljø) opplæring i bruk av nytt utstyr og opplæring i og informasjon om brannvern/beredskap (sikkerhet). Delprosjektet jobber mot at KHiB i nytt bygg skal bli sertifisert som Miljøfyrtårn.

KHiB har tatt i bruk det nettbaserte stoffkartoteket SafeUse, levert av Essenticon AS. Stoffkartoteket er et elektronisk arkiv med informasjon om bruk og håndtering av helsefarlige kjemikalier og andre farlige stoffer. Det er gjennomført flere kurs i bruken av systemet både for ansatte og studenter.

KHiBs valgreglement ble revidert i 2015 og KHiB har valgt ny prorektor og interne styremedlemmer høsten 2015. Et nytt styre ved KHiB tiltrådte 1. januar 2016.

Sykefravær

Det legemeldte sykefraværet for tilsatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger er for menn på 1,97 prosent, mens det for kvinner ligger på 1,15 prosent. Det egenmeldte fraværet for gruppen er samlet 0,08 prosent for menn og kvinner.

For gruppen administrativt personale er det legemeldte sykefraværet på 0,75 prosent for menn og 2,62 prosent for kvinner, mens det egenmeldte fraværet er for menn 0,23 prosent og 1,22 prosent for kvinner.

For gruppen drifts- og teknisk personale er det legemeldte sykefraværet på 2,99 prosent for menn og 0,48 prosent for kvinner. Det egenmeldte sykefraværet er for menn 1,23 prosent og kvinner på 0,1 prosent.

Totalt sett er dette et resultat vi er fornøyd med. I en institusjon av KHiBs størrelse gir langtidsfravær store utslag i de totale sykefraværestallene, uten at det nødvendigvis har sammenheng med oppfølgingskvaliteten fra arbeidsgivers side.

Tiltak som kontinuerlig gjennomføres er knyttet til forebygging (tilrettelegging av arbeidsplasser m.v), aktiv opplæring av ledere ihht løpende endringer i regelverk og et nært samarbeid med bedriftshelsetjeneste.

Virksomhetsmål 4.3: Etske utfordringer og miljø

Kunst- og designhøgskolen skal ta etske utfordringer på alvor, og arbeide for utviklingen av et bærekraftig og inkluderende miljø.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Gjennomføre beredskapsøvelse
- Intern informasjon om samarbeid med NSD om personvernombud for forskning
- Lett tilgjengelige rutiner, opplysning og kontroll skal bidra til at anskaffelser, reisevirksomhet, representasjon og bevertning gjennomføres med høy etsk standard

Styringsparametere (kvalitative):

- Bevissthet om opphavsrett
- Kjennskap til regelverk
- HMS-og kartlegging i vernerunder
- Måling av uønskete hendelser

Vurdering og måloppnåelse:

KHiBs internettsider er en viktig kanal også for intern informasjon. I en egen meny «For ansatte» legges og oppdateres administrative rutiner. Her er rutiner for hvordan KHiBs ansatte skal gjennomføre anskaffelser, hvilke anledninger og satser som gjelder for representasjon og bevertning, policy for reiser, og andre rutiner som skal hjelpe ansatte med å gjennomføre aktiviteter på etsk forsvarlig måte. God kommunikasjon med KHiBs administrative støttefunksjoner bidrar også til å sikre at aktiviteter gjennomføres med høy etsk standard.

Opphavsrett og åndsverklovgivning er tema i undervisningen ved KHiB og bidrar til at studentene får et bevisst forhold til relevante problemstillinger og grenseoppganger. KHiBs etske retningslinjer presenteres som en del av opplæringen for nyansatte.

Fra 2014 har KHiB hatt avtale med Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) om personvernombud for forskning. Faglig ansatte ved KHiB kan gjennom denne avtalen få forhåndsvurdering av KU- og forskningsprosjekter i henhold til personopplysningsloven. I 2015 har det ikke vært relevant å benytte seg av NSDs tjenester i KHiB prosjekter.

Ved KHiB gjennomføres årlige vernerunder. Vernerundene gir et godt grunnlag for kvalitetssikring av- og kontinuerlig forbedringsarbeid av praksis, standarder og retningslinjer.

Virksomhetsmål 4.4: Økonomiforvaltning

Kunst- og designhøgskolen skal ha høy kvalitet i økonomiforvaltningen.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Gi opplæring av personer med budsjettmyndighet (BDM) og andre.
- Lett tilgjengelig og nødvendig informasjon om regler og rutiner for økonomiområdet.
- Gjennomgå ansvar og rutiner i prosesser som overlapper andre enheter
- Identifisere kritiske økonomiprosesser og sikre at disse har kompetansedekning
- Sikre økonomisk rapportering og tilpasset oppfølging på alle budsjettnivå
- Implementere og gi opplæring i budsjettering etter TDI-modellen
- Forbedre innkjøpsprosesser gjennom organisering, opplæring, bestillingsfullmakter

Styringsparametere (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2013	2014	2015	2015
KHiBs styringsparametere:				
Avregninger	Kr 1.305'	-kr 7.302	Kr 7.794	< 0
Nye rammeavtaler inngått	4	4	5	5

Styringsparametere (kvalitative):

- Langsiktig økonomisk planlegging (KD)
- Skriftlige tildelinger og økonomirapporter på alle budsjettnivå.

Vurdering og måloppnåelse:

Vurderingen av virksomhetsmålet er samlet i noen hovedtema nedenfor.

Informasjon og opplæring

Informasjon omkring budsjettfullmakter, virksomhetsplaner og budsjettpremisses (styrets budsjettfordeling) legges på KHiBs websider. Vedlikehold av regler og rutiner er en kontinuerlig prosess. I 2015 ble det fokusert på å lage rutiner for back-up-funksjoner. Regler og rutiner for ansatte og studenter som gjelder reiser, innkjøp, refusjoner, m.m. er tilgjengelig på våre nettsider. Systemendringer, nye satser etc. blir vedlikeholdt kontinuerlig og kunngjort på nettsidene.

Det er gjennomført opplæring innen økonomiområdet for nye ledere på avdelingene og øvrig personell med budsjettmyndighet. Det er gjennomført opplæring av nytilsatte, og gitt annen opplæring, bl.a. i budsjettarbeid, fakturabehandling, bestillinger og reiser for avdelingene. Opplæringen omfatter også å gjennomgå arbeidsflyten og ansvar i økonomiprosesser som involvere flere enheter/ansatte.

Budsjett, regnskap og rapportering

KHiB har bra sammenheng i prosessene fra planlegging og budsjettering til regnskapsføring og økonomioppfølging, som sikrer forsvarlig økonomiforvaltning ved KHiB:

- *Virksomhetsplaner.* Avdelingene virksomhetsplaner utarbeides parallelt med budsjettarbeidet.
- *Premisser for budsjettfordeling* viser styrets fordeling av bevilgningsrammen, samt vedtatte prinsipper for fordeling.
- *Budsjettering.* Budsjetter utarbeides i tett samarbeid mellom økonomienhet og budsjettansvarlige, noe som bidrar til optimalisering av budsjettfordeling og god periodisering av utgifter/inntekter.
- *Budsjettansvar.* KHiB har tydelig definert hvem som har budsjetttdisponeringsfullmakter. Gjennom årlig oppdaterte fullmakter og tildelingsbrev har intensjonen vært å gi klarhet i forhold til ansvar og myndighet for budsjetttdisponering. Budsjettfullmaktene er presisert i et eget dokument og forankret i institusjonen. Budsjettfullmaktene revideres ved hvert årsskifte og ved endringer gjennom året.
- *Regnskapsføring.* KHiBs økonomimodell med oppbygging og bruk av budsjettenheter, prosjektstruktur og andre dimensjoner i økonomimodellen bidrar til god regnskapsinformasjon om pågående aktiviteter. Se kap. 6 for avlevert årsregnskap 2015.
- *Økonomirapportering.* Månedlig rapportering av økonomisk status til budsjettansvarlige og fast rapportering til styret bidrar til å sikre kontroll med regnskap og disponible budsjetttrammer. KHiB har automatisert rapportering til budsjettansvarlige ved bruk av excelerator-rapporter mot e-post. Økonomienheten leverer rutinemessig rapporter til budsjettenhetene. Det samme gjelder også for KHiBs stipendiater og PKU.
- *Kostnader i prosjekter.* KHiB har arbeidet med å få på plass TDI-modellen for belastning av reelle kostnader i prosjekter. Modellen er ikke implementert i 2015, da det gjenstår noe kvalitetssikring av input og beregninger. Det er brukt enklere beregningsmodell for reelle kostnader i 2015.

Innkjøp og rammeavtaler

Økonomienheten har i 2015 hatt møter med avdelingene hvor innkjøpsprosessen har vært tema. Budsjetttdisponeringsmyndighet, hvem som kan forplikte KHiB økonomisk, bestillinger og elektronisk fakturafløyt er gjennomgått. Ved nyansettelser er det også gitt opplæring i dette.

KHiB har etablert 5 nye rammeavtaler i 2015; Reisebyrå, kontorrekvisita, betalingstjenester, visuell identitet og flyttetjenester. Det er sendt ut informasjon til alle ansatte om hvilke rammeavtaler KHiB har, med henvisning til aktuelle nettsider, og viktigheten av å bruke disse.

Avsetninger

KHiB har gjennom flere år praktisert at ubrukte bevilgning kan overføres fra en budsjettperiode til den neste. Dette er overføringer som skal dekke inngåtte forpliktelser og sikre nødvendige reserver. Kvalitet i plan- og budsjettprosessen, budsjetttdisiplin og jevnlig økonomirapportering/-oppfølging bidrar til at KHiB har god kontroll med forventede avsetninger. KHiB disponerer tilgjengelige midler langsiktig. Som følge av avsetninger fra tidligere år har en rekke aktiviteter vært mulig å opprettholde i 2015 ved kun å tilføre begrensede nye midler. Store deler av avsetningene er bundet til fremtidige forpliktelser og planlagte aktiviteter.

I 2015 øker KHiBs avsetning av tildelt bevilgning. Innen KHiBs ordinære bevilgningsramme (kap 260) er økningen for en stor del knyttet til faglige og strategiske tiltak. KHiBs arbeid med nybygg (utover brukerutstyr) utgjør nær 2 MNOK, resterende kontraktsforpliktelser knyttet til visuell

identitet utgjør ca. 0,5 MNOK. Faglige tildelinger utgjør ca 2,5 MOK (KU-prosjekter, publikasjoner, undervisningsprosjekter og kompetansemidler). For brukerutstyrsprosjektet overføres 3,0 MNOK av tildelte 15 MNok til 2016. Samtidig gjør ledige stillinger gjennom året ved avdelingene at disse har et underforbruk i forhold til disponible budsjettmidler.

Pr. 31.12.15 utgjør KHiBs ubundne avsetninger (reserver) ca. 3 % av bevilgningsrammen 2015. For KHiB er disse reservene avgjørende for å møte fremtidige ressursutfordringer.

Det vises til årsregnskapet 2015 og ledelseskomentarer for nærmere redegjørelse og detaljering av avsetningsnivået pr 31.12.2015.

Avsetningene øker også på budsjettposter utenfor KHiBs rammebevilgning, dvs. midler til drift av program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU), midler til KHiBs egne stipendiater og tildelte prosjektprogrammidler.

3.1.8. Nasjonale styringsparametere (sektormål 4)

Langsiktig økonomisk planlegging

KHiB fordeler bevilgningsrammen i følgende hoveddeler: Fastsettelse av ramme til strategiske formål, utarbeidelse av driftsbudsjett, fastsettelse av investeringsramme, og fremstilling av eventuelle reserver (evt. behov for budsjettreduksjon).

KHiBs budsjettfordelingsmodell er stabil og forutsigbar, og gir med det handlingsrom for langsiktig planlegging. En del av KHiBs langsiktige økonomiske planlegging er knyttet opp mot KHiBs strategiplan, og til formål/tiltak som krever at det avsettes øremerkede budsjettmidler for å kunne gjennomføres. Disse prioriterte aktivitetene planlegges og budsjetteres innenfor årlige rammer til strategiske midler. Dette er felles og faglige formål med mer eller mindre langsiktig perspektiv, f.eks. tildeling av KU-prosjekter, publikasjonsmidler, kompetanseutvikling, organisasjonsutvikling, byggesak, strukturarbeid, web-sider, for å nevne noen aktuelle.

Med unntak av at det gis uttelling for ferdige stipendiater er KHiB fortsatt ikke del av dagens resultatbaserte finansieringssystem. Dersom KHiBs rammer i årene som kommer blir tettere knyttet til resultatavhengig størrelser, vil KHiB revurdere behovet for å systematisere langsiktig økonomisk planlegging – basert på forventet utvikling i resultatindikatorer som gir budsjettuttelling, som studiepoeng, kandidater, m.m.

Solide fagmiljøer

KHiB har organisert den faglige virksomheten i to avdelinger, Avdeling for kunst og Avdeling for design med to KU-grupper innenfor hver avdeling. Etableringen av KU-grupper innenfor begge avdelinger og et strategisk fokus rettet mot kunstnerisk utviklingsarbeid og sammenhenger inn mot utdanningsprogrammene bidrar til å skape robuste fagmiljø hvor fokus rettes mot større strategiske KU-satsninger og KU-prosjekter.

Andel kvinner i (dosent-) og professorstillinger

Som tabellen under virksomhetsmål 4.2 viser, er 51,7 % av professorer ved KHiB kvinner. Stillingskoden dosent er ikke i bruk. KHiB har som målsetting at det skal være lik kjønnsbalanse i alle stillingsgrupper. KHiB er svært tilfreds med resultatet av vårt kontinuerlige og langsiktige arbeid med rekruttering/kompetanseutvikling overfor kvinner i toppstilling.

Andel midlertidig ansatte

Den høye andelen midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger på 72 % er knyttet til at KHiB anvender åremål som normalordning for denne gruppen med hjemmel i Uhl. og i samsvar med styrevedtak ved KHiB. Ambisjonen er at alle undervisnings- og forskerstillinger skal være åremål, og om det skulle bli ledighet i stillinger som har vært besatt fast, vil disse bli lyst ut som åremål.

KHiB hadde i 2014 en andel midlertidig ansatte i saksbehandler- og utrederstillinger på 19 %. Dette tallet er høyere enn snittet for vår institusjonstype, men kan i all hovedsak forklares gjennom vår styrking av den interne byggeorganisasjonen i form av prosjektstillinger.

Andelen midlertidig ansatte i støttestillinger til undervisning-, forskning og formidling er 33 %. Årsaken til dette er at KHiB i 2014 prosjektansatte en bibliotekar som er videreført i 2015 for å bistå oss i arbeidet med overgangen til Bibsys biblioteksystem. En person midlertidig ansatt i denne gruppen, gir et slikt utslag.

3.2. Samfunns- og effektmål for byggeprosjekt

Effektmål

Opprettholde omfanget, gjennomstrømmingen og kvaliteten på de kunstneriske utviklingsprosjektene i et 30-årsperspektiv.

I løpet av en femårsperiode etter ferdigstillelse videreutvikle et sterkt fagmiljø som utfordrer etablert praksis, er nytenkende innenfor kunst- og designfeltet og som gir en 20% økning i deling av kunnskap og formidling av resultater fra kunstnerisk utviklingsarbeid.

Oppnå en permanent høyere tilfredshet med arbeids- og læringsmiljøet ved KHiB målt gjennom arbeidsmiljø- og studenttilfredshetsundersøkelser.

Oppnå besparelser på ca 20% i driftsutgifter, med særskilt vekt på energibruk og transport, i løpet av fem år.

Gjennom det nye bygget på Møllendal får kunst- og designhøgskolen plassert seg geografisk tydelig blant design- og kunstinstitusjoner i lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Snøhettas bygg vil vekke både nasjonal og internasjonal interesse når det står ferdig.

KHiB har over mange år brukt mye ressurser på å legge til rette best mulige vilkår for KHiBs virksomhet i nybygget – helt fra funksjonsanalyse og byggeprogram til detaljplanlegging av flytting og anskaffelser av brukerutstyr som pågår p.t. Sammen med byggherre, arkitekt og eksterne konsulenter arbeider KHiB for å etablere funksjonelle lokaler og gode arenaer for vår virksomhet. KHiB har forberedt samlokaliseringen gjennom flere år ved interne organisasjonsprosesser rettet mot byggets muligheter. Dette langsiktige arbeidet er det viktigste bidraget i forhold til å oppnå byggets effektmål.

Det forventes at samlokaliseringen generelt og byggets interne utforming av rom, de ulike funksjoner i forhold til hverandre, god logistikk i bygget og en moderne og oppdatert utstyrspark, skal bidra til å opprettholde eller høyne kvalitet på KU, sørge for økt kunnskapsdeling og et bedre arbeids-/læringsmiljø.

Ved samlokaliseringen i et moderne bygg forventer KHiB betydelig innsparing i driftsutgifter som energi, vakthold og renhold. KHiB har i forbindelse med budsjettplanlegging lagt inn midler til grundig opplæring av bygget og dets brukerutstyr, og da også med tanke på effektiv utnyttelse av bygget og reduserte driftskostnader. Ikke minst vil samlokaliseringen bety en vesentlig besparelse i form av medgått tid til forflytning av studenter og ansatte mellom bygg med spredt lokalisering.

I arbeidet med brukerutstyr og forberedelser mot etablering i nytt bygg, har KHiB etablert en arbeidsgruppe som planlegger HMS-aktiviteter i forbindelse med innflytting i nytt bygg. Fokus på det psykososiale arbeidsmiljøet før, under og etter flytting vil bidra til å styrke samarbeid, samhold og det gode arbeidsmiljøet ved KHiB. KHiB sikter også mot å bli sertifisert som *miljøfyrtårn* i det nye bygget. Miljøfyrtårn setter krav til mange områder: HMS, arbeidsmiljø, miljøhensyn ved innkjøp, energibruk, miljøvennlig transport, avfallshåndtering og utslipp til vann. På Kunstallmenningen vil et spesielt våtmarksområde ha planter som forsynes med regnvann fra tak, som med dette hindrer oversvømmelser og utslipp til vann.

3.3. Midler tildelt over budsjettkapittel 281

Program for kunstnerisk utviklingsarbeid og operatørrollen

Fra 2014 ble program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU) organisert som en nasjonal fellesoppgave (budsjettkapittel 280), jf. lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 1-4 fjerde ledd.

Utstyrsmidler tildelt KHiB

KHiB mottok en utstyrstildeling fra KD på 3,5 MNOK i desember 2012. KHiB har benyttet disse midlene til å øke de disponible rammene til investeringer i 2013 og 2014, og har med det kunnet gjennomføre betydelige investeringsløft, langt utover hva KHiB normalt kan avsette til utstyrsanskaffelser. KHiB har i løpet av 2015 brukt siste rest av disse midlene.

4. Styring og kontroll i virksomheten

4.1.1. Overordnet vurdering

Gjennom styringsprinsipper og organisering av virksomheten er det KHiBs vurdering at vi har tilstrekkelig internkontroll til å kunne forhindre styringssvikt, feil og mangler, og har etablert systemer og rutiner for intern kontroll som ivaretar krav i reglement for økonomistyring i staten (ØR) §§ 4 og 14, og bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 2.4.

KHiBs strategiske plan, virksomhetsmål og aktuelle prioriteringer danner, sammen med departementets tildelingsbrev, hovedgrunnlaget for den årlige plan- og budsjettprosessen ved KHiB. Årets budsjettfordeling og -premisser utformes parallelt med virksomhetsplanene, og skal sikre at planlagte aktiviteter har finansiering innenfor disponible bevilgningsrammer. I budsjettpremissene og virksomhetsplanene fastsettes konkrete resultatkrav og ambisjoner for å oppnå virksomhetsmålene.

Vurdering av måloppnåelse og ressursbruk foregår på mange nivå ved KHiB. Ved rapportering til styret, i ledergrupper, i enheters oppfølging av egne virksomhetsplaner og i medarbeidersamtaler, for å nevne noen. Gjennom halvårlige styringsdialogmøter mellom ledelsen og avdelingene gjennomgås bl.a. måloppnåelse i forhold til virksomhetsplaner. Fra våren 2016 endrer KHiB noe på dagsorden for styringsdialogmøter mellom ledelse og avdelinger, slik at møtene gis mer preg av dialog om ambisjoner, erfaringer og utfordringer, og mindre preg av rapportering fra avdelingene.

Nærmere om internkontroll

KHiB har gitt økt oppmerksomhet til internkontroll i 2015. Våren 2015 hadde vi et fellesmøte med Norges Handelshøyskole og Høgskolen i Bergen for å diskutere tema internkontroll og utveksle erfaringer og metode.

KHiB gjennomfører årlige risikovurderinger knyttet opp mot egne virksomhetsmål for kjernevirksomheten. Plan- og budsjettprosessen for 2016 ble innledet med presentasjon om risikovurderinger og internkontroll. I risikoanalysen vurderes sannsynligheten for, og konsekvensen av, at målene ikke blir nådd. For vesentlige risikoer angis tiltak for å redusere risiko / sikre måloppnåelse. KHiB har i 2015 også utformet et rammeverk der risikovurderingen er satt inn i en større internkontrollssammenheng (dette er foreløpig ikke behandlet/vedtatt).

Omtalen nedenfor refererer direkte til § 14 punktene a–g i reglement for økonomistyring i staten (ØR), og hvordan KHiB gjennom rutiner/systemer ivaretar intern kontroll:

- a) KHiB fordeler tildelte midler ned på hovedbudsjettenheter og underliggende budsjettenheter og prosjekter. Tildelte budsjetttrammer og overholdelse av disse følges opp gjennom månedlige økonomirapporter til budsjettansvarlige og fast økonomirapportering til KHiBs styre.
- b) Ved styrets fordeling av årlige budsjetttrammer vedtas også budsjettpremisser, som bl.a. setter måltall for studenter og kandidatproduksjon, og presiserer hovedoppgaver for avdelingene. Budsjetter og virksomhetsplaner utarbeides parallelt for å sikre samsvar mellom planer, målsettinger og disponible ressurser. I halvårlige styringsdialogmøter er bl.a. måloppnåelse i forhold til virksomhetsplaner tema.

- c) KHiB har en oversiktlig organisasjon i forhold til å ivareta en effektiv utnyttelse av ressursene. Det er korte kommunikasjonsveier, og relativt få personellressurser ivaretar mange faglige og administrative oppgaver på en effektiv måte.
- d) KHiB har god kvalitet i regnskapsarbeidet i 2015. Informasjon om prinsipper og økonomimodell (budsjettenheter, konti, prosjekter, m.m.) flyter lett. KHiB sikrer tilstrekkelig kontroll gjennom rutiner for attestasjon, budsjett disponering og etterkontroll.
- e) KHiB aktiverer og avskriver eiendeler i henhold til etablerte rutiner for registrering av anleggsmidler.
- f) KHiB har solid kompetanse på Agresso økonomisystem, noe som er nyttig i forhold til god økonomistyring og -rapportering. KHiB har videreutviklet rapportering til et nivå som bidrar til god økonomisk oversikt.
- g) Arbeidsflyt for utbetalinger er organisert med dualkontroller og på en slik måte at prosessen skal bidra til transparens og kunne forebygge og avdekke evt. misligheter, dvs. gjennom *fakturakontroll – bekreftelse budsjett disponering – etterkontroll - bokføring – godkjenning for utbetaling.*

4.1.2. Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

TILSTANDSRAPPORTERING KJØNNSLIKESTILLING

Kjønnsbalanse fordelt på stillingskategorier

Totalt er kvinneandelen av ansatte ved KHiB 52 % i 2015. I 2014 var andelen 52,5 %. Innen gruppen undervisnings- og forskerstillinger er kvinneandelen i 2015 44,4 % og i 2014 44 %. I gruppen støttestillinger for undervisning- og forskning er kvinneandelen i 2015 66,7 % og i 2014 66,7 %. I gruppen administrative stillinger er kvinneandelen noe høyere, i 2015 68,4 og i 2014 69,4 %. I gruppen drift- og vedlikehold er kvinneandelen lav, for 2015 6,7 % og i 2014 6,8 %. For utfyllende informasjon, se vedlegg 1.

Gjennomsnittslønn totalt og på ulike stillingskategorier fordelt på kjønn

I alle stillingskategorier er gjennomsnittslønn hos kvinner og menn nokså lik og skiller maksimalt med et par lønnstrinn i 2015. Det samme var tilfelle i 2014. For utfyllende informasjon, se vedlegg 1. Konferer også redegjørelsen under punkt 4.2 Arbeidsmiljø.

Kjønnsdelt statistikk over arbeidstid

Heltid/deltid

Ved KHiB er det forholdsvis mange som er ansatt i deltidsstillinger spesielt innenfor undervisnings- og forskerstillinger. Dette skyldes at mange av våre faglig ansatte driver selvstendig kunstnerisk virksomhet i tillegg til sin stilling ved KHiB. I 2015 var 51 personer ansatt på deltid og i 2014 53 personer.

Totalt var det i 2015 ansatt 70 personer på heltid. Av disse er 53 % kvinner og 47 % menn. I 2014 var det totalt 64 personer på heltid og fordelingen var 53 % kvinner og 47 % menn.

De samme tallene for deltid er som følger: Totalt var det i 2015 ansatt 51 personer på deltid fordelt mellom 51 % kvinner og 49 % menn. For 2014 var totalt 53 personer tilsatt i deltidsstillinger. 47 % var kvinner og 53 % menn.

Faste stillinger/midlertidige stillinger

KHiB ansetter i åremål i undervisnings- og forskerstillinger. Slik rapporteringsmalene er lagt opp fremkommer dette som en høy andel midlertidig ansatte. Andelen åremålsansatte i undervisnings- og forskerstillinger har de senere år ligget på rundt 80 % (konferer rapportering under 4.2). Denne situasjonen påvirker selvfølgelig totaltall for andelen av midlertidig ansatte.

I 2015 var 47 årsverk av totalt antall ansatte tilsatt i midlertidige stillinger og i 2014 47 årsverk. Kvinneandelen i 2015 var 57 % og andelen menn 43 %. I 2014 var kvinneandelen 56 % og menn 44 %.

Et stort antall åremålsansatte i undervisnings- og forskerstillinger påvirker naturlig nok også totaltall for andelen av fast ansatte.

For en samlet oversikt, se vedlegg 2.

Uttak av foreldre- omsorg og velferdspermisjoner

I 2015 tok kvinnelige ansatte i undervisnings- og forskerstillinger ut 135 dager foreldrepermisjon. Mannlige ansatte i tilsvarende stillingsgruppe tok ut 0 dager. I 2014 tok kvinnelige ansatte i undervisnings- og forskerstillinger ut 145 dager foreldrepermisjon. Mannlige ansatte i tilsvarende stillingsgruppe tok ut 60 dager foreldrepermisjon.

I 2015 har hverken menn eller kvinner ansatt i administrative stillinger tatt ut foreldrepermisjon. I 2014 tok kvinner ansatt i administrative stillinger ut 203 dager foreldrepermisjon, ingen menn tilsvarende.

Når det gjelder uttak av omsorgspermisjoner uten lønn er det kun kvinner som har tatt ut dette både i 2015 og 2014. I 2015 og 2014 ble ikke denne rettigheten benyttet av kvinner ansatt i undervisnings- og forskerstilling. I 2015 tok kvinner i administrative stillinger ut 440 dager, mens tilsvarende tall for 2014 var 44 dager.

Når det gjelder uttak av lengre velferdspermisjoner uten lønn har bare kvinner tatt ut dette i 2015 i gruppen undervisnings- og forskerstillinger, totalt 22 dager. For 2014 har kvinner tatt ut totalt 62 dager. I stillingskategorien administrative stillinger, har kvinner i 2015 tatt ut 0 dager mens tilsvarende tall for 2014 var 35 dager.

I 2015 har ansatte i drifts og vedlikeholdsstillinger tatt ut 3 dager kortere velferdspermisjon, mot 0 dager i 2014. Kvinner i administrative stillinger har ikke tatt ut kortere velferdspermisjoner med lønn i 2015. Når det gjelder uttak av kortere velferdspermisjoner med lønn er dette kun tatt ut av kvinner blant administrativt ansatte i 2014, totalt 16 dager. Tilsvarende for mannlig ansatte i denne stillingsgruppen var 0 dager i 2015 og 2014. Ingen slike permisjoner registrert for ansatte i undervisnings- og forskerstillinger for hverken 2015 eller 2014. Dette henger sammen med at de faglige ansattes arbeidstid reguleres gjennom arbeidsplaner tilpasset deres arbeid. Se for øvrig vedlegg 3.

Sykefravær og fravær grunnet sykt barn

Totalt sett har kvinner hatt flere fraværsdager grunnet sykt barn enn menn. Dette gjelder både for 2015 og 2014. I 2015 tok kvinner ut totalt 30 dager og menn 3 dager, alle i administrative stillinger. I 2014 tok kvinner totalt ut 27 dager og menn 1,4 dager, alle ansatt i administrative stillinger. Gjennomgående ser en at det er i gruppen administrativt ansatte det har vært tatt ut flest dager. Se for øvrig vedlegg 4.

Sykefraværet for øvrig er rapportert under virksomhetsmål 4.2.

Kompetanseutvikling og personalpolitiske satsninger

KHiB har som mål å legge til rette for at alle grupper av ansatte får delta på kurs og annen kompetansefremmende videreutdanning. Et stort flertall av KHiBs ansatte deltok i 2015 på ett eller flere kortere kurs eller seminarer. En kvinnelig administrativ ansatt har deltatt i et meritterende kompetanseutviklingstiltak.

I 2015 har det vært arrangert flere seminarer, befaringer og møter i tilknytning til at KHiB skal flytte inn i nytt bygg våren 2017. I tilknytning til utredningsarbeidet vedrørende nytt kunstnerisk fakultet ved UiB har det også vært arrangert flere møter og samlinger for ansatte (også ansatte ved Griegakademiet ved UiB) for å orientere om underveis resultater og videre fremdrift. I alle enheter og avdelinger ved KHiB har det i løpet av 2015 vært arrangert minst en samling over minimum to dager hvor interne utfordringer og utviklingsområder har stått i fokus.

Rekruttering av medarbeidere

Når det gjelder rekruttering til utlyste stillinger innen undervisning og forskning er det tilsatt nokså jevnt med kvinner og menn i 2015 og 2014, henholdsvis 3 kvinner og 4 menn i 2015, og 3 kvinner og 2 menn i 2014. Når det gjelder rekruttering til utlyste stillinger innenfor administrative og tekniske stillinger er kjønnsbalansen ikke helt jevn, henholdsvis 4 kvinner og 1 mann i 2015 og 7 kvinner og 3 menn i 2014. Innenfor denne stillingsgruppen er det en målsetting på kort sikt å rekruttere flere menn. Se for øvrig i vedlegg 5 for opplysninger om kjønnsfordeling av søkere, personer innkalt til intervju og tilsetninger.

TILTAKSRAPPORTERING LIKESTILLING OG DISKRIMINERING**Likestilling knyttet til kjønn**

KHiB har kjønnsbalanse i de fleste stillingsgrupper.

I alle våre utlysningstekster blir det oppgitt at den statlige arbeidsstyrken i størst mulig grad skal avspeile mangfoldet i befolkningen, og at det blant annet er et personalpolitisk mål å oppnå en balansert kjønns sammensetning.

Likestilling knyttet til etnisitet

I tråd med strategiplanen for 2012-16 skal Kunst- og designhøgskolen vektlegge et arbeidsmiljø kjennetegnet av likeverd og toleranse. KHiBs personalpolitikk vektlegger at institusjonen skal fremme likestilling mellom kjønn og mellom grupper med ulik kulturell/etnisk bakgrunn.

I forbindelse med rekruttering av nye medarbeidere har vi i alle våre utlysninger med et avsnitt om at den statlige arbeidsstyrken i størst mulig grad skal avspeile mangfoldet i befolkningen, og at vi har et personalpolitisk mål om en balansert alders- og kjønns sammensetning, i tillegg til at personer med innvandrerbakgrunn oppfordres til å søke. Det blir også i vårt elektroniske rekrutteringsverktøy orientert om at statlige virksomheter er pålagt å innkalle minst en kvalifisert person med ikke-vestlig bakgrunn til jobbintervju i henhold til handlingsplan for integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen, og at målsettingen er å øke andelen personer med innvandrerbakgrunn som er ansatt i staten. Det er også angitt hva som defineres som innvandrer, og de gis mulighet for å krysse av for dette i søknaden.

KHiB har ikke tilsatt noen personer med innvandrerbakgrunn i 2014. Vi har hatt søkere med innvandrerbakgrunn på utlyste stillinger, men disse har ikke vært funnet kvalifisert for tilsetting.

Likestilling ved nedsatt funksjonsevne

Kunst- og designhøgskolen ønsker et arbeidsmiljø der det gis rom for fleksibilitet, utvikling og tilrettelegging av arbeidet slik at de menneskelige ressurser brukes best mulig.

Kunst- og designhøgskolen i Bergen har ikke rekruttert personer med nedsatt funksjonsevne i 2015.

KHiB har hatt som målsetting i vår IA-handlingsplan å stille til rådighet to stillinger for personer med nedsatt funksjonsevne som har behov for arbeidsutprøving. Vi har hatt to personer på praksisplass også i 2015.

Universell utforming

KHiBs lokalisering i seks eldre bygg på ulike steder i Bergen sentrum gir ikke det beste utgangspunktet for å utforme læringsmiljøet etter prinsipper for universell utforming. Læringsmiljøet er inkluderende for alle studenter så langt det er mulig og rimelig innenfor dagens fysiske rammebetingelser. Der det er nødvendig, kompenserer KHiB for manglende universelle utforming gjennom å legge studiesituasjonen til rette for studenter med særskilte behov og sørge for individuell oppfølging.

Det fysiske læringsmiljøet omfatter verksteder og spesialrom hvor studentene bruker teknisk utstyr og håndterer kjemiske stoffer. HMS-spørsmål blir fulgt tett opp, og nødvendige HMS-tiltak blir prioritert i den årlige tildelingen av investeringsmidler. Læringsmiljøet blir jevnlig vurdert på avdelings- og institusjonsnivå, samt av læringsmiljøutvalget. Det er erkjent at læringsmiljøet har stor betydning for studentenes integrasjon. Deres tilbakemeldinger viser at de, til tross for problemer og begrensinger i det fysiske læringsmiljøet, opplever at de er godt integrert ved KHiB.

4.1.3. Læringer

KHiB har totalt hatt seks kontorfagslæringer. Den sjettede i rekken vil etter planen fullføre våren 2016. Størrelsen på institusjonen tilsier at vi ikke kan ta opplæringsansvar for mer enn en kontorfagslærling.

4.1.4. Samfunnssikkerhet og beredskap

KHiB har utarbeidet en beredskapsplan hvor ansvar, oppgaver og fullmakter er nærmere avklart. Beredskapsplanen gir en beskrivelse av ansvar, organisering og oppgaver for situasjoner som krever ekstraordinære tiltak for å unngå eller begrense skadevirkninger for mennesker, miljø, materielle verdier samt KHiBs omdømme. I vedlikeholdet av beredskapsplanen blir det årlig gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser hvor tiltakskort med prosedyre- og ansvarsbeskrivelser for fare-/ulykkesituasjoner som er vurdert til å ha middels til høy risiko blir justert.

Beredskapsplanen ved KHiB har gjennomgått en omfattende revisjon i 2015.

I 2015 har KHiB deltatt på samlinger i «Beredskapsforum Bergen» som omfatter alle høyere utdanningsinstitusjoner i Bergen med to representanter fra beredskapsgruppen ved KHiB. På samlingen i november ble det gjennomført en table-top øvelse for deltakerne i regi av Høgskolen i Bergen. KHiB gjennomførte beredskapsøvelse 8. mars 2016. Øvelsen er under evaluering, og viste i all hovedsak at beredskapsorganisasjonen har riktig kompetanse, kjenner sin rolle og har god oversikt over virksomheten.

Det gjennomføres jevnlig brannvernøvelser og opplæring av brannvernansvarlige. I brannsynet for 2015 er det ikke avdekket vesentlige feil og mangler.

Informasjonssikkerhet er en sentral del av oppgraderingen av IKT-infrastrukturen. KHiB benytter UNINETT og det etablerte informasjonssikkerhetssenteret i sektoren aktivt i arbeidet med informasjonssikkerhet. Det ble gjennomført lokal ROS-analyse i 2013 og det gjennomføres i mars 2016 ROS-analyse i tilknytning til sak- og arkivsystemet.

4.1.5. Tidstyver

Som bidrag til reduksjon av eksterne tidstyver meldte KHiB inn følgende ved siste års rapportering:

- Mer kritisk vurdering av nye felles systemer
- Enklere DBH-rapportering, og enklere regnskapsrapportering.
- Redusere omfanget av rapportering til Årsrapport (Rapport og planer).

Det er positivt at DBH-rapportering er blitt enklere og kravene til årsrapporten mindre omfattende de siste par årene.

Tidstyver KHiB har prioritert å fjerne

KHiB har en oversiktlig og transparent organisering, med kort avstand i organisasjonsledd og arbeidsflyt, noe som bidrar til at tidstyver enklere kan identifiseres og fanges. De eksterne tidstyvene er til dels *interne* tidstyver som KHiB arbeider for å redusere.

KHiB har arbeidet med å fjerne tidstyver på langs flere dimensjoner:

Organisering. Riktig organisering og riktig bruk av ansattes tid og kompetanse er av de største suksessfaktorene for å unngå unødig tidsbruk.

- Tiltak: Siste års organisasjonsutviklingsprosesser ved KHiB har dels hatt som formål å redusere tidstyver for faglige ledere. En viktig målsetting ved etableringen av Enhet for avdelingsstøtte har vært å avhjelpe og forenkle administrativt arbeid for faglige ledere (dekaner, KU-ledere) ved avdelingene, for dermed å frigi tid til strategisk, faglig arbeid. Endret organisering av avdelingenes virksomhet, med tydelige ansvarsforhold og fullmakter for mellomledere, fordypningsområder, BA- og MA-koordinatorer, forventes også å bidra til å redusere tidstyver i ulike prosesser ved KHiB.

Informasjon. Lett tilgjengelig og høy kvalitet på nødvendig informasjon i det daglige arbeidet er suksesskriterier for effektiv ressursbruk og reduksjon av tidstyver.

- Tiltak: KHiB har et kontinuerlig fokus på gjennom videreutvikling av web-sider og annen intern informasjon. I 2015 har KHiB forbedret eksisterende websider, samt startet prosess med å anskaffe nye. Utover å formidle KHiBs virksomhet på en bedre måte, skal de nye websidene også gjøre nødvendig informasjon om viktige rutiner og prosesser ved KHiB mer tilgjengelig.

Nye systemer. Å ta i bruk nye systemer, felles eller egne, krever ofte betydelig innsats fra mange.

- Tiltak: KHiB vurderer kritisk nye fellessystemer i sektoren, og har unnlatt å ta i bruk enkelte systemer fordi vi anser belastningen å være for høy i forhold til gevinsten. Den pågående strukturprosessen mellom UiB og KHiB er også medvirkende til dette, da en virksomhetsovertagelse vil bety overgang til helt nye systemer.

Kompetanse på systemer/rutiner. Når nye systemer må tas i bruk, er aktive superbrukere og god opplæring av sluttbrukere et viktig bidrag for å unngå unødig og frustrerende tidsbruk.

- Tiltak: Ved KHiB forsøker vi å gi opplæring høy prioritet ved innføring av nye systemer. Sist i forbindelse med innføring av nytt sak/arkivsystem.

Økonomirapportering. Økonomisk rapportering kan være tidkrevende og omfattende om dette må utføres manuelt og tilpasset hver ulike bruker.

- Tiltak: KHiB har automatisert og standardisert månedlig økonomirapportering på alle budsjettnivå.

Virksomhetsstyring. Et styringssystem som sikrer felles målsettinger og styringsdokumenter med lik målstruktur og oppbygging, bidrar til å redusere ineffektive prosesser i virksomhetsstyringen.

- Tiltak: KHiB har utformet styringsdokumenter med lik struktur og oppbygging, fra strategisk plan til enhetsvise og avdelingsvise virksomhetsplaner til årsrapport. Dette bidrar til god sammenheng, effektiv og helhetlig planlegging og styring.

Risikovurdering og styringsparametere. Omfanget av risikoer og styringsparametere som får fokus kan ta unødig mye tid.

- Tiltak: I forbindelse med planprosessen for 2016 har KHiB konsentrert seg om vesentlige risikoer og redusert interne styringsparametere til et håndterbart antall.

Lokalisering. Dagens spredte lokalisering utgjør en vesentlig tidstyv for studenter og ansatte som må forflytte seg mellom byggene.

- Tiltak: Samlokaliseringen i Møllendal løser dette.

5. Vurdering av framtidsutsikter

5.1. Planer 2016

5.1.1. Høy kvalitet i utdanning og forskning

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

KHiB er et eksperimentelt lærings- og arbeidsmiljø for skapende virksomhet. Den faglige virksomheten utgår fra ambisiøse faglige mål for kunstnerisk utviklingsarbeid og utdanning på alle nivå. I utredningen av et kunstnerisk fakultet jobber vi for å sikre best mulige arbeidsbetingelser for studenter og ansatte.

Virksomhetsmål 1.1: Studietilbudet

Kunst- og designhøgskolen skal utdanne kunstnere og designere som er ledende på sine felt og med kompetanse som er relevant for samfunnets behov.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Sikre at studieprogrammernes egenart blir ivaretatt i utredningen av et nytt, kunstnerisk fakultet
- Jobbe strategisk for full finansiering av studieplassene på master i kuratorpraksis, sikre likebehandling av kuratorstudentene og andre MA-studenter, videreutvikle relevant støttefunksjon
- Følge opp ny strategi for rekruttering av studenter, utforme handlingsplan i samråd med avdelingene, etablere referansegruppe som inkluderer studenter
- Revidere retningslinjer for vurdering og eksamen i tråd med erfaringer fra 2015

Styringsparametere	Resultat			Ambisjon
	2013	2014	2015	2016
KHiBs styringsparametere				
Antall kvalifiserte søkere per studieplass	8,4	6,6	7,0	7,0
Antall studenter møtt opp	130	136	136	147
Antall uteksaminerte kandidater	114	114	124	119
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totaltallet på studenter (DBH)			5,4 %	6,0 %

Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:

Risikofaktorer:

- Frafall av søkere underveis i opptaksprosessen
- Endret kvalifikasjonsgrunnlag i søkergruppen
- Fragmentert studieinformasjon

Tiltak:

- Handlingsplan for rekruttering av studenter, tiltak innenfor fire satsingsområder

Virksomhetsmål 1.2: Kvalitet i utdanningen

Kunst- og designhøgskolen skal tilby et velfungerende læringsmiljø hvor studentene stimuleres til å være kritiske, selvstendige og utforskende. Studiene skal være basert på kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, og sikre relevant læringsutbytte og god gjennomstrømning.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Følge opp anbefalinger fra NOKUT-komiteén som evaluerte KUP, inkludert kursevalueringer i samarbeid med programkoordinatorer og avdelingenes ledelse
- Inkludere aktuelle spørsmål om studie- og utdanningskvalitet i fase 2-utredningen, avklare hvorvidt KUP er kompatibelt med UiBs kvalitetssikringssystem
- Introdusere anbefalinger om veiledning ved KHiB i samarbeid med avdelingenes ledelse, omtale av rettigheter og plikter for alle som underviser ved KHiB, hovedveiledere, studenter og programkoordinatorer
- Intensivere arbeidet med forberedelser til et funksjonelt og åpent bibliotek i nybygget
- Etablere fast støttefunksjon for studentdemokratiet, og sikre studentenes medvirkning i brukerutstyrprosjektet gjennom læringsmiljøutvalget og undergrupper i byggeprosjektet
- Brukerorientert samordning av informasjon og bruk av kommunikasjonskanaler, særlig når det gjelder kommunikasjon om innhold i og gjennomføring av kurs og prosjektperioder

Styringsparametere	Resultat			Ambisjon
	2013	2014	2015	2016
KDs styringsparametere				
Andel bachelorkandidater i et kull som gjennomfører på normert tid (DBH)	-	80	83,54	90
Andel masterkandidater i et kull som gjennomfører på normert tid (DBH)	-	73,17	80	90
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter (Studiebarometeret)	-	47	50	45
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Studiebarometeret)	4,2	3,9	4,1	4,2

Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:*Risikofaktorer:*

- For stor variasjon i hvordan studenter ivaretar selvstendig ansvar for egen læring
- For stor variasjon i veiledningspraksis og oppfølging av studenter

Tiltak:

- Anbefalinger om veiledning ved KHiB

Virksomhetsmål 1.3: Kvalitet i kunstnerisk utviklingsarbeid

Kunst- og designhøgskolens kunstneriske utviklingsarbeid og forskning skal ha høy internasjonal kvalitet, samt være utfordrende og undersøkende. Kritisk refleksjon og utveksling av prosess og resultat skal danne grunnlag for utvikling av kunnskap.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Delta i KHiB-UiB strukturutredning fase 2, i styrings- og arbeidsgruppe med undergrupper, sekretariatsfunksjon for arbeidsgruppe. Sikre at kvalitet i kunstnerisk utviklingsarbeid og kunstutdanning forblir hovedformål i prosessen
- Videreutvikling av kriterier for gjennomføring, dokumentasjon og evaluering av KU, internt og som ledd i videre utredning av et nytt kunstnerisk fakultet
- Introdusere årlige søknadsrunder og tildeling av interne midler til KU, publikasjoner etc. i samråd med faglig ledelse
- Utvikling av strategi for kunstnerisk utviklingsarbeid og tilhørende håndbok
- Informere om søknads- og tildelingsprosesser på avdelingsmøter, med vekt på vurderinger og tilbakemeldinger fra KU-komité og faglig ledergruppe
- Administrere fagfellevurderinger av publikasjonsprosjekter
- Utforme prosessbeskrivelser for prosjekter i Prosjektprogrammet, fra søknad til rapportering
- Delta i faglig debatt, internt på fagseminar og prosjektmøter, eksternt gjennom deltakelse i Nasjonalt råd for kunstnerisk utviklingsarbeid (NRKU) og samlinger i stipendiatprogrammet

Styringsparametere	Resultat			Ambisjon
	2013	2014	2015	2016
KDs styringsparametere				
Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk (Forskningsrådet/NIFU)	-	-	-	-
KHiBs styringsparametere				
Antall presentasjoner av større KU-prosjekter	19	25	32	30
Tildelte KU-prosjekter	10	9	8	10
Antall tildelinger prosjektprogrammet i programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid	1	0	2	1
Samspill mellom KU, forskning og utdanning (kvalitativ)				

Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:*Risikofaktor:*

- Utvikling av større KU-prosjekter prioriteres for lavt
- Uklare kvalitetskriterier

Tiltak:

- Utvikle KU-strategi
- Utarbeide KU-håndbok (sammenheng fra såkorn til PKU-prosjekt)
- Tydeliggjøre forventninger/ krav til KU-aktivitet

Virksomhetsmål 1.4: Rekruttering av høyt kvalifisert fagpersonale

Kunst- og designhøgskolen skal videreutvikle det kunstneriske utviklingsarbeidet gjennom strategisk rekruttering av høyt kvalifisert fagpersonale.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Synliggjøring av KU-debatter gjennom åpne arrangementer som for eksempel boklanseringer og bokturneringer i det offentlige rom (f.eks Litteraturhuset)
- Revurdere og tilrettelegge for KU-rapportering i påvente av CRISTin ved samordning av kriterier og kategorier
- Utvikle og nyansere fagfellebank for spesialiserte fagfellevurderinger
- Kvalitetssikring og langtidsplanlegging med avdelingenes bemanningsplaner som ramme i forbindelse med fremtidige ledige stillingsressurser

Styringsparametere	Resultat			Ambisjon
KHiBs styringsparametere	2013	2014	2015	2016
Antall ansatte som får opprykk etter kompetanse	2	2	1	> 1

Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:*Risikofaktor:*

- Svak kontinuitet i fagkunnskap, erfaringsoverføring og dokumentasjon av KU
- Smalt rekrutteringsgrunnlag og feilrekruttering

Tiltak:

- Tilrettelegge for synliggjøring av KU gjennom helhetlig tilnærming til Research Catalogue, CRISTin og andre relevante kanaler for formidling, dokumentasjon og arkivering
- Styrke faglige nettverk gjennom for eksempel å utvikle og nyansere vår fagfellebank
- Etterspørre erfaring fra deltakelse i større KU-prosjekter ved ansettelse
- Veiledning av studenter som kvalifikasjonskriterium

Virksomhetsmål 1.5: Stipendiatutdanning

Kunst- og designhøgskolen skal tilby stipendiatutdanning av høy kvalitet og bidra til utvikling og kvalitet i Program for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Aktiviteter for måloppnåelse:

Med bakgrunn i Stipendiatprogrammets reviderte retningslinjer i 2014, har medlemsinstitusjonene fått større ansvar og myndighet. KHiB har utarbeidet Retningslinjer for KHiBs deltakelse i Stipendiatprogrammet samt en rekke tiltak for bedre integrering i og oppfølging fra institusjonen. Blant tiltakene er:

- Forankring av Retningslinjer for KHiBs deltakelse i Stipendiatprogrammet i begge avdelinger
- Ta i bruk stipendiat- og veilederavtale i ny og kombinert form
- Fagfellevurderinger av alle stipendiatsøknader før innsending
- Midtveisevaluering i stipendiat-år 2 i forbindelse med stipendiatens presentasjon ved vårsamlingen i stipendiatprogrammet
- Utgangintervjuer med både stipendiater og veiledere
- Delta i nord-europeisk samarbeid om stipendiatutdanning, Horizon2020-søknad om finansiering av stipendiatstillinger

Styringsparametere	Resultat			Ambisjon
	2013	2014	2015	2016
KDs styringsparametere				
Andel stipendiatkandidater som gjennomfører innen seks år (DBH)	1 av 2	2 av 3	1 av 1	1 av 2
KHiBs styringsparametere				
Antall uteksaminerte kandidater i stipendiatprogrammet	0	3	0	3
Antall stipendiater tatt opp i programmet	1	1	1	2

Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:

Risikofaktor:

- Svak gjennomstrømming av stipendiater
- For svak kobling mellom stipendiatprosjekter og avdelingenes forskningsprofil

Tiltak:

- Etablere møteplasser for erfaringsutveksling og dialog mellom faglig ansatte som er eller har vært veiledere for stipendiater

5.1.2. Forskning og utdanning for velferd, verdiskapning og omstilling

Sektormål 2: *Forskning og utdanning for velferd, verdiskapning og omstilling*

KHiBs nybygg i Møllendal reiser seg raskt og understreker at KHiB er en synlig, tydelig og troverdig samfunnsaktør. Byggeprosessen bidrar til økt oppmerksomhet om KHiB som kunnskapsmiljø og premissleverandør i samfunnsutviklingen. I 2016 stiller vi selv og andre høye krav til kunnskapsdeling og formidling av faglig virksomhet.

Virksomhetsmål 2.1: Samarbeid med eksterne partnere

*Kunst- og designhøgskolen skal være en opplagt samarbeidspartner for myndigheter, næringsliv og kulturliv for styrking av kunst og design.
Kunst- og designhøgskolen skal bidra i fora der kunnskapen vår er en ressurs, og bygge nettverk med relevante partnere.*

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Vurdere hvilken betydning planene for et nytt kunstnerisk fakultet ved UiB kan ha for KHiBs eksterne samarbeid, som ledd i fase to i utredningsarbeidet
- Presentasjon av prosjektet Inside Wood under designuken i Milano, planlegging og gjennomføring i samarbeid med lokale og nasjonale samarbeids-partnere.
- Samarbeid med Bergen Assembly om deltakelse i 2016-utgaven av triennalen
- Styrke eksisterende tverrfaglige samarbeid og gjennomføre kurs, seminar og arrangement der KHiBs fagmiljø videreutvikles gjennom møter med andre fagmiljø. Evaluere videreutdanningen i desingntenkning og forankre den tydeligere i norsk og vestlandsk samfunnsutvikling
- Utvikle tverrfaglig samarbeid med det frie scenekunstheltet, med faglig relevans for begge avdelinger. Samarbeid med skuespillere, manusforfattere, scenekunstnere og dansere kan være aktuelt for flere av fagmiljøene ved KHiB, også med tanke på etter- og videreutdanning
- Være medarrangør for Samspelseminaret 2016, hvor politikere og utdanningssektoren, skoleeiere og kulturlivet til blir invitert til debatt om fremtidens skole

Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:

Risikofaktor:

- Svak strategisk forankring av eksternt samarbeid.
- Synliggjøring og formidling av eksterne samarbeid prioriteres for lavt.

Tiltak:

- Tema i styringsdialog.
- Handlingsplan med utgangspunkt i kommunikasjonsstrategi
- Gode planleggingsmøter og tydelige rolleavklaringer hos de involverte i det enkelte prosjekt
- Realistiske forventninger i og med struktursaken og planlegging av innflytting til nytt bygg i 2017

Virksomhetsmål 2.2: Formidling av prosesser og resultater

Kunst- og designhøgskolen skal formidle egne prosesser og resultater for å øke den offentlige bevisstheten om kunst og design, synliggjøre virksomheten vår og møte andres kompetanse.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Styrebehandling av kommunikasjonsstrategi
- Få på plass ny visuell identitet og nye nettsider som skal være klare til lansering januar 2017
- Videreutvikle nåværende nettsider med særlig vekt på strategisk forankret formidling av kunstnerisk utviklingsarbeid og utdanning
- Utvidet bruk av Research Catalogue
- Videreutvikle egne kommunikasjonskanaler, som nyhetsbrev, sosiale medier og mediekontakt
- Følge opp ny kommunikasjonsstrategi
- God kommunikasjon internt og eksternt rundt nytt bygg i 2017 og planer om nytt kunstnerisk fakultet ved UiB
- Styrke profileringen av fagkompetansen ved KHiB gjennom: - å støtte til og oppfordre til formidling rundt aktuelle tema der vi har kompetanse - å arrangere kommunikasjons- og presentasjonskurs for fagansatte
- God kommunikasjon rundt prioriterte utstillinger, møter, arrangement og seminar, som avgangsutstillingene, portfoliodagen etc.

Styringsparametere	Resultat			Ambisjon
	2013	2014	2015	2016
KHiBs styringsparametere				
Antall utstillinger i egne og eksterne lokaler	61	69	67	65
Antall KU-publikasjoner utgitt	2	2	2	2
Priser og utmerkelse, kunst i offentlig rom (kvalitativ)				

Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:

Risikofaktor:

- For lite prioritert innsats i forhold til ressurser kan føre til fragmentert formidling fra KHiB og ufokusert innhold på nettsidene. For mye fokus på nyheter og mindre saker tar oppmerksomhet fra KHiBs kjernevirksomhet – studiene og det kunstneriske utviklingsarbeidet (KU).

Tiltak:

- Strategisk begrunnede og godt forankrede prioriteringer. Bedre internkommunikasjon rundt prioriteringene.
- Kommunikasjonsstrategi
- KU-håndbok

Virksomhetsmål 2.3: Verdiskapning og kunnskapsoverføring

Kunst- og designhøgskolen skal øke eksterntfinansiert virksomhet gjennom å tilby nyskapende og attraktiv kunnskap for samfunns- og næringsliv.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- I utredning av et nytt kunstnerisk fakultet, undersøke hvilken type eksterntfinansiert virksomhet som gjennomføres ved UiB, etablere dialog med relevante miljø
- Fortsette å identifisere gode eksterne finansieringskilder som er relevante for våre fagfelt
- Vurdere hvorvidt designmetode er et fagfelt med potensiale for økt oppdragsfinansiering
- Identifisere forskningsmidler som en mulighet til å øke BOA

Styringsparametere	Resultat			Ambisjon
KDs styringsparametere	2013	2014	2015	2016
<i>Relevans i utdanning: Andel masterkandidater sysselsett i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (NIFU/Kandidatundersøkelsen)</i>	93,6	-	-	94
<i>Innovasjon: Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk (DBH)</i>	0,87	0	0	0
<i>Innovasjon: Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (DBH)</i>	26,88 (1112'/41)	37,67 (1457'/39)	3,31 (135'/41)	31,7 (1300'/41)
KHiBs styringsparametere				
BOA-inntekter og andre inntekter ⁵ (utover grunnbevilgning, EU og NFR)	1.707'	2.160'	863'	> 1 800'

Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:*Risikofaktor:*

- Faglige gevinster med eksternt finansiert virksomhet /BOA undervurderes
- Manglende interesse fra eksterne aktører/finansieringskilder
- Potensiale for eksternt finansiering av faglig aktivitet undersøkes ikke i tilstrekkelig grad

Tiltak:

- Identifisere gode samarbeidspartnere og gjennomføre få, men store, relevante prosjekter
- Styrke samarbeid mellom KU-prosjektledere og støttefunksjoner
- Faste rådgivermøter på tvers av administrative enheter, styrke teamtankegang
- Erfaringsutveksling og kompetanseoverføring

⁵ Omfatter BOA-inntekter, salgs- og leieinntekter, andre inntekter

5.1.3. God tilgang til utdanning

Sektormål 3: God tilgang til utdanning

Utdanningene ved KHiB utgår fra konkrete førstehåndserfaringer i verksteder og spesialrom hvor det ikke er relevant å skille mellom praksis og teori. Vårt læringsmiljø er attraktivt og etterspurt av studenter fra hele verden, stadig flere ønsker å ta etter- og videreutdanning ved KHiB.

Virksomhetsmål 3.1: Internasjonalt utdanningssamarbeid

Kunst- og designhøgskolen skal ha en nasjonal og internasjonal profil i studiene som reflekteres i sammensetning av ansatte og studenter og som bidrar til økt utdanningskvalitet.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Ferdigstille strategi for internasjonalisering av kunstnerisk utviklingsarbeid, utdanning og formidling
- Vurdere modeller for internasjonalt samarbeid om etter- og videreutdanning
- Sikre som hovedprinsipp at alle heltids førstestillinger utlyses internasjonalt

Styringsparametere	Resultat			Ambisjon
	2013	2014	2015	2016
KHiBs styringsparametere				
Antall utreisende studenter ⁶		37	34	35
Antall innreisende studenter ⁷		30	27	30
Deltakelse i internasjonalt utdanningssamarbeid (kvalitativ)				

Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:

Risikofaktor:

- Uklar ansvarsfordeling mellom fagavdelingene og fellesnivået
- Lite målrettet rekruttering av internasjonale studenter til KHiB
- Begrenset innhold på engelske nettsider

Tiltak:

- Tydeliggjøre roller og ansvar
- Sentrale studierelevante dokumenter og kursbeskrivelser skal foreligge på engelsk
- Implementere strategi for rekruttering

⁶ Antall utvekslingsstudenter (både innreisende og utreisende) var totalt 31 stk. i 2013

⁷ Antall utvekslingsstudenter (både innreisende og utreisende) var totalt 31 stk. i 2013

Virksomhetsmål 3.2: Etter- og videreutdanning

Kunst- og designhøgskolen skal tilby etter- og videreutdanning som er tett knyttet til kjernevirksomheten og som er faglig relevant.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Videreføre velfungerende samarbeid om etter- og videreutdanning, ta utgangspunkt i oppslutning og gjennomføringsevne i fagmiljøene
- Bygge videre på positive erfaringer med etter- og videreutdanning basert på kunstnerisk utviklingsarbeid
- Delta i evaluering og videreutvikling av pilotkurset i Design Thinking med utgangspunkt i målsetting om å etablere et tverrfaglig masterprogram
- Øke inntjening ved å heve deltakeravgiften i noen av de dyreste kursene. Det er gjort investeringer i utstyr som skal integreres både i ordinær undervisning og i etter- og videreutdanningstilbudet.

Styringsparametere	Resultat			Ambisjon
	2013	2014	2015	2016
KHiBs styringsparametere				
Antall etterutdanningskurs	12	14	14	15
Antall deltakere på etterutdanningskurs	400	397	410	400
Satsning videreutdanning (kvalitativ)				

Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:*Risikofaktor:*

- Manglende langtidsplanlegging

Tiltak:

- Planlegge og organisere aktivitetene i god tid.

5.1.4. Effektiv, mangfoldig og solid

Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Sektormålet er tverrgående og viser hvordan KHiB gjennom strategiske prioriteringer, effektiv styring, organisering og bruk av ressurser støtter opp om de 3 øvrige sektormålene og bidrar til å styrke den faglige virksomheten og avdelingene. For 2016 vil prosess for KHiB-UiB strukturutredning fase 2, samt arbeidet med samlokalisering og brukerutstyr i nytt bygg ha hovedprioritet.

Virksomhetsmål 4.1: Styring og organisering

Kunst- og designhøgskolen skal sikre god og effektiv styring, organisering og forvaltning av ressursene. Kunst- og designhøgskolens strategiske prioriteringer skal styrke kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, utdanning og formidling.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Sikre gode prosesser for KHiB-UiB strukturutredning fase 2 og videre arbeid, med vekt på god og effektiv styring, organisering, planlegging og gjennomføring.
- Videreføre gode prosesser i brukerutstysprosjektet og i det øvrige arbeidet for samlokalisering.
- Koordinere planer for brukerutstyr med forventet KHiB-UiB sammenslåing der det er mulig.
- Sikre helhetlig og tidlig planlegging av egne personalressurser i brukerutstysprosjektet og KHiB-UiB fase 2-utredning, inkludert policy for kompensasjon av medgåtte ressurser og planer for vikarer.
- Følge opp verkstedsutredning med organisering, rapportering, budsjettstruktur og – ansvar.
- Utrede langsiktige budsjettkonsekvenser for perioden f.o.m. etablering i nytt bygg
- Gjennomføre beredskapsøvelse

Styringsparametere	Resultat			Ambisjon
	2013	2014	2015	2016
KDs styringsparametere				
<i>Effektivitet:</i> Antall studiepoeng per faglig årsverk (DBH)	442,4	490,54	454,28	450
<i>Likestilling:</i> Andel kvinner i dosent- og professorstillinger (DBH)	60 %	57 %	52 %	50 %
<i>Midlertidighet:</i> Andel midlertidige ansatte i undervisnings- og forskerstillinger ⁸ (DBH)	79 %	76 %	72 %	> 80 %

⁸ Viser i denne sammenheng til redegjørelsen om åremålsordningen i undervisnings- og forskerstillinger i rapportdelen under virksomhetsmål 4.1. Uhl § 6-4 j hjemler åremål når skapende eller utøvende kunstnerisk kompetanse inngår som et vesentlig element i kompetansekravet.

Styringsparametere	Resultat			Ambisjon
	2013	2014	2015	2016
KHiBs styringsparametere				
Andel førstestillinger av totalt antall faglige stillinger	0,64 (23,1/35,9)	0,71 (22,3/31,1)	0,69 (24,2/35)	> 0,60
Antall ansatte som får opprykk etter kompetanse	2	2	1	> 1
Robuste fagmiljøer (kvalitativ)				

Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:

Risikofaktorer:

- Mangel på interne ressurser til å medvirke i 2 store endringsprosjekter – byggeprosjekt og strukturprosess
- Fare for slitasje på personell
- Vanskelig å erstatte/ finne vikarer

Tiltak:

- God organisering og planlegging av byggeprosjekt og strukturprosess
- Sikre at vesentlig ressursbruk for arbeid med nytt bygg og struktur kompenseres;
- Begrense aktivitet i «ordinær drift»
- Jevnlige allmøter
- Enhetsmøter
- Lederutvikling

Virksomhetsmål 4.2: Arbeidsmiljø

Kunst- og designhøgskolen skal fremme åpen og helhetlig ledelse. Kunst- og designhøgskolens arbeidsmiljø skal kjennetegnes av likeverd og toleranse, der ansatte og studenter bidrar til institusjonens utvikling gjennom medvirkning og samarbeid.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Sikre at arbeidet med KHiB-UiB strukturutredningens fase 2 og perioden etter gjennomføres med åpne og inkluderende prosesser.
- Sikre at det videre arbeidet med nytt bygg og brukerutstysprosjektet gjennomføres med åpne og inkluderende prosesser.
- Markere milepæler i begge prosjekter, gi oppmerksomhet ved utført arbeid og oppnådde milepæler.

Styringsparametere	Resultat			Ambisjon
	2013	2014	2015	2016
KHiBs styringsparametere				
Sykefravær	5 %	3,4 %	4,1 %	< 5 %

Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:*Risikofaktor:*

- Mangel på kapasitet i forhold til store/ raske prosesser
- Mangel på involvering har betydning for motivasjon og oppgaveløsning

Tiltak:

- Planlegging
- Informasjon i etablerte arenaer

Virksomhetsmål 4.3: Etske utfordringer og miljø

Kunst- og designhøgskolen skal ta etiske utfordringer på alvor, og arbeide for utviklingen av et bærekraftig og inkluderende miljø.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Lett tilgjengelige rutiner, opplysning og kontroll skal bidra til at anskaffelser, reisevirksomhet, representasjon og bevertning gjennomføres med høy etisk standard

Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:*Risikofaktor:*

- Varierende kjennskap til etiske retningslinjer i enkelte KU- og undervisningsprosjekter

Tiltak:

- Forskningsetikklov – følge opp.

Virksomhetsmål 4.4: Økonomiforvaltning

Kunst- og designhøgskolen skal ha høy kvalitet i økonomiforvaltningen.

Aktiviteter for måloppnåelse:

- Sikre kvalitet i det videre plan- og budsjettarbeidet for brukerstyrsbevilgning.
- Sikre god økonomistyring i brukerstyrsprosjektet, og kvalitet i innkjøpsprosessene.
- Arbeide for full husleiekompensasjon i nytt bygg, samt forberede konsekvenser og budsjetttiltak som følge av økte husleiekostnader i nytt bygg.
- I samarbeid med UiB søke finansiering for KHiB-UiB utredningens fase 2 og videre prosess.
- Etablere budsjettstruktur/budsjetter for KHiB-UiB utredningens fase 2 og videre prosess.
- Videreutvikle verktøy og gi opplæring i budsjettering av BOA- og KU-prosjekter (TDI-modellen).
- Utrede KHiBs deltakelse i finansieringssystemet i dialog med KD.
- Gi opplæring av personer med budsjettmyndighet (BDM) og andre.
- Sikre økonomisk rapportering og tilpasset oppfølging på alle budsjettnivå.

Styringsparametere	Resultat			Ambisjon
	2013	2014	2015	2016
KHiBs styringsparametere				
Langsiktig økonomisk planlegging (kvalitativ)				

Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:

Risikofaktorer:

- For lav kapasitet til store prosjekter parallelt med ordinær drift
- Manglende forståelse for og etterlevelse av rutiner/ regler

Tiltak:

- Organisering og planlegging av byggeprosjekt og strukturprosess.
- Opplæring av faglig og administrativt ansatte

5.1.5. Vedtatt budsjett 2016

I tildelingsbrevet 2016 fra Kunnskapsdepartementet er KHiB tildelt 195 MNOK over Kap 260. KHiB har de senere år fordelt bevilgningsrammen i utarbeidelse av driftsbudsjett, fastsettelse av investeringsramme og strategiske midler.

KHiB styre vedtok følgende budsjettammer på styremøtet 09.12.15:

KAP 260 RAMME KHiB	2015	2016
RAMME	133 038	195 378
Stillingsressurser (lønnsbudsjett)	64 171	64 724
Bygningers drift, husleie	30 572	31 936
Driftsaktiviteter budsjett	14 776	16 648
DRIFTSBUDSJETT	109 519	113 308
Investeringer	3 016	2 000
Strategiske midler	5 200	9 250
Utstyrsmidler nytt bygg	15 000	70 375
SUM FORDELT	132 735	194 933
UFORDELT / RESERVER	303	445

Driftsbudsjettet skal finansiere all aktivitet med unntak av investeringsprosjekter, strategiske midler og eventuelle andre særskilte tildelinger (som brukerutstyrsmidler nytt bygg).

Styret har også vedtatt driftsrammene til fellesnivået, Avdeling for kunst og Avdeling for design – som utgjør de 3 hovedbudsjettene ved KHiB.

Investeringsrammen er fastsatt av styret, og fordeles av institusjonsledelsen til avdelingene og fellesnivået. I påvente av flytting til nytt bygg, og omfattende brukerutstyrsinvesteringer i den forbindelse, er ordinær investeringsramme for 2016 holdt på et lavt nivå.

Strategisk midler omfatter viktige sentrale prioriteringer basert på strategisk plan, og faglige tiltak som krever at det avsettes øremerkede budsjettmidler for å kunne gjennomføres. For 2016 er det budsjettert med flere til dels kostnadskrevenne strategiske tiltak; KHiB-UiB strukturutredning, arbeid med nytt bygg, web-utvikling, visuell identitet, organisasjonsutvikling, MA-kuratorpraksis, utvikling styringsverktøy, samt videreføring av faglige formål som KU-tildelinger, kompetansetiltak, utstillingstiltak, støtte til BOA-prosjekter.

Utstyrsmidler nytt bygg er tildeling knyttet til brukerutstyrsmidler i nytt bygg i Møllendal. Disse midlene er holdt sentralt og fordeles ikke ut på avdelingene. Se kap 5.2.2.

5.1.6. Brukerutstyr i nytt bygg – budsjett 2016

KHiB har utarbeidet budsjetter for brukerutstyrsprosjektets fordelt over årene 2015-2018. Budsjettfordelingen mellom de ulike postene blir revidert etter hvert som ny kostnadsinformasjon foreligger, dvs. i henhold til innkomne tilbud, inngåtte kontrakter, endringsordrer, o.l. Tabellen nedenfor viser overordnet budsjettfordeling på årene 2015-2018.

Prosjekt- struktur	Post	Budsjett (2014-) 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
19000	Reserve/Uforutsett	3 300 000	7 700 000	18 000 000	2 000 000
1901x	Prosjektadministrasjon og interne prosjektressurser	3 000 000	3 300 000	3 700 000	-
1902x	Arrangement/Informasjon/kurs og opplæring	500 000	1 200 000	3 300 000	-
191xx	Eksterne konsulenter	8 200 000	7 900 000	3 250 000	650 000
192xx	Verksted og spesialutstyr	-	13 500 000	31 500 000	-
193xx	IKT/AV	-	10 000 000	10 000 000	-
194xx	Inventar	-	19 800 000	17 200 000	-
195xx	Endringer Statsbygg	-	5 000 000	5 000 000	-
196xx	Bygg-/utstyrstilpasning etter innflytting	-	-	2 500 000	2 500 000
197xx	Flytting, avhending, rydding	-	600 000	5 400 000	-
198xx	Tilbakeføring av eksisterende lokaler (iht leieavtaler)	-	-	3 000 000	-
199xx	Nye driftsavtaler	-	1 000 000	2 500 000	1 500 000
1999x	Reinvesteringsfond	-	-	-	10 600 000
Budsjettert hittil		15 000 000	70 000 000	105 350 000	17 250 000
Tildeling hittil (forslag til statsbudsjett for 2016)		15 000 000	70 000 000		

For 2016 vil det fortsatt påløpe kostnader til innkjøpskonsulent, flyttekonsulent og interiørarkitekt, endringsavtaler med Statsbygg og interne ressurser. Det er usikkert i hvilken grad det vil påløpe kostnader til konkrete utstyrskjøp i 2016. Leverings- og betalingsbetingelser vil være en del av anbudskonkurransene. For 2016 er det budsjettert for 70 MNOK samt overførte ubrukte midler fra 2015. Dette vil være mer enn tilstrekkelig til å dekke de økonomiske forpliktelsene for brukerutstyr i 2016, og det må påregnes betydelig overførte midler fra 2016 til 2017.

5.2. Større investeringer

5.2.1. Fremtidig husleiekostnad

KHiB har ved gjentatte anledninger uttrykt bekymring for realkonsekvensene av fremtidig husleieøkning i nytt bygg. For KHiB blir husleien 3 ganger så høy som i dag. Å samle KHiBs virksomhet i landets første spesialbygde kunst- og designhøgskole, med nytt og oppdatert utstyr, gir et solid utgangspunkt og en enestående mulighet for å sikre og videreutvikle kvaliteten av vår virksomhet. Dersom KHiB må bruke en uforholdsmessig høy andel av fremtidige bevilgninger til husleie, kan det imidlertid true kvaliteten.

KD og KHiB har felles interesse i at denne enestående investeringen i fremtidig infrastruktur følges opp med årlige bevilgninger som sikrer kvalitet også for fremtiden. Det er avgjørende at KD, gjennom fremtidige bevilgningsrammer bidrar til å sikre KHiB full husleiekompensasjon, slik at KHiBs virksomhet kan holde et minst like høyt nivå også etter at nytt bygg tas i bruk i 2017. For utfyllende omtale av husleieutfordringene vises det til KHiBs budsjettforslag for 2017.

5.2.2. Fremtidig fornyelse av utstyr

I KHiBs budsjettforslag de siste årene har vi i et eget kapittel fremmet behovet for en generell økning i disponible rammer til investeringsformål. Brukerutstyr til nytt bygg i Møllendal har en samlet ramme på kr 207,6 MNOK. Dette er gledelig og innebærer at KHiB kan gjennomføre en betydelig fornying av utstyr og maskinpark. Den betydelige oppgraderingen av infrastruktur og utstyr i forbindelse med nytt bygg, bør følges opp med en stabil økning i disponibel ramme til investeringer. For å kunne vedlikeholde og fornye utstyrsparken i takt med slitasje og avskrivninger, vil det være behov for å øke årlige budsjetter til investeringer og utstyr til i størrelsesorden 10 MNOK. Normalt har KHiB kun en begrenset disponibel ramme til årlige investeringer, som har lagt mellom 2-3 MNOK.

Gitt behovet for fremtidig reinvesteringer og fornying av brukerutstyr, blir dette mer og mer aktuelt de nærmeste årene. En eventuell realøkning i husleiekostnader bidrar til det motsatte - at det blir færre midler disponibel til investeringer. KHiB foreslår en generell økning i årlige bevilgningsrammer på 10-15 MNOK, bl.a. knyttet til behovet for reinvestering og fornyelse av utstyr og maskiner.

6. Årsregnskapet 2015

6.1. Ledelseskomentarer

INSTITUSJONENS FORMÅL

Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHiB) har som formål å tilby høyeste utdanning i Norge på feltene kunst og design, sikre at utdanningen er basert på det fremste innen kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og erfaringskunnskap, drive kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, og formidle kunnskap om virksomheten. KHiB har også som formål å utbre forståelse for kunst og design og være aktiv i debatten om hvilken rolle kunst og design spiller i dagens og fremtidens samfunn, samt gi eller organisere tilbud om etter- og videreutdanning. KHiB tilbyr bachelorgrader og mastergrader innen design og kunst, og har stipendiater på doktorgradsnivå i det nasjonale programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid.

DISPONIBEL BEVILGNINGSRAMME 2015

KHiBs rammebevilgning på kap 260 er kr 133.038' for 2015. KHiB fordeler disponible midler på kap 260 til *strategiske tiltak, driftsformål og investeringsformål*.

- *Strategiske midler*. Det er budsjettet med kr 5.200' til formålet i 2015.
- *Driftsmidler*. Herunder forstås alle KHiBs ordinære aktiviteter unntatt investeringer. Av tilskuddet fra KD er kr 109.822' fordelt til driftsformål (dette inkluderer midler vedrørende nye MA studieplasser i 2015).
- *Investeringer*. Det er budsjettet med kr 3.016' til investeringsformål for 2015.
- *Brukerutstyr*. For 2015 er det tildelt og budsjettet med kr 15.000' til brukerstyrsprosjektet.

Innen kap 280 post 01 er det tilført kr 38.114' til Program for kunstnerisk utviklingsarbeid:

- *Stipendiatprogrammet* er for 2015 tilført kr 4.300' til drift av programmet.
- *Stipendiatene*. Kr 23.548' er til 23 stipendiater i programmet og produksjonsstøtte.
- *Prosjektprogrammet*. Kr. 10.266' er tilført prosjektprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid.

INSTITUSJONENS DRIFT I PERIODEN

KHiB har i 2015 gjennomført aktiviteter og tiltak i samsvar med utarbeidete virksomhetsplaner.

Etter målrettet arbeid gjennom mange år har KHiB oppnådd de fleste viktige milepæler i strategiplanen for 2012-2016. I februar 2014 ble KHiB akkreditert som vitenskapelig høgskole av NOKUT sitt styre. Dette ble fulgt opp av Kunnskapsdepartementet som sommeren 2014 ga KHiB alle faglige fullmakter på lik linje med universitetene og de vitenskapelige høgskolene. I den pågående strukturprosessen i universitets- og høgskolesektoren er ikke KHiB tilkjent kategoriendring.

Tildelte faglige fullmakter gjorde det mulig for KHiB å opprette masterstudium i kuratorpraksis, med første opptak høsten 2015. Dette er en videreføring av videreutdanningstilbudet i utøvende kuratorpraksis og representerer en styrking av vårt utdanningstilbud på masternivå, hvor programmene i kunst og design er bygget ut med nye studieplasser fra 2014. Masterstudium i kuratorpraksis tilbys kun ved KHiB nasjonalt.

En annen svært viktig milepæl er at nytt bygg i Møllendal nå er under oppføring. Fra å være en institusjon lokalisert i 6 svært lukkede bygg spredt i Bergen, går KHiB til et nybygg med markant arkitektur, programmert for maksimal åpenhet mot omverdenen. Byggeprosjektets samfunns mål uttrykker bl.a. at nybygget skal være en arena for kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, utdanning og nytenkning på et høyt internasjonalt nivå.

Nybygget skal være en dynamisk arena for prosess, visning og dialog innen kunstnerisk utviklingsarbeid og studentarbeid. KHiB har forberedt samlokaliseringen gjennom flere år ved interne organisasjonsprosesser rettet mot byggets muligheter. Gjennom bygget får kunst- og designhøgskolen plassert seg geografisk tydelig blant design- og kunstinstitusjoner i Bergen, Norge og verden. Snøhettas bygg vil vekke både nasjonal og internasjonal interesse når det står ferdig.

KHiB fikk i 2015 tildelt 15 MNOK til brukerstyr for nytt bygg, som første tildeling av en samlet brukerstyrsramme på 207,6 MNOK. Arbeidet med nybygget og brukerstyr er omfattende, og KHiBs prosjektorganisasjon for brukerstyrsprosjektet involverer svært mange av medarbeiderne i ulike delprosjekter og brukerstyrsgrupper. For 2015 er en vesentlig del av kostnadene for brukerstyr medgått til planlegging og forberedelse av innkjøp, interiørvalg og flytting, samt til interne ressurser og aktiviteter. KHiB har utformet en kontraheringsplan for brukerstyr, og har allerede gjennomført noen anskaffelsesprosesser.

Utover arbeid med nytt bygg og brukerstyr har 2015 vært preget av utredningen av et mulig samarbeid mellom KHiB og Griegakademiet ved Universitetet i Bergen. Initiativet ble tatt av institusjonene selv høsten 2014, foranlediget av regjeringens varsel om strukturendringer i UH-sektoren. Dette arbeidet har pågått i 2 faser.

I fase 1 fikk en arbeidsgruppe med sammensetning fra begge institusjoner i oppgave å utrede hvilke faglige gevinster som kan utløses ved ulike former for samorganisering av fagmiljøene for skapende og utøvende kunst ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen og Griegakademiet ved Universitetet i Bergen. To likestilte alternativ, begge med hovedformål kunstnerisk utviklingsarbeid og kunstutdanning, ble utredet:

1. Bergen University of the Arts - en selvstendig institusjon med KHiB og Griegakademiet.
2. Et kunstnerisk fakultet ved UiB med KHiB og Griegakademiet.

Styret ved KHiB og UiB ga høsten 2015 sin tilslutning til videre strukturutredning – fase 2 - om opprettelse av et kunstnerisk fakultet ved Universitetet i Bergen. En styringsgruppe med representanter for ledelse, tillitsvalgte og studenter i begge institusjoner er nedsatt, og en prosjektgruppe med representasjon fra begge institusjoner er gitt mandat for å gjennomføre utredningens fase 2. Prosjektgruppen har frist 15.04.16 til å levere sin rapport, og denne skal behandles i begge institusjonsstyrene innen 1. juni 2016.

KHiB har nytt styre f.o.m. 2016. Det er i løpet av 2015 gjennomført valg av interne styrerepresentanter og studenter, samt oppnevnt eksterne styrerepresentanter. Det er også gjennomført valg av prorektor i 2015.

VESENTLIGE ENDRINGER I RESULTAT- OG BALANSEPOSTER

KHiBs resultatregnskap for 2015 viser et positivt resultat pr 31.12.15.

Omtalte endringer i resultat- og balanseposter relateres til sammenligning med 2014-tall:

Resultatposter:

Driftsinntektene viser en vesentlig økning i inntekt fra KD-bevilgninger i forhold til 2014. For kap 260 KHiBs bevilgingsramme utgjør dette først og fremst at KHiB i 2015 er tilført 15 MNOK i brukerutstøysbevilgning, som første tildeling av en samlet brukerutstøysramme på 207,6 MNOK. Utover dette utgjør økningen en generell justering for prisvekst samt konsekvensjustering av midler til nye MA-studieplasser fra høsten 2014. Den inntektsførte andelen av bevilgning over Kap 280 til Program for kunstnerisk utviklingsarbeider (PKU) er også høyere enn i 2014, og skyldes at PKU i 2014 budsjetterte med bruk av avsetninger til drift av programmene.

Tilskudd og overføringer fra andre er vesentlig lavere enn 2014.

Kostnadssiden viser at lønn og sosiale kostnader er omtrent på samme nivå som 2014. Dette skyldes bl.a. at det i 2015 har vært en del ubesatte stillinger – særlig ved avdelingene.

Andre driftskostnader viser en økning i forhold til 2014. Husleie øker i samsvar med leieregulering i kontrakter, samt leie av tilleggsarealer f.o.m. høsten 2014. Hovedårsaken til økningen er imidlertid økning i konsulenttjenester knyttet til arbeidet med nytt bygg og brukerutstyr.

KHiB har et positivt driftsresultat for 2015, som følge av mindreforbruk på flere budsjettområder, jfr. omtale av utvikling i avsetninger i kap. 6.

Balanseposter:

Av KHiBs eiendeler viser sum anleggsmidler en noe lavere verdi enn pr 31.12.14. Dette har sammenheng med at investeringer i varige driftsmidler er noe lavere enn avskrivningene.

Kundefordringene er redusert i forhold til 2014. Økning i forskuddsbetalte kostnader er knyttet til forskuddsbetalt husleie.

KHiBs omløpsmidler/bankinnskudd i Norges Bank viser en økning i bankbeholdning i forhold til utgående balanse pr 31.12.2014.

KHiBs leverandørgjeld har økt vesentlig i forhold til 2014. Annen kortsiktig gjeld vedrører stipendiatmidler, midler til produksjonsstøtte og prosjektprogrammidler og er omtrent uendret.

Posten *Avregning med statskassen* er økt betydelig i løpet av 2015, og viser at avsetninger av bevilgningsfinansiert virksomhet øker. Se forklaringer i kap. 6 og jfr. note 15.

RESULTATBUDSJETT I FORHOLD TIL RESULTATREGNSKAP

KHiB har pr. 31.12.15 inntektsført bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet (KD) på til sammen kr 145.344' (kr 145.156' ekskl. aktiverte investeringer og avskrivninger). KHiBs bevilgning over Kap 260 Statlige høyskoler er inntektsført med kr 133.038' pr 2015, mens tilskudd gitt over Kap. 280 Fellesmidler for universiteter og høyskoler er inntektsført med kr 12.119'.

Ved KHiB fordeles ikke tilskuddene fra KD (eller NFR) ut på budsjettenhetene som inntekter. KHiBs budsjettenheter tildeles et kostnadsbudsjett, og ikke et resultatbudsjett. I Resultat - budsjettoppfølgingsrapporten (note 31 vedlagt) er likevel inntektssiden presentert med tildelinger fra KD for å balansere kostnadssiden, og saldert på posten Andre driftsinntekter.

KHiB disponerer også midler avsatt fra 2014 (avsetninger av statlig og bidragsfinansiert aktivitet), men disse er ikke lagt inn i resultatbudsjettet).

Det fremgår noe avvik mellom resultatbudsjett og resultatregnskap på både lønnskostnader og andre driftskostnader.

Resultat-budsjettoppfølgingsrapporten har begrenset informasjonsverdi. Derfor er KHiBs interne budsjettfordeling og regnskap pr 31.12.15 inkludert i ledelseskomentarene.

Tabell 2 nedenfor er tatt med for å orientere nærmere om KHiBs interne budsjettfordeling og resultater.

Tabell 2:

BUDSJETTOMRÅDE	Årsbudsjett 2015	Overførte midler 2014	Tildelinger i året	Sum disponibelt budsjett 2015	Regnskap hittil i år	% av budsjett	Rest disponibelt
Fellesnivået	67 982 000	3 015 000	2 234 000	73 231 000	65 803 474	90 %	7 427 526
Avd. for kunst	24 789 000	112 000	10 000	24 911 000	23 937 191	96 %	973 809
Avd. for design	21 948 000	606 000	91 000	22 645 000	20 637 806	91 %	2 007 194
Sum drift	114 719 000	3 733 000	2 335 000	120 787 000	110 378 471	91 %	10 408 528
Sum investeringer	3 016 000	1 163 767	0	4 179 767	4 014 997	96 %	164 770
Brukerutstyrsmidler nytt bygg	15 000 000			15 000 000	12 048 475	80 %	2 951 525
Budsjett ufordelt/reserver	303 000	2 976 969	-2 335 000	944 969	0	0 %	944 969
SUM KAP 260	133 038 000	7 873 736	0	140 911 736	126 441 943	90 %	14 469 793
Utstyrsmidler KHiB	0	550 819		550 819	550 819	100 %	0
Stipendiater KHiB	3 907 500	1 540 553		5 448 053	4 066 057	75 %	1 381 996
Prosjektprogrammidler KHiB	2 211 000	573 889		2 784 889	1 335 250	48 %	1 449 639
PKU	6 000 000	238 171		6 238 171	4 968 168	80 %	1 270 003
SUM KAP 280/281	12 118 500	2 903 432	0	15 021 932	10 920 293	73 %	4 101 639
TOTALT	145 156 500	10 777 168	0	155 933 667	137 362 236	88 %	18 571 431,20
					Endring i avsetning		7 794 264

Kap 260 Driftsrammer:

Avdelingene disponerer et rammebudsjett vedtatt av styret og kan innenfor denne rammen foreta disposisjoner mellom ulike budsjettformål. Det fremkommer følgelig mer-/mindreforbruk på ulike budsjetterte aktiviteter innen hver avdeling. Pr hovedbudsjettenhet er økonomisk status pr.

31.12.2015:

- Fellesnivået har et mindreforbruk ved årets slutt i forhold til disponibelt budsjett. En vesentlig årsak er at fellesnivået i 2015 er godskrevet (tilbakeført) for nærmere 3 MNOK i kostnader forskuttet på brukerutstysprosjektet i 2014. Av disse står 1,9 MNOK udisponert pr. 31.12.2015. Det er også ledige lønnsmidler og udisponerte midler til strategiske og faglige formål. Strategiske midler som visuell identitet og organisasjonsutvikling, samt faglige formål som KU-prosjekter, KU-publikasjonsmidler og såkornmidler, har ubrukte midler. Øvrige budsjettenheter på fellesnivået har stort sett bra budsjettbalanse.
- Avdeling for kunst har gjennom hele 2015 hatt lavere forbruk enn budsjett. Pr. 31.12.15 viser regnskapet fortsatt et mindreforbruk i forhold til disponibelt årsbudsjett. Dette skyldes først og fremst ledige lønnsmidler, men også lavere forbruk på budsjetterte strategimidler, kurs og studiereiser. I henhold til KHiBs budsjettprinsipper får avdelingen overført inntil 3 % av driftsrammen for 2015, og midlene blir overført til avdelingens disponible budsjett for 2016.
- Avdeling for design har gjennom året hatt et relativt stort mindreforbruk på driftsbudsjettet. Dette skyldes i all hovedsak betydelige ledige lønnsmidler grunnet ubesatte stillinger. Tilførte midler til nye MA studieplasser, samt at avdelingen har innhentet bidragsinntekter, styrker også avdelings resultat. Av ubrukte midler blir 3 % av driftsrammen 2015 overført til avdelingens disponible budsjett for 2016.

Kap 260 Investeringer:

- Styret fordelte 3,0 MNOK av årets bevilgningsramme til investeringsformål. Disponible investeringsmidler utgjør 4,2 MNOK inkludert overførte investeringsmidler fra 2014. Pr 31.12.15 er disponible investeringsmidler fordelt/øremerket til ulike formål.
- Også i 2015 er det gjennomført investeringer som følge av nye MA studenter fra høsten 2014. Det er bl.a. gjort betydelige investeringer i lokalene i C Sundts gate 51-55. KHiB har i 2015 også hatt enkelte større IT-investeringer.
- Regnskapet pr 31.12.15 viser et forbruk tett opp til disponible investeringsmidler for 2015. Hovedbudsjettenhetene får overført summen av ubrukte midler. I praksis betyr det at Avdeling for design får overført ubrukte investeringsmidler til 2016.

Kap 281: Fellesmidler for UH-sektorenUtstyrsmidler til KHiB:

Av ekstraordinær tildeling til utstyrsmidler (fra 2013) disponerte KHiB fortsatt en rest på kr 551' i 2015. Disse midlene er brukt pr 31.12.15.

Kap 280: Drift av nasjonale fellesoppgaver

Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU):

For 2015 er det bevilget kr 38.114' til program for kunstnerisk utviklingsarbeid, fordelt slik:

- Kr 27.848' er til stipendiatprogrammet, hvorav 4.300' er til drift av programmet
- Kr 10.266' er til prosjektprogrammet, hvorav kr 1.700' er til drift av programmet

Midler til stipendiater og prosjektprogrammet fordeles til institusjonene i programmene. Disse midlene avsettes på balansekonti, mens midler knyttet til driften av programmene inntektsføres (resultatføres). Stipendiatmidler og prosjektmidler som tilfaller KHiB er inntektsført KHiB.

Midler til drift av programmene er etter dialog med programledelsen kun inntektsført med kr 6.000' for 2015. Utover dette disponerte PKU overførte midler fra 2014 med kr 238'.

Regnskapet for 2015 viser at det er samlet sett er et mindreforbruk i forhold til årets disponible budsjett. Regnskapsførte kostnader for driften av programmene viser kr 4.968' pr 31.12.15.

KHiBs stipendiatmidler

På KHiB inntektsføres kun den andelen av stipendiatmidler som vedrører KHiBs egne KD-finansierte stipendiater. Det er lagt inn budsjettmidler for 6 stipendiater ved KHiB, hvorav 3 er i siste år med finansiering. KHiB ble tildelt ytterligere kr 224' for en ny stipendiat som tiltrådte 1. oktober 2015. KHiB er også tilført kr 100' i produksjonsmidler i henhold til tilsagn fra stipendiatprogrammet. Til sammen kr 3.907'. I tillegg disponerer KHiB kr 1.541' i overførte stipendiatmidler fra 2014. Sum disponibelt kr 5.448'.

Regnskapet viser kr 4.066' pr 31.12.2015. At KHiB bruker deler av avsetningene har sammenheng med at KHiB fortsatt har forpliktelser og kostnader knyttet til stipendiater som har gått utover den finansierte stipendiatperioden.

KHiBs prosjektprogrammidler

Tidligere år er KHiB tildelt midler til prosjektene *Pictogram.me*, *Re:Place* og *Topographies of the obsolete*. Våren 2015 ble KHiB tildelt følgende fra prosjektprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid:

- Topographis of the Obsolete: Phase 2. Ramme kr 1.510'. Utbetales 2015.
- Synsmaskinen. Ramme kr 1.652', hvorav kr 701' utbetales 2015 og kr 951' i 2016.

Samlet budsjett for 2015 er kr 2.220' for disse nye prosjektene, og periodisert til 2. halvår.

Pr. 31.12.15 viser regnskapet samlet sett kr 1.335' på KHiBs prosjekter under prosjektprogrammet.

UTVIKLING I AVSETNINGER

KHiB har de siste årene spesifisert avregninger av bevilgningsfinansiert virksomhet på kapitler og hovedoppgaver.

KHiB hadde i 2015 samlede inntekter på kr 146.208' og driftskostnader på kr 138.335' (se resultatregnskapet vedlagt). Etter netto finanskostnader (-79') gir det et driftsresultat fra årets virksomhet på kr 7.794' (jfr. vedlagte resultatoppstilling). Netto avregning av bevilgningsfinansiert virksomhet (kr 7.794') er resultatført og balanseført som økt avsetning.

Avregning av statlig og bidragsfinansiert aktivitet går med det opp fra 31.12.2014 til 31.12.2015. Note 15 og spesifisering pr budsjettkapittel i teksten under gir detaljer vedrørende avsetningene.

Inntektsførte bevilgninger og bidrag:

Avsatte midler innen kap 260 (ordinær bevilgning)

KHiB har gjennom flere år ført en økonomistyring der ubrukte midler av ordinær bevilgning kan overføres fra en budsjettperiode til den neste. Dette er overføringer som er nødvendig for å dekke inngåtte forpliktelser (og til eventuelle reserver).

En del av de avsetningene som gjøres er bundet og forutsatt disponibel ved budsjettfordeling 2016. Avsetningene innen Kap. 260 fremkommer slik pr 31.12.15:

Driftsformål (kr 1.426'): Avsette midler til driftsformål vedrører prinsipp der avdelingene får overført inntil 3 % av årets driftsramme til neste års driftsbudsjett, evt. trekk i rammen ved merforbruk. Avdeling for kunst overfører kr 747', Avdeling for design kr 679'.

Investeringsformål (kr 449'): Av midler til investeringsformål er avsetningene knyttet til Avdeling for design som har kr 216' i ubrukte investeringsmidler for 2015, og kr 233' som pr. 31.12.15 står ufordelt og øremerkes til investeringsformål for 2016.

Faglige tiltak (kr 2.541'): KU- og publikasjonsmidler strekker seg ofte over flere år, følgelig vil det alltid være store tidsmessige forskyvninger i forhold til effektivering av tildelte prosjektmidler. Enkelte prosjekter må gjennomgås i forhold til om eventuelle resterende midler er bundet i forpliktelser, eller kan disponeres på nytt. Uansett har KHiB over tid hatt en praksis for at ubrukte midler avsettes til faglige tiltak. Sum avsetninger utgjør dermed følgende pr 31.12.2015:

- KU-prosjektmidler (kr 995') utgjør restmidler til tildelte KU-prosjekter, ufordelt rest av prosjektpott, samt ubrukte midler KU-komité.
- KU-publikasjonsmidler (kr 555') utgjør restmidler på tildelt publikasjonsprosjekter og rest av disponibel publikasjonspott.
- Såkorn-/kompetansemidler (kr 547') utgjør rest av tildelte såkornmidler, bl.a. prosjektmidler tildelt november 2015 – for bruk f.o.m. 2016.
- KU-undervisningsprosjekter (kr 444') utgjør tildelte KU-undervisningsprosjekter, bl.a. prosjektmidler tildelt november 2015 – for bruk f.o.m. 2016.

Strategiske formål (kr 3.205'): Disse avsetningene er forutsatt disponibel ved budsjettfordeling av strategiske midler for 2016, og utgjøres av følgende øremerkede midler; prosjekt nybygg (kr 1.912'), organisasjonsutvikling (kr 429'), PPU/læringssenter med (kr 100'), visuell identitet (kr 534') og BOA (bidrags- og oppdragsaktivitet)-midler (kr 229').

Andre avsetninger (kr 3.896'). Utgjør ubrukte midler ved enhetene etter bundne avsetninger over, samt midler ufordelt av styret pr. 31.12.15:

- Ubrukte midler ved enhetene utgjør til sammen kr 2.951'. Dette er sammensatt, men fremkommer dels ved at Avdeling for design har et mindreforbruk på ca. 1,3 MNOK etter at 3 % av driftsrammen 2015 er overført til 2016. Fellesnivået har etter bundne avsetninger til strategiske og faglige tiltak et mindreforbruk på ca 1,6MNOK.
- Ufordelte midler ved styret (kr 945') er resterende ufordelte midler pr 31.12.2015.

Av samlede udisponerte midler utgjør *Andre avsetninger* på **kr 3.896'** avsetninger *uten bindinger /føringer* pr. 31.12.15. Dette utgjør ca. 3 % av tildelt bevilgningsramme kap 260 i 2016 (eks. ramme til brukerutstyr nytt bygg).

Tilstrekkelige reserver er avgjørende for å kunne håndtere uforutsette kostnader og behov for nødvendige endringer i budsjettprioriteringer. Disse ubundne avsetningene var ved budsjettfordeling forutsatt å være KHiBs reserver i 2016, og er grunnen til at KHiB har budsjettet med marginale reserver av tildelt rammebevilgning for 2016.

Reservene bidrar til å redusere sårbarheten og gjør at KHiB kan opprettholde et tilfredsstillende økonomisk handlingsrom også for 2016. KHiB har gjennom flere år sørget for å ha minimum 2-3 % av årlig bevilgningsramme i reserver.

Avsatte midler innen kap 281 Fellesmidler universiteter og høyskoler

KHiBs utstyrsmidler (kr 551'). Avsetningen reduseres betydelig, men av utstyrstildelingen er det fortsatt ubrukte midler som overføres til 2015.

Avsatte midler innen kap 280 Drift av nasjonale fellesoppgaver

KHiBs stipendiater (1.382'). Avsetningene reduseres ved at KHiB bruker mer enn tilførte stipendiatmidler i 2015. Dette skyldes at KHiB fortsatt har forpliktelser for stipendiater som har gått over periodene for tildeling fra programmet. KHiB har avsatt midler til disse forpliktelsene.

KHiBs prosjekter fra prosjektprogrammet (kr 1.450'). KHiB er i vår tildelt følgende prosjekter fra PKU: Topographis of the Obsolete: Phase 2 og Synsmaskinen. Samlet budsjett for 2015 er kr 2.220' for disse nye prosjektene. Avsetningene øker som følge av lavere forbruk enn tildeling på prosjektene.

Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (kr 1.270'). Av tildelt bevilgning er det midler til drift av programmene som inntektsføres. I samråd med programledelsen ble det inntektsført 6,0 MNOK til drift av programmene. I tillegg disponerte avsatte driftsmidler fra 2014 med kr 238'. Regnskapet viser kr 4.968' og som følge øker avsetningene i 2015.

Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver:

Avsetninger vedrørende ikke inntektsførte bidrags utgjøres av bidragsinntekter som pr 31.12.15 står uopptjent. I sum utgjør disse kr 135'.

INVESTERINGER I PERIODEN OG PLANLAGTE INVESTERINGER

For 2015 har KHiB budsjettet med 3,0 MNOK i nye investeringsmidler, men har også en del avsetninger fra 2014 øremerket til investeringsformål. Disponible investeringsmidler utgjør 4,2 MNOK inkludert overførte investeringsmidler fra 2014.

Regnskapet viser et forbruk på 4,0 MNOK pr 31.12.15. Udisponerte investeringsmidler overføres til investeringsformål for 2016.

KHiB ser frem til betydelige infrastrukturoppgraderinger i forbindelse med samlokalisering i nytt bygg, og er godt i gang med å planlegge for og bruke av brukerutstysrammen. KHiB har i 2015 brukt mer enn 12 MNOK av tildeling på 15 MNOK. Den samlede brukerutstysramme er på 207,6 MNOK.

Behovet for oppdatert og funksjonell infrastruktur, enten det er lokalers egnethet, IKT, utstyr eller maskiner, er stort og økende for KHiBs virksomhet. I KHiBs budsjettforslag de siste årene har vi fremmet forslag om en permanent økning i bevilgningsrammen på minimum 5,0 MNOK for å kunne styrke rammen til investeringsformål.

BEKREFTELSE AV ÅRSREGNSKAPET FOR 2015

Det bekreftes at KHiBs regnskap pr 31.12.15 er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og i samsvar med reglene i de statlige regnskapsstandarder, med tilpasninger som vist til i vedlagte prinsippnote.

Riksrevisjonen er revisor for Kunst- og designhøgskolen i Bergen.

EGENERKLÆRING OM STYRING OG KONTROLL

Kunst- og designhøgskolen i Bergen har forsvarlig styring og kontroll med virksomheten. KHiB's organisering er oversiktlig i forhold til effektiv utnyttelse av ressursene og sikker økonomisk og administrativ arbeidsflyt. KHiB gjennomfører risikovurderinger knyttet til virksomhetsmål på institusjonsnivå, samt på avdelinger og administrative enheter.

Gjennom rutiner og prosessbeskrivelser har KHiB dokumentasjon for styring og internkontroll, og arbeider kontinuerlig med å videreutvikle virksomhetsstyring og kontrollaktiviteter.

STYRETS VEDTAK

Styret har gjort følgende vedtak:

Styret godkjenner årsregnskapet for 2015.

Bergen, 11. mars 2016

Gerd Tinglum

styreleder

Arlid Våge Berge

studentrepresentant

Andreas Vaa Bermann

eksternt styremedlem

Øystein Hauge

internt styremedlem

Frans Jacobi

internt styremedlem

Mia Kolbjørnsen

internt styremedlem

Gunnar B. Kvaran

eksternt styremedlem

Sarah Leszinski

studentrepresentant

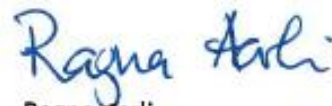
Ann-Helen Mydland

internt styremedlem

Anniken Thue

eksternt styremedlem

Ragna Aarli

eksternt styremedlem

Cecilie Öhm

høgskoledirektør

6.2. Resultatregnskap

	Note	2015	2014
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	145 344	120 766
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	135	1 499
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	701	643
Andre driftsinntekter	1	27	18
Sum driftsinntekter		146 208	122 926
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	2	74 797	74 835
Varekostnader		0	0
Andre driftskostnader	3	61 520	53 304
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5	0	0
Avskrivninger	4,5	2 018	2 062
Nedskrivninger	4,5	0	0
Sum driftskostnader		138 335	130 201
Ordinært driftsresultat		7 873	-7 275
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	33	18
Finanskostnader	6	112	45
Sum finansinntekter og finanskostnader		-79	-27
Inntekter fra eierandeler i selskaper m.v.			
Utbytte fra selskaper m.v.		0	0
Sum inntekter fra eierandeler i selskaper m.v.		0	0
Resultat av ordinære aktiviteter		7 794	-7 302
Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	-7 794	7 302
Sum avregninger		-7 794	7 302
Periodens resultat		0	0
Disponeringer			
Tilført annen opptjent virksomhetskapital	8	0	0
Sum disponeringer		0	0
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Inntekter av gebyrer og avgifter direkte til statskassen	9	0	0
Overføringer til statskassen	9	0	0
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Overføringer fra statskassen til tilskudd til andre	10	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	10	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

6.3. Balanse - eiendeler

	Note	31.12.2015	31.12.2014
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling	4	0	0
Rettigheter og lignende immaterielle eiendeler	4	101	180
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		101	180
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	1 600	1 600
Maskiner og transportmidler	5	1 963	1 640
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	4 384	4 817
Anlegg under utførelse	5	0	0
Beredskapsanskaffelser	5	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		7 948	8 057
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskaper	11	0	0
Investeringer i tilknyttet selskap	11	0	0
Investeringer og aksjer og andeler	11	0	0
Obligasjoner og andre fordringer		0	0
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		0	0
Sum anleggsmidler		8 049	8 237
B. Omløpsmidler			
I Varebeholdning og forskudd til leverandører			
Varebeholdninger	12	0	0
Forskuddsbetalinger til leverandører	12	0	0
<i>Sum varebeholdning og forskudd til leverandører</i>		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	69	258
Andre fordringer	14	1 656	465
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16 I	0	0
<i>Sum fordringer</i>		1 725	723
IV Kasse og bank			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	51 605	41 502
Andre bankinnskudd	17	0	0
Andre kontanter og kontantekvivalenter	17	0	0
<i>Sum kasse og bank</i>		51 605	41 502
Sum omløpsmidler		53 330	42 225
Sum eiendeler		61 379	50 462

6.4. Balanse – virksomhetskapital og gjeld

	Note	31.12.2015	31.12.2014
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD			
C. Virksomhetskapital			
I Innskutt virksomhetskapital			
Innskutt virksomhetskapital	8	0	0
<i>Sum innskutt virksomhetskapital</i>		0	0
II Opptjent virksomhetskapital			
Opptjent virksomhetskapital	8	0	0
<i>Sum opptjent virksomhetskapital</i>		0	0
Sum virksomhetskapital		0	0
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	4, 5	8 049	8 237
Andre avsetninger for forpliktelser		0	0
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		8 049	8 237
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		8 252	3 945
Skyldig skattetrekk		3 217	3 162
Skyldige offentlige avgifter		2 367	2 322
Avsatte feriepenger		5 597	5 240
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	16 II	0	0
Annen kortsiktig gjeld	18	15 474	16 946
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		34 908	31 615
IV. Avregning med statskassen			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
Avsetning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	18 287	10 527
Ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag (nettobudsjetterte)	15 II	135	83
Ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	15 II	0	0
<i>Sum avregninger</i>		18 422	10 610
Sum gjeld		61 379	50 462
Sum virksomhetskapital og gjeld		61 379	50 462

6.5. Kontantstrøm

	Note	2015	2014	Budsjett 2016	Refer
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter					
Innbetalinger					
innbetalinger av bevilgning (nettobudsjetterte)		145 157	120 482	207 000	KS.1
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		0	0	0	KS.2
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre		0	0	0	KS.3
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		954	524	600	KS.4
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0	KS.5
innbetalinger av tilskudd og overføringer fra andre statsetater		82	885	600	KS.6
innbetalinger av utbytte		0	0	0	KS.7
innbetalinger av renter		33	18	0	KS.8
innbetaling av refusjoner		1 024	1 190	0	KS.9
andre innbetalinger		155	777	600	KS.10
Sum innbetalinger		147 405	123 876	208 800	KS.IN
Utbetalinger					
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		76 050	74 662	85 000	KS.11
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk		59 540	52 289	80 000	KS.12
utbetalinger av renter		112	45	0	KS.13
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		0	0	0	KS.14
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		-230	-1 148	0	KS.15
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter		0	0	0	KS.16
andre utbetalinger		0	0	0	KS.17
Sum utbetalinger		135 471	125 849	165 000	KS.U
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter *		11 933	-1 973	43 800	KS.O
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		0	0	0	KS.18
- utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler (+)		1 830	1 777	25 000	KS.19
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		0	0	0	KS.18
- utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak (+)		0	0	0	KS.19
- utbetalinger ved kjøp av andre investeringsobjekter (+)		0	0	0	KS.20
innbetalinger ved salg av andre investeringsobjekter		0	0	0	KS.21
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-1 830	-1 777	-25 000	KS.IN
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter (nettobudsjetterte)					
innbetalinger av virksomhetskaper		0	0	0	KS.22
- tilbakebetalinger av virksomhetskaper (+)		0	0	0	KS.23
- utbetalinger av utbytte til statskassen (+)		0	0	0	KS.24
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0	KS.FI
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0	0	KS.25
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		10 104	-3 750	18 800	KS.26
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		41 502	45 252		KS.26
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		51 605	41 502	18 800	KS.B
* Avstemming					
	Note	31.12.2015	31.12.2014		
periodens resultat		0	0		KS.27
bokført verdi avhendede anleggsmidler		0			KS.28
ordinære avskrivninger		2 018	2 062		KS.29
nedskrivning av anleggsmidler		0	0		KS.30
netto avregninger		7 794	-7 302		KS.31
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis bruttobudsjetterte virksomheter)					KS.32
arbeidsgeberavgift/gruppeliv ført på kap 5700/5309					KS.33
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-1 830	-1 777		KS.34
resultatandel i datterselskap					KS.35
resultatandel tilknyttet selskap					KS.36
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		-188	-284		KS.37
endring i varelager		0	0		KS.38
endring i kundefordringer		189	-86		KS.39
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag		52	155		KS.40
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		0	0		KS.41
endring i leverandørgjeld		4 307	92		KS.42
effekt av valutakursendringer		0	0		KS.43
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)					KS.44
pensjonskostnader (kalkulatoriske)					KS.45
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter		1 830	1 777		KS.46
korrigerende avsetning for feriepenge når ansatte går over i annen statsstilling		-34	-250		KS.47
endring i andre tidsavgrensingsposter		-2 205	3 641		KS.48
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		11 933	-1 973		KS.A

6.6. Bevilgningsoppstilling

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2015 for nettobudsjetterte virksomheter							
Beholdninger på konti i statens kapitalregnskap							
Konto	Tekst	Note	31.12.2015	31.12.2014	Endring	Referans	
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	51 605	41 502	10 104	BRII.011	
628002	Leieboerinnskudd	11	1 600	1 600	0	BRII.012	
640205	Tøyfondet ³⁾		0	0	0	BRII.013	
640206	Observatoriefondet ³⁾		0	0	0	BRII.014	
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0	BRII.015	
Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾							Regnskap 2015
Oppgjørskonto i Norges Bank							
	Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17			0	BRII.001	
	Endringer i perioden (+/-)				0	BRII.002	
	<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>	17			0	BRII.1	
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾							
	Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17			0	BRII.021	
	Endringer i perioden (+/-)				0	BRII.022	
	<i>Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank</i>	17			0	BRII.2	
Samlet innbetaling i henhold til tildelingsbrev							
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet innbetaling		
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler		133 038	BRIII.01	
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter		0	BRIII.01:	
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter		0	BRIII.01:	
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalsisering av utdanning		0	BRIII.01:	
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver		38 114	BRIII.01:	
281	Felles tiltakfor univ. og hs	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70		0	BRIII.01	
281	Felles tiltakfor univ. og hs	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres		0	BRIII.01	
	<i>Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler</i>				0	BRIII.01	
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx			0	BRIII.02	
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx			0	BRIII.02	
	<i>Sum tildelinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet</i>				0	BRIII.02	
	Sum utbetalinger i alt				171 152	BRIII.1	
Prinsipp for bevilgningsoppstilling							
Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.							
Bevilgningsoppstillingens DEL I viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.							
Bevilgningsoppstillingens DEL II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank. Midtre del omfatter også virksomhetens konti i Norges Bank utenfor konsernkontosystemet.							
Opplysningene i bevilgningsoppstillingens DEL III omfatter innbetalingene som institusjonen har mottatt i henhold til tildelingsbrev i den periode oppstillingen gjelder for. Innbetalingene i DEL III er knyttet til og satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt i budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.							

6.7. Noter til årsregnskapet

Note 0 Generelle regnskapsprinsipper

Regnskapet er satt opp i samsvar med de anbefalte Statlige Regnskapsstandarder (SRS) og de tilhørende veiledningsnotater som er utarbeidet av Finansdepartementet og Direktoratet for økonomistyring med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10. Dette innebærer at bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden tilskuddet er mottatt. Bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departement som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balanseoppstillingen (motsatt sammenstilling). Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd som gjelder vedkommende periode som skal behandles som bevilgninger etter bestemmelsene i SRS 10 og som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger og tilskudd fra statlige virksomheter som uttrykkelig er forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balanseoppstillingen (motsatt sammenstilling). Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt oppdragsvirksomhet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Forpliktelser knyttet til anleggsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av forpliktelse knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verddivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Forpliktelser knyttet til anleggsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans. Ikke aktuell for KHiB.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapital

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen *Andre bankinnskudd* i avnitt IV i balanseoppstillingen.

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter				
	2015	2014	2013 A)	Budsjett 2016
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>				
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0	0
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet *	133 038	110 628	105 543	195 378
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-1 830	-1 777	-3 187	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	2 018	2 062	1 944	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0	0
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0	0
- utbetaling av tilskudd til andre (-)	0	0	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet*	12 119	9 854	12 346	38 947
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	145 344	120 766	116 646	234 325
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>				
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	145 344	120 766	116 646	234 325
<i>Tilskudd og overføringer fra statlige etater ¹⁾</i>				
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	21	912	263	900
+ periodens tilskudd fra andre statlige aktører via andre virksomheter	0	0	0	0
- utbetaling av tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	21	912	263	900
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	0	0	36	0
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	0	0	0	0
- utbetaling av periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra NFR	0	0	36	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	21	912	300	900
<i>Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet ¹⁾</i>				
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	14	319	382	500
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	89	-180	413	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	9	405	0	400
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere	2	0	0	0
- utbetaling av tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere til andre virksomheter (-)	0	0	54	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere	114	544	849	900
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horizon 2020)	0	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	42	3	0
+ innbetaling av tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0	0
- utbetaling av periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	42	3	0
Periodens tilskudd/overføringer fra andre bidragsyttere	0	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	114	586	852	900
<i>Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger *</i>				
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	0	0	-1	0
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0	0
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	0	0	0	0
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	0	0	-1	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	135	1 499	1 151	1 800
Sum gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. (linje RE.4 i resultatregnskapet)	0	0	0	0

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter, forts				
<i>Salgs- og leieinntekter</i>				
<i>Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet</i>				
Statlige etater	0	0	0	0
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0	0
Næringsliv/privat	0	0	0	0
Andre	0	0	0	0
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	0	0	0	0
<i>Andre salgs- og leieinntekter</i>				
Andre salgs- og leieinntekter 1	557	538	401	600
Andre salgs- og leieinntekter 2	144	105	191	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0		0
Sum andre salgs- og leieinntekter	701	643	593	600
Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskap)	701	643	593	600
<i>Andre inntekter</i>				
Gaver som skal inntektsføres	0	0	0	0
Øvrige andre inntekter 1	27	18	0	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0	0	0
Sum andre inntekter (linje RE.6 i resultatregnskap)	27	18	0	0
<i>Gebyrer og lisenser *</i>				
Gebyrer	0	0	0	0
Lisenser	0	0	0	0
Sum andre inntekter (linje RE.2 i resultatregnskap)	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	146 208	122 926	118 389	236 725

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

Note 2 Lønn og sosiale kostnader		
DEL I		
	2015	2014
Lønninger	52 965	53 843
Feriepenger	6 379	6 139
Arbeidsgiveravgift	9 152	9 065
Pensjonskostnader*	6 444	6 294
Sykepenger og andre refusjoner	-819	-1 189
Andre ytelser	677	683
Sum lønnskostnader	74 797	74 835
Kontrollsum	74 797	74 835
Differanse	0	0
Antall årsverk:	93,2	87,6
<i>*Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet):</i>		
<i>Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskaps</i>		
<i>Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,7 prosent for 2015.</i>		
<i>Premiesatsen for 2014 var 13,15 prosent.</i>		
DEL II		
Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	885 785	0
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)		
Administrerende direktør	934 210	0
Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styremedlemmer fra egen institusjon		0
Eksterne styremedlemmer		4 500
Styremedlemmer valgt av studentene		4 500
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon		0
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer		4 500
Varamedlemmer for studentrepresentanter		4 500

Note 3 Andre driftskostnader

	2015	2014
Husleie	22 748	22 011
Vedlikehold egne bygg og anlegg	36	60
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	333	275
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	6 146	5 495
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	980	1 204
Mindre utstyranskaffelser	4 534	5 125
Leie av maskiner, inventar og lignende	194	610
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	13 761	6 538
Reiser og diett	5 339	5 185
Øvrige driftskostnader (*)	7 448	6 803
Sum andre driftskostnader	61 520	53 304

Note 4 Immaterielle eiendeler

	F&U	Rettigheter mv.	Under utførelse	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2014	0	613	0	613
+Tilgang pr. 31.12.2015 (+)	0	0	0	0
-Avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2015 (-)	0	0	0	0
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	613	0	613
-akkumulerte nedskrivninger pr 31.12.2014 (-)	0	0	0	0
-nedskrivninger pr. 31.12.2015 (-)	0	0	0	0
-akkumulerte avskrivninger 31.12.2014 (-)	0	-433	0	-433
-ordinære avskrivninger pr. 31.12.2015 (-)	0	-79	0	-79
+ akkumulert avskrivning avgang pr.31.12.2015 (+)	0	0	0	0
Balansført verdi 31.12.2015	0	101	0	101
Avskrivningssatser (levetider)	Spesifikt	5 år / lineært		
Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser av anleggsmidler, skal oppgi hvilke immaterielle eiendeler institusjonene har anskaffet i perioden når kostprisen overstiger kr. 30.000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og levetiden er over 3 år.				
Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger kostnadsføres som andre driftskostnader.				
Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger for:			31.12.2015	31.12.2014
Immaterielle eiendeler			101	180
Sum investeringer og påkostninger i immaterielle eiendeler			101	180

Note 5 Varige driftsmidler

	Tomter	Drifts-bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Beredskaps-anskaffelser	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2014	0	0	1 600	0	0	0	2 808	16 145	20 553
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2015 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2015 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
+ andre tilganger pr. 31.12.2015 (+)	0	0	0	0	0	0	578	1 252	1 830
- Avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	0	1 600	0	0	0	3 386	17 397	22 383
- Akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2014 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Nedskrivninger pr. 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Akkumulerte avskrivninger 31.12.2014 (-)	0	0	0	0	0	0	-1 168	-11 328	-12 496
- Ordinære avskrivninger pr. 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0	0	-254	-1 685	-1 939
+ Akkumulerte avskrivninger avgang pr. 31.12.2015 (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Balansført verdi 31.12.2015	0	0	1 600	0	0	0	1 963	4 384	7 948
Avskrivningssats (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	20-60 år dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	Virksomhets-spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært	
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:									
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler* (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0	0	0
* Når det er sannsynlighetsovervekt for at salgssummen tilfaller virksomheten:									
Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".									
* Når det er sannsynlighetsovervekt for at salgssummen ikke tilfaller virksomheten:									
*Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er regnskapsført direkte mot "avregning med statskassen" i balansen.									
Universiteter og høyskoler m.v. som kostnadsfører anskaffelser og påkostninger, skal oppgi anskaffelser av andre varige driftsmidler som har en kostpris større enn kr. 30.000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og levetid over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger skal kostnadsføres som andre driftskostnader.									
Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger til:									
				31.12.2015	31.12.2014	Referanse			
Eiendom og bygg (benyttes kun av de som eier egne bygg)									
Teknisk data og undervisningsutstyr									
Anleggsmaskiner og transportmidler									
Kontormaskiner og annet inventar									
Sum investeringer og påkostninger av varige driftsmidler				0	0	N5.15			

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader		2015	2014
Finansinntekter			
Renteinntekter		1	1
Agio gevinst		33	17
Oppskrivning av aksjer		0	0
Annen finansinntekt		0	0
Sum finansinntekter		33	18
Finanskostnader			
Rentekostnad		15	18
Nedskrivning av aksjer		0	0
Agio tap		97	27
Annen finanskostnad		0	0
Sum finanskostnader		112	45
Utbytte fra selskaper m.v.			
Mottatt utbytte fra selskap XX		0	0
Mottatt utbytte fra selskap YY		0	0
Mottatt utbytte fra selskap ZZ		0	0
Mottatt utbytte fra selskap andre selskap*		0	0
Sum mottatt utbytte		0	0
* Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.			
<u>Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:</u>			
	31.12.2015	31.12.2014	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	101	180	141
Balanseført verdi varige driftsmidler	7 948	8 057	8 002
Sum	8 049	8 237	8 143
Antall måneder på rapporteringstidspunktet:			12
Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2015:			8 143
Fastsatt rente for år 2015:			2,05 %
Beregnet rentekostnad på investert kapital*:			167

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

	Beløp
<i>Innskutt virksomhetskaper:</i>	
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2015	0
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2015	0
<i>Bunden virksomhetskaper:</i>	
Bunden virksomhetskaper pr. 01.01.2015	0
Kjøp av aksjer i perioden	0
Salg av aksjer i perioden (-)	0
Oppskrivning av aksjer i perioden	0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0
Bunden virksomhetskaper 31.12.2015	0
Innskutt og bunden virksomhetskaper 31.12.2015	0
<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2015	0
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)	0
Overført fra periodens resultat	0
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	0
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2015	0
Sum virksomhetskaper 31.12.2015	0

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Organisasjons- nummer	Ervervsdato	Antall aksjer/andeler	Eierandel	Årets resultat*	Balanseført egenkapital**	Balanseført verdi i virksom- hetens regn- skap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)	Referan
<i>Aksjer</i>									
Selskap 1				0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 2				0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 3				0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 4				0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 5				0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Osv.				0,0 %	0	0	0	0	N11.010
<i>Sum aksjer</i>					0	0	0	0	N11.1
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>									
Magnus Barfotsgate 23					0	0	0	1600	N11.021
Selskap 2					0	0	0	0	N11.021
Øvrige selskap***					0	0	0	0	N11.022
<i>Sum andeler</i>					0	0	0	1 600	N11.2
Balanseført verdi 31.12.2015					0	0	0	1 600	N11.3
* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap									
** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap									
*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen									
Rapportering av aksjer og andeler til statens kapitalregnskap skal følge reglene i kapittel 4.4 i Meld. St.3									

Note 12 Varebeholdninger

	31.12.2015	31.12.2014
Anskaffelseskost		
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	0	0
Beholdninger beregnet på videresalg	0	0
Sum anskaffelseskost	0	0
Ukurans		
Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten (-)	0	0
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg (-)	0	0
Sum ukurans	0	0
Sum varebeholdninger	0	0

Note 13 Kundefordringer

	31.12.2015	31.12.2014
Kundefordringer til pålydende	96	318
Avsatt til latent tap (-)	-27	-60
Sum kundefordringer	69	258

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2015	31.12.2014
Fordringer		
Forskuddsbetalt lønn	-1	6
Reiseforskudd	56	33
Personallån	40	0
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalte kostnader	1 538	163
Andre fordringer	23	264
Fordring på datterselskap m.v.*	0	0
Sum	1 656	465

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter)

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres på egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

	Avsetning pr. 31.12.2015	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2014	Endring i perioden
Inntektsførte bevilgninger:				
Kunnskapsdepartementet				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Statsinterne feriepengeforpliktelser på balanse 01.01.15	-250		-250	0
Investeringer	449		1 164	-714
Drift	1 427		718	709
Prioritert oppgave 3	0		0	0
Andre prioriterte oppgaver*	0		0	0
SUM utsatt virksomhet	1 626	0	1 632	-6
<i>Strategiske formål</i>				
Faglige tiltak	2 541		2 065	476
Andre strategiske tiltak	3 205		950	2 255
KHiB stipendiater (kap 280)	1 382		1 541	-159
KHiB prosjektprogramtildeling (kap 280)	1 450		574	876
Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (kap 280)	1 270		238	1 032
SUM strategiske formål	9 847	0	5 368	4 480
<i>Større investeringer</i>				
KHiB Utstyrsmidler (kap 281)	0		551	-551
KHiB brukerutstyrprosjekt (kap 260)	2 952		0	2 952
Prioritert oppgave 3	0		0	0
Andre prioriterte oppgaver*	0		0	0
SUM større investeringer	2 952	0	551	2 401
<i>Andre avsetninger</i>				
Ubrukte midler ved enhetene	2 951		1 609	1 342
Udisponerte midler ved styret	945		1 368	-423
Prioritert oppgave 3	0		0	0
Andre prioriterte oppgaver*	0		0	0
SUM andre avsetninger	3 896	0	2 977	919
Sum Kunnskapsdepartementet	18 321	0	10 527	7 794
<i>Andre departementer</i>				
Sum andre departementer	0	0	0	0
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	18 321	0	10 527	7 794
Inntektsførte bidrag:				
<i>Andre statlige etater</i>				
Sum andre statlige etater	0	0	0	0
<i>Norges forskningsråd</i>				
Sum Norges forskningsråd	0	0	0	0
<i>Regionale forskningsfond</i>				
Sum regionale forskningsfond	0	0	0	0
<i>Andre bidragsytere*</i>				
Sum andre bidragsytere	0	0	0	0
Direkte posterte statsinterne feriepengeforpliktelser - inkl. arbeidsgiveravgift (underkonto 2168)	-34		0	-34
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	18 287	0	10 527	7 760
Korreksjon - feriepengeforpliktelser				34
Tilført fra annen opptjent virksomhetskapital - se note 8				0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				7 794

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter), forts			
Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver:	Avsetning pr. 31.12.2015	Avsetning pr. 31.12.2014	Endring i perioden
<i>Kunnskapsdepartementet</i>			
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
<i>Andre departementer</i>			
Sum andre departementer	0	0	0
<i>Andre statlige etater (unntatt NFR)</i>			
Sum andre statlige etater	0	0	0
<i>Norges forskningsråd</i>			
Sum Norges forskningsråd	0	0	0
<i>Regionale forskningsfond</i>			
Sum regionale forskningsfond	0	0	0
<i>Andre bidragsytere ¹⁾</i>			
Kommunale og fylkeskommunale etater	135	83	52
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Næringsliv og private bidragsytere	0	0	0
Andre bidragsytere	0	0	0
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	0	0	0
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	0	0	0
Sum andre bidrag ¹⁾	135	83	52
Andre tilskudd og overføringer ²⁾	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	135	83	52
Sum ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	135	83	52
<i>Gaver og gaveforsterkninger</i>			
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver mv	135	83	52

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter		
<i>Tall i 1000 kroner</i>		
DEL I		
Opptjente, ikke fakturerte inntekter		
	31.12.2015	31.12.2014
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
Sum fordringer	0	0
DEL II		
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter		
	31.12.2015	31.12.2014
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
Sum gjeld	0	0

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2015	31.12.2014
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter)	51 605	41 502
Øvrige bankkonti i Norges Bank*	0	0
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank*	0	0
Håndkasser og andre kontantbeholdninger*	0	0
Sum bankinnskudd og kontanter	51 605	41 502

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2015	31.12.2014
Skyldig lønn	392	1 046
Skyldige reiseutgifter	173	159
Annen gjeld til ansatte	0	0
Påløpte kostnader	-342	270
Midler som skal videreformidles til andre ²⁾	0	0
Annen kortsiktig gjeld	15 251	15 470
Gjeld til datterselskap m.v ¹⁾	0	0
Sum	15 474	16 946

Note 19 Segmentregnskap for nasjonal fellesoppgave organisert etter UHL § 1.4.4

Fellesoppgave:

Tall i 1000 kroner

	Note	2015	2014
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	6 000	4 000
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1		
Salgs- og leieinntekter	S1	8	79
Andre driftsinntekter	S1		
Sum driftsinntekter		6 008	4 079
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	3 042	3 877
Varekostnader	S3		
Andre driftskostnader	S3	1 934	2 569
Kostnadsførte investeringer	S3		
Sum driftskostnader		4 976	6 446
Overføringer til andre			
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4		
Sum videreformidling		0	0
Ordinært driftsresultat		1 032	-2 367
Avregninger			
Mellomregnskap med vertsinstitusjonen	S5		238
Sum avregninger		0	238
Periodens resultat		1 032	-2 129

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	2015	2014
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	6000	4 000
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilgning (-)**	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	6000	4 000
<i>* Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.</i>		
<i>**Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.</i>		
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>		
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0
<i>* Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.</i>		
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer *</i>		
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	0	0
<i>Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner m.v. *</i>		
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	0	0
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Konferanseavgift	8	79
Salgs- og leieinntekter 2	0	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	8	79
<i>Andre driftsinntekter</i>		
Sum andre driftsinntekter	0	0
Sum driftsinntekter	6 008	4 079

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader	2015	2014
Lønninger	1 305	2 247
Feriepenger	49	121
Arbeidsgiveravgift	384	475
Pensjonskostnader*	155	148
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-28	-331
Andre ytelser	1 177	1 217
Sum lønnskostnader	3 042	3 877
Antall årsverk:	2	2
<i>*Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)</i>		
<i>Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.</i>		
<i>Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,7 prosent for 2015.</i>		
<i>Premiesatsen for 2014 var 13,15 prosent.</i>		

Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	2015	2014
Husleie	0	0
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	0	0
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0
Mindre utstyrsanskaffelser	92	14
Leie av maskiner, inventar og lignende	0	0
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	245	332
Reiser og diett	855	1 186
Øvrige driftskostnader (*)	742	1 036
Sum andre driftskostnader	1 934	2 569

Note S4 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	2015	2014
Videreformidlet til virksomhet A	0	0
Videreformidlet til virksomhet B	0	0
Videreformidlet til virksomhet C	0	0
Andre videreformidlinger*	0	0
Sum videreformidlinger	0	0

Note S5 Spesifikasjon av mellomregnskap med vertsinstitusjonen	2015	2014
<i>Omløpsmidler</i>		
Varebeholdninger og forskudd til leverandører	0	
Kundefordringer	0	51
Andre fordringer	0	16
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	0	
Kasse og bank	16 231	14 792
Sum omløpsmidler	16 231	14 859
<i>Kortsiktig gjeld</i>		
Leverandørgjeld	0	
Skyldig skattetrekk	0	
Skyldige offentlige avgifter	0	
Avsatte feriepenger	0	
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	0	
Annen kortsiktig gjeld	14 961	14 621
Sum kortsiktig gjeld	14 961	14 621
Avregning med vertsinstitusjonen	1 270	238

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport				
	Budsjett	Regnskap	Avvik budsjett/ regnskap	Regnskap
	2015	2015	2015	2014
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	145 157	145 344	-188	120 766
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1 100	135	965	1 499
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner	0	0	0	0
Salgs- og leieinntekter	700	701	-1	643
Andre driftsinntekter	0	27	-27	18
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>146 957</i>	<i>146 208</i>	<i>748</i>	<i>122 926</i>
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	77 263	74 797	2 466	74 835
Varekostnader	0	0	0	0
Andre driftskostnader	69 693	61 520	8 173	53 304
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	0	0	0	0
Avskrivninger	0	2 018	-2 018	2 062
Nedskrivninger	0	0	0	0
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>146 957</i>	<i>138 335</i>	<i>8 622</i>	<i>130 201</i>
Ordinært driftsresultat	0	7 873	-7 873	-7 275
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	33	-33	18
Finanskostnader	0	112	-112	45
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>0</i>	<i>-79</i>	<i>79</i>	<i>-27</i>
Inntekter fra eierandeler i selskaper m.v.				
Utbytte fra selskaper m.v.	0	0	0	0
<i>Sum inntekter fra eierandeler i selskaper m.v.</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Resultat av ordinære aktiviteter	0	7 794	-7 794	-7 302
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Avregning statlig og bidragsfinansiert virksomhet (nettobudsjett)	0	-7 794	7 794	7 302
<i>Sum avregninger</i>	<i>0</i>	<i>-7 794</i>	<i>7 794</i>	<i>7 302</i>
Periodens resultat	0	0	0	0
Disponeringer				
Tilført annen opptjent virksomhetskapskapital	0	0	0	0
<i>Sum disponeringer</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	0	0	0	0
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Overføringer fra statskassen til tilskudd til andre	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet			
Indikator	2015	2014	2013
<i>Tilskudd fra EU</i>	0	42	3
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	0	0	36
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	0	0	0
<i>Sum tilskudd fra NFR og RFF</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>36</i>
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)			
- diverse bidragsinntekter	114	544	849
- tilskudd fra statlige etater	21	912	263
- oppdragsinntekter	0	0	0
<i>Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet</i>	<i>135</i>	<i>1 457</i>	<i>1 112</i>

Vedlegg

Vedlegg 1: Kjønnfordeling ved KHIB. Fordelt på ulike stillingskategorier og gjennomsnittslønn.

Stillingskategorier		Kjønnsbalanse			Lønn (gjennomsnittslønn per 01.10)		
		% menn	% kvinner	Totalt antall årsverk (DBH)	menn	kvinner	Total gjennomsnittslønn
Totalt	2015	48,00	52,00	93,20			
	2014	47,50	52,50	87,60			
Administrative stillinger, totalt	2015	31,60	68,40	38,60			
	2014	30,60	69,40	35,90			
Ledere	2015					82,00	82,00
	2014					81,00	81,00
Mellomledere	2015				72,00	69,00	71,00
	2014				73,00	69,00	
Saksbehandlere	2015				58,00	56,00	56,00
	2014				56,00	54,00	55,00
Andre stillinger	2015			1,00			
	2014			1,00			
Læriger	2015						
	2014		100,00	1,00			
Undervisnings, forsknings- og formidlingsstillinger, totalt	2015	55,60	44,40	41,80			
	2014	56,00	44,00	39,90			
1013 Professor	2015				73,00	73,00	73,00
	2014				72,00	72,00	72,00
1011 Førsteamanuensis	2015				65,00	65,00	65,00
	2014				66,00	66,00	66,00
1008 Høgskolelektor	2015				57,00	56,00	57,00
	2014				57,00	57,00	57,00
1017 Stipendiat	2015				54,00	50,00	53,00
	2014				53,00	53,00	53,00
1020 Vit.ass	2015					44,00	44,00
	2014				42,00	43,00	43,00
Drift og vedlikehold, totalt	2015	93,30	6,70	8,90			
	2014	93,20	6,80	7,30			
1120 Mester	2015				47,00	52,00	48,00
	2014				48,00	52,00	48,00
1136 Driftstekniker	2015				47,00		47,00
	2014				47,00		47,00
Støttestillinger for undervisnings, forskning og formidling	2015	33,30	66,70	3,00			
	2014	33,30	66,70	3,00			
1077 Hovedbibliotekar	2015					60,00	60,00
	2014					60,00	60,00
1515 Spes. bibliotekar	2015				53,00	54,00	54,00
	2014				53,00	54,00	54,00

Vedlegg 2: Kjønnsdelt statistikk over stillingsprosent

År	Heltidsstillinger			Deltidsstillinger			Faste stillinger			Midlertidige stillinger		
	% menn	% kvinner	totalt antall ansatte	% menn	% kvinner	totalt antall ansatte i deltidsstillinger	% menn	% kvinner	totalt antall ansatte	% menn	% kvinner	totalt antall ansatte
2015	47	53	70	49	51	51	53	47	47	43	57	47
2014	47	53	64	53	47	53	51	49	41	44	56	47

Merknad: Åremålsstillinger er rapportert som midlertidige stillinger, jfr. DBH

Vedlegg 3: Kjønnsdeltstatistikk over foreldre, velferds- og omsorgspermisjon med og uten lønn

Stillingskategori		Foreldrepermisjon		Lang velferdspromisjon		Kort velferdspromisjon		Omsorgspermisjon	
		antall fraværstager		antall fraværstager u/lønn		antall fraværstager m/lønn		antall fraværstager u/lønn	
		kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn
Undervisnings- forsknings og formidlingsstillinger	2015	135	0	22	0	0	0	0	0
	2014	145	60	62	0	0	0	0	0
Administrative stillinger	2015	0	0	0	0	0	0	440	0
	2014	203	0	35	0	16	0	44	0
Drift og vedlikeholdstillinger	2015	0	0	0	0	0	3	0	0
	2014	0	0	0	0	0	0	0	0

Vedlegg 4: Kjønnsdelt statistikk over sykefravær og fravær grunnet sykt barn

Stillingskategori		Sykefravær, barn		Sykefravær, egenmelding				Sykefravær, sykemelding			
		antall fraværstager		antall fraværstager		fraværstager		antall fraværstager		fraværstager	
		kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn
Undervisnings- forsknings og formidlingsstillinger	2015	0	0	5	3	0,05	0,03	107	184	1,15	1,97
	2014	0	0	0	0	0	0	44	120	0,49	1,34
Administrative stillinger	2015	30	3	85	16	1,22	0,23	183	53	2,62	0,75
	2014	27	1,4	60	15	0,25	0,98	264	43	4,33	0,71
Drift og vedlikeholdstillinger	2015	0	0	3	36	0,1	1,23	14	87	0,48	2,99
	2014	0	0	0	34	0	1,59	0	52	0	2,63

Vedlegg 5: Rekruttering – Kjønnsdelt statistikk for 2014 og 2015

Stillingskategori		Utlyste stillinger						Tilsatte uten utlysning	
		Antall søkere		Antall innkalt til intervju		Antall nytilsatte		Antall tilsatte	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Undervisnings- forsknings og formidlingsstillinger									
Førstestillinger og høyere	2014	7	17	3	2	2	0	0	5
	2015	15	19	4	3	1	1	4	2
Høgskolelektorstillinger	2014	8	9	3	2	1	1		
	2015	22	17	8	4	1	3	0	1
Rekrutteringsstillinger	2014						1		
	2015					1		0	
Administrative - drift og vedlikeholdstillinger									
Lederstillinger	2014	7	1	4	1	2	1	0	0
	2015	2	2	7	2	2			
Saksbehandlere	2014	145	55	20	5	5	2	2	0
	2015	31	16	3	3	2			
Drift -og vedlikeholdsstillinger	2014	0	0	0	0	0	0	0	1
	2015		2		2		1		

Merknad: Biblioteksstillinger er inkludert under tekniske- og driftsstillinger.